

Χάρτης 1. Το Δεσποτάτο της Ηπείρου ως υποχρεωτική γέφυρα επικοινωνίας της Ιταλίας με τα Βαλκάνια (13ος αιώνας).
ΠΗΓΗ: Γ.Γιακουμής, *Ιστορικοί χάρτες και διαγράμματα*, εκδ. Εκδοτικές Τομές Ορόσημο, Αθήνα 1995.

Χάρτης 2α. Προελάσεις των Οθωμανών στην Βαλκανική, κατά τον 14ο και 15ο αιώνα, σε βάρος Σέρβων, Βυζαντινών, Αλβανών και Βουλγάρων
 ΠΗΓΗ: Γ.Γακουμής, Μνημεία Ορθοδοξίας στην Αλβανία, εκδ. Εκπαιδευτήρια Δούκα, Αθήνα 1994

Χάρτης 2β. Το ίδιο θέμα σύμφωνα κατά αλβανική πηγή (κάτω)

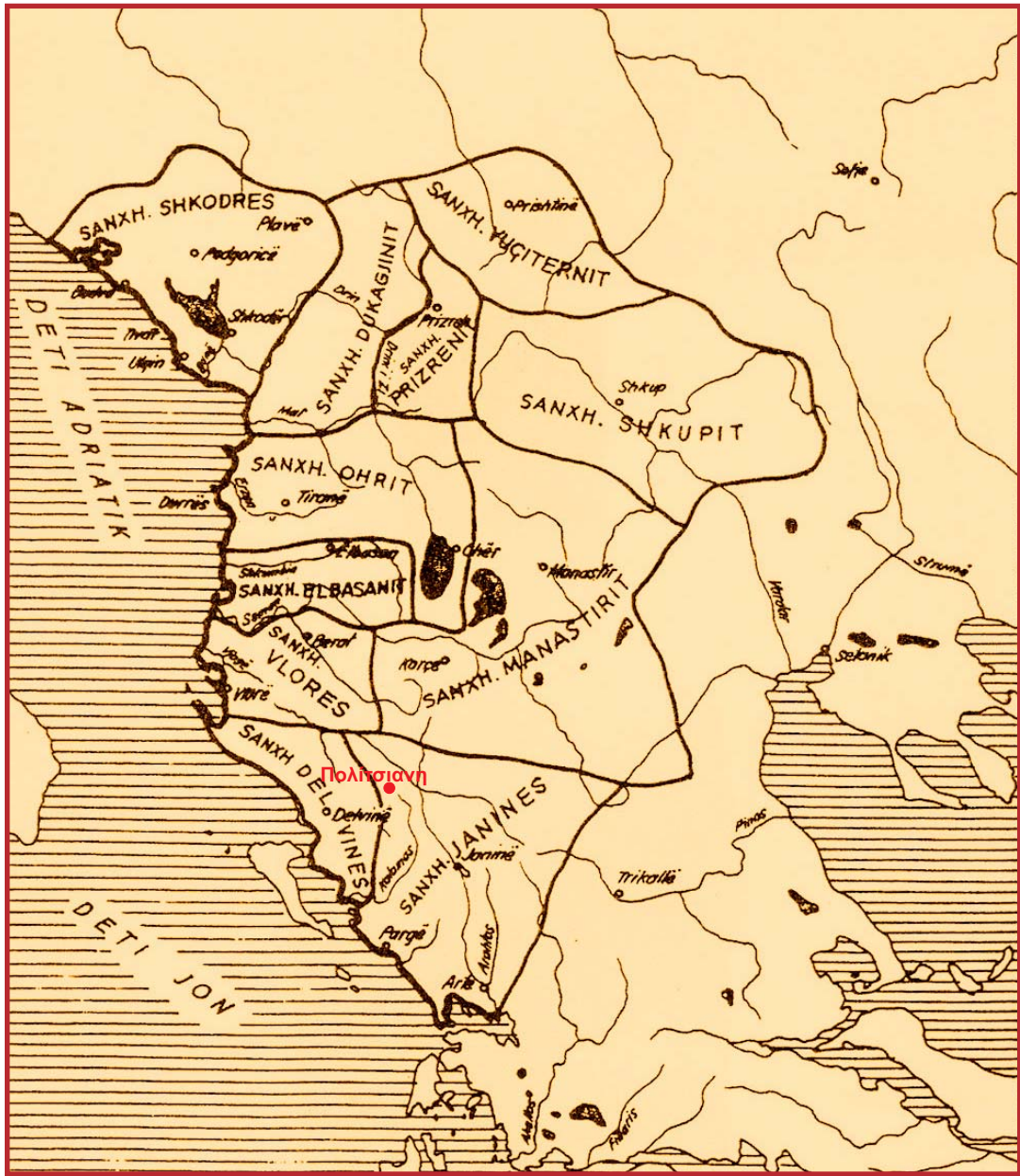

Χάρτες 3α,β. Το “Δεσποτάτο της Αρτας” (πάνω) και το “Σατζάκι της Αρβανιτίας” (κάτω).

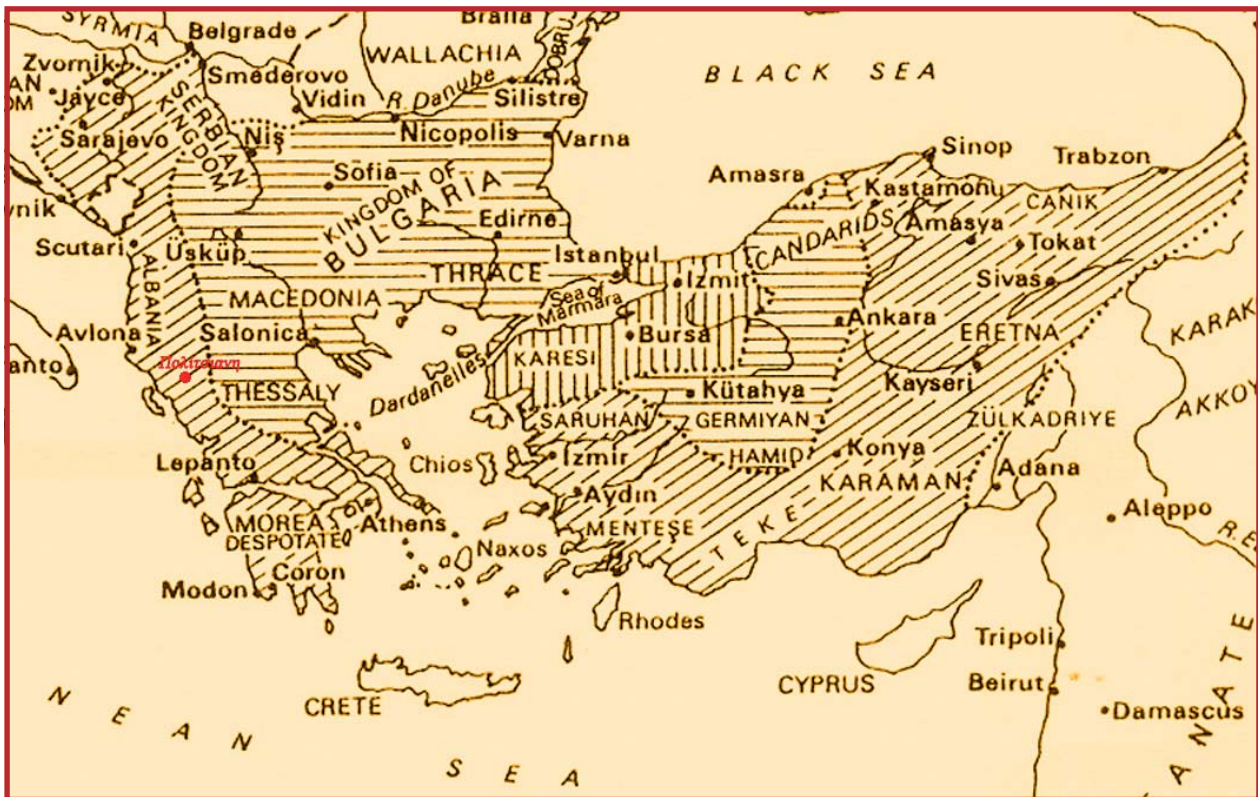
ΠΗΓΗ: Historia e Popullit Shqiptar, Akademia e Shkencave e Shqiperise, ed. Botimet Toena, Tirane, 2002

Χάρτης 4. Τα “Οθωμανικά Σατζάκια στην ευρύτερη περιοχή Ηπείρου Αλβανίας και βορειοδυτικής Μακεδονίας μετά τα μέσα του 15ου αιώνα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν τα σαντζιάκια Ιωαννίνων και Δελβίνου.

ΠΗΓΗ: Historia e Popullit Shqiptar, Akademia e Shkencave e Shqiperise, ed. Botimet Toena, Tirane, 2002

Χάρτης 5. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία μεταξύ των ετών 1330 έως 1512.

[Οι οθωμανικές κατακτήσεις μέχρι το 1367 σημειώνονται με κάθετες γραμμές. Οι κατακτήσεις μέχρι το 1389 σημειώνονται με οριζόντιες γραμμές. Οι κατακτήσεις μέχρι 1512 σημειώνονται με πλάγιες γραμμές]

ΠΗΓΗ: *An Economic and Social History of the Ottoman Empire*, editor by Halil Inalcik, ed. Cambridge University Press.

Χάρτης 7. Τα λιμάνια Δυρραχίου, Αυλώνα, Βουθρωτού ως κόμβοι για τους οδικούς άξονες από Ιταλία προς: (α) κεντρικά Βαλκάνια - Κωνσταντινούπολη και (β) προς νότια Ελλάδα.

ΠΗΓΗ: Γ.Γιακουμής, *Μνημεία Ορθοδοξίας στην Αλβανία*, εκδ.Εκπαιδευτήρια Δούκα, Αθήνα 1994

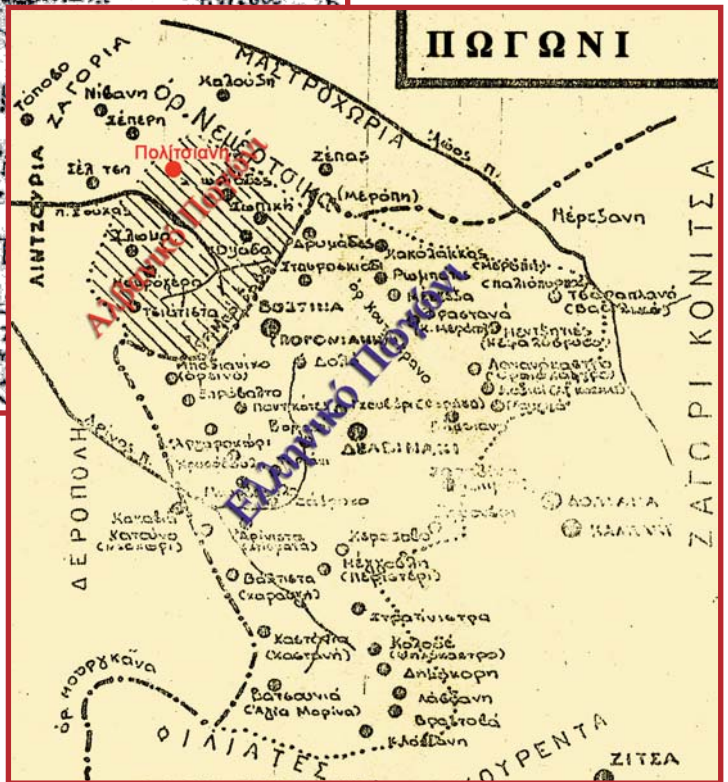
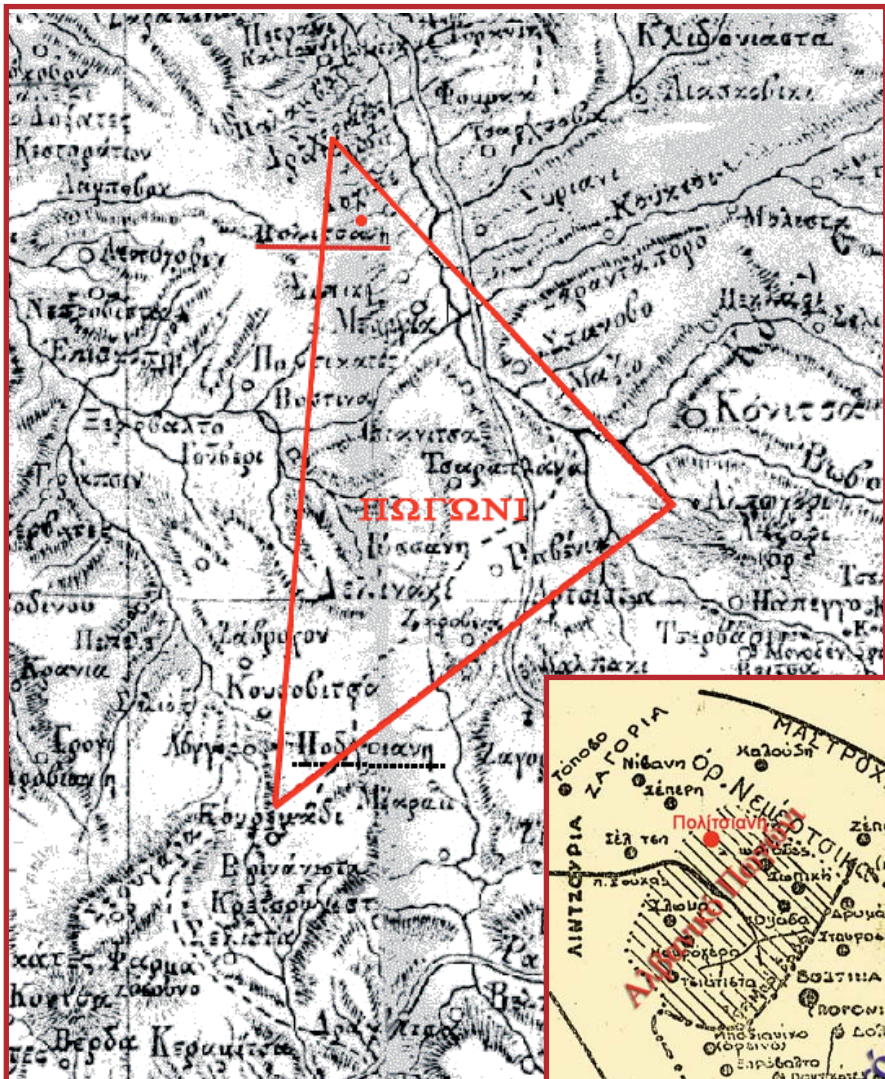

Χάρτης 8α. Το Δεσποτάτο της Άρτας κατά την αλβανική εκδοχή.
Χάρτης 8β. Πόλεις και εμποροναυτικά κέντρα της οθωμανοκρατούμενης Ηπείρου, εκ των οποίων τα λιμάνια Δυρραχίου, Αυλώνα, Βουθρωτού ήταν κόμβοι για τους οδικούς άξονες από Ιταλία προς: (α) κεντρικά Βαλκάνια - Κωνσταντινούπολη και (β) προς νότια Ελλάδα.

Χάρτης 9. Χάρτης του Σαντζακίου της Αρβανιτιάς με πρώτη έδρα το Αργυρόκαστρο, όπως οριοθετείται κατά την αλβανική εκδοχή.

[ΠΗΓΗ: Historia e Popullit Shqiptar, Botimet TOENA, Tirane 2002.]

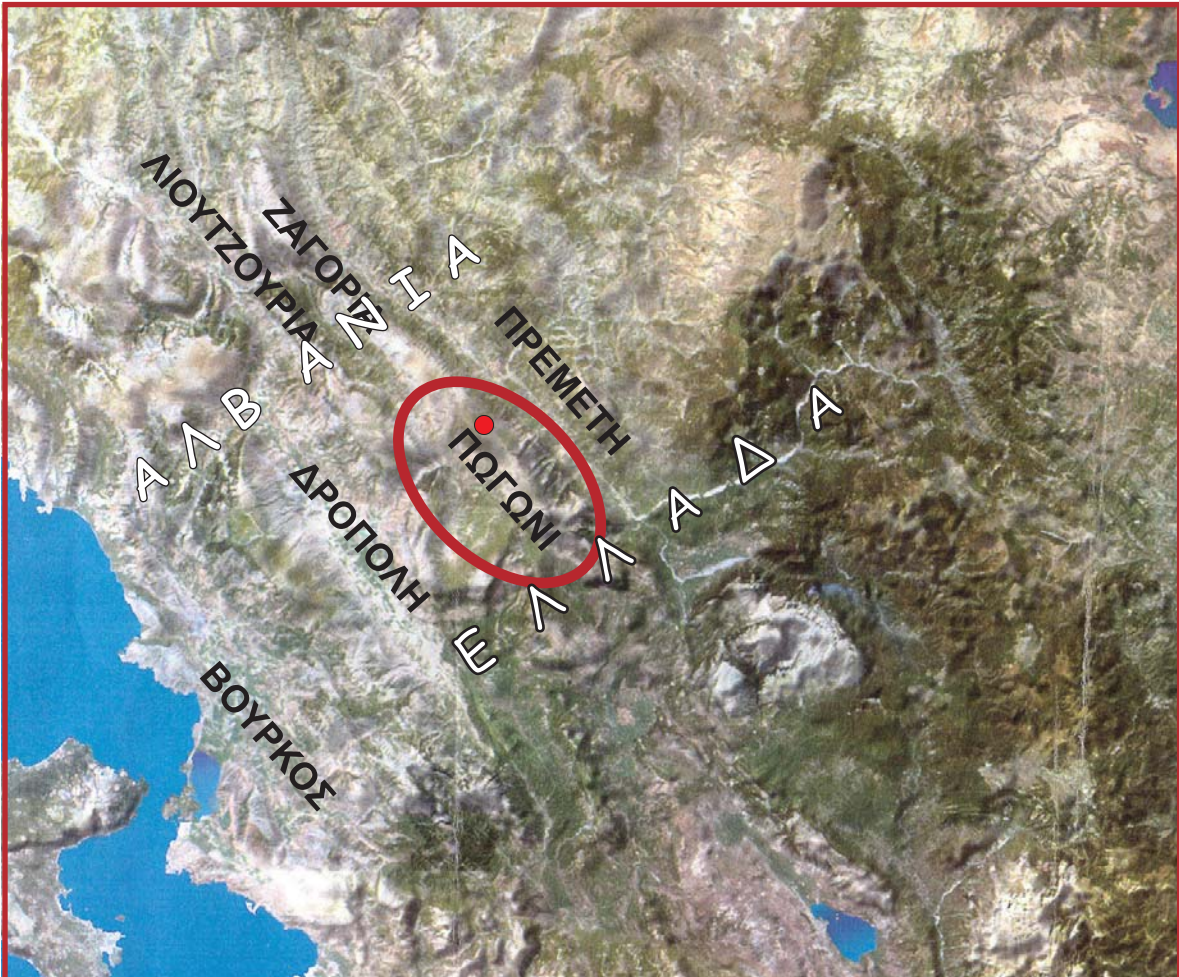

Χάρτης 10. Το άλλοτε ενιαίο επί τουρκοκρατίας Πωγώνι, πριν τον τεμαχισμό του από τη συνοριακή γραμμή Ελλάδας-Αλβανίας. [Στον χάρτη αυτόν (των αρχών του 20ου αιώνα) δεν αποτυπώνονται με ακρίβεια όλα τα χωριά. Η Πολίτσιανη, ωστόσο, αποτελεί τη βόρεια γωνία ενός νοητού τριγώνου, που περιέχει την γεωφυσική ενότητα του Πωγωνιού.]

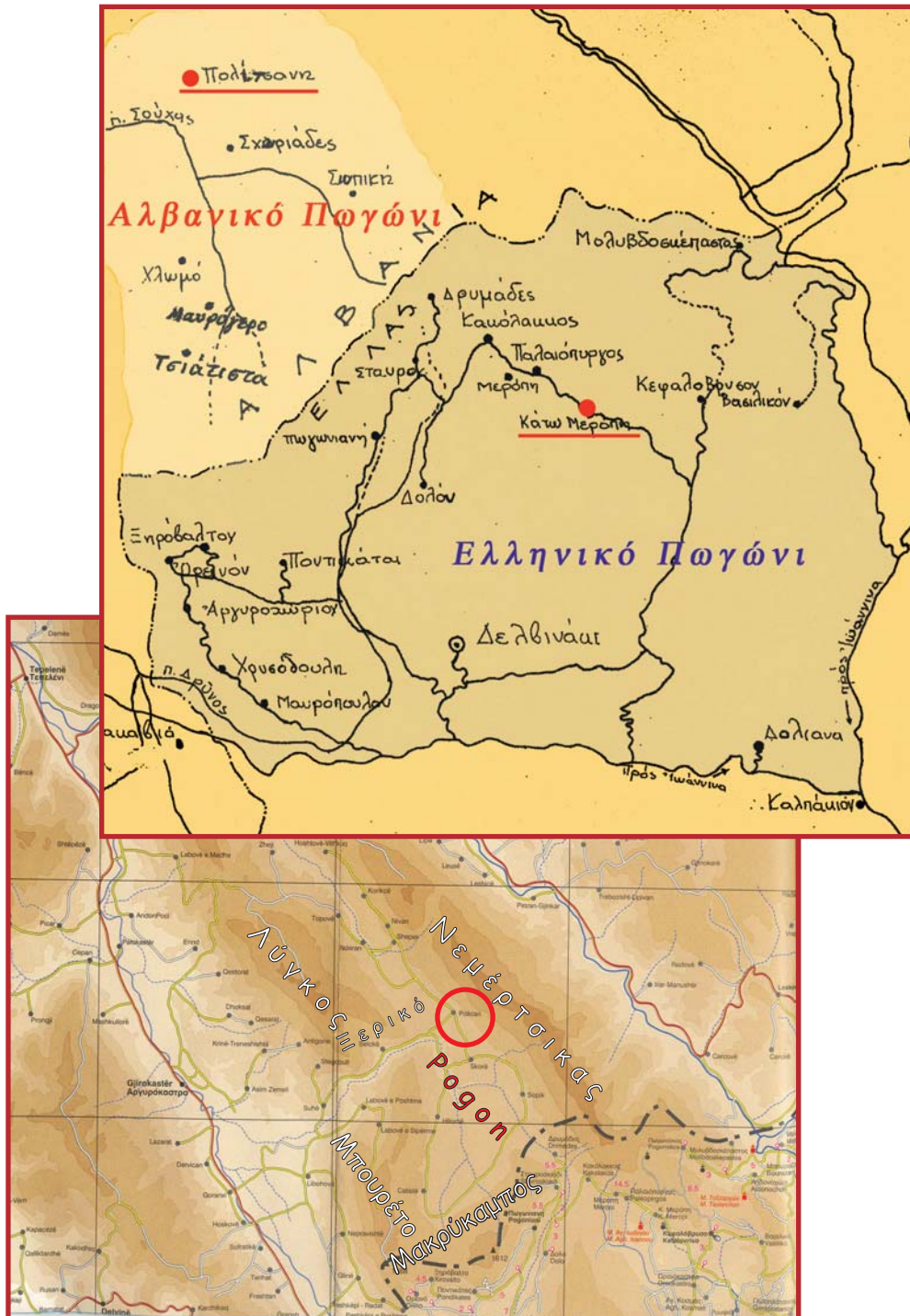
Χάρτης 11. Γεωφυσικό ανάγλυφο (από δορυφορική φωτογραφία) και χάρτης της αρχαίας Ηπείρου, που περιέχουν κατά προσέγγιση τα αρχαία ηπειρωτικά φύλα.

[Πηγές: Ο Δ. Ευαγγελίδης (“Οι αρχαίοι κάτοικοι της Ηπείρου”) και ο τόμος “Ηπειρος” (Εκδοτική Αθηνών) Στον κόκκινο κύκλο η θέση του αλβανικού Πωγωνίου προσεγγιστικά].

Χάρτης 12. Γεωφυσικό ανάγλυφο από δορυφορική φωτογραφία, που περιέχει το αλβανικό Πωγώνι. Είναι φανερός ο γεωφυσικός αποκλεισμός της περιοχής. Γράφονται επάνω στη φωτογραφία οι γειτονικές περιοχές.

[Πηγή: Γ. Γιακουμής "Μνημεία Ορθοδοξίας στην Αλβανία".]

Χάρτης 13α. Σκαρίφημα του ενιαίου κατά την τουρκοκρατία Πωγωνίου, μοιρασμένου σήμερα μεταξύ Αλβανίας και Ελλάδας. Σημειώνονται εκεί χειρογράφως όλα τα πωγωνισιακά χωριά <πάνω>.

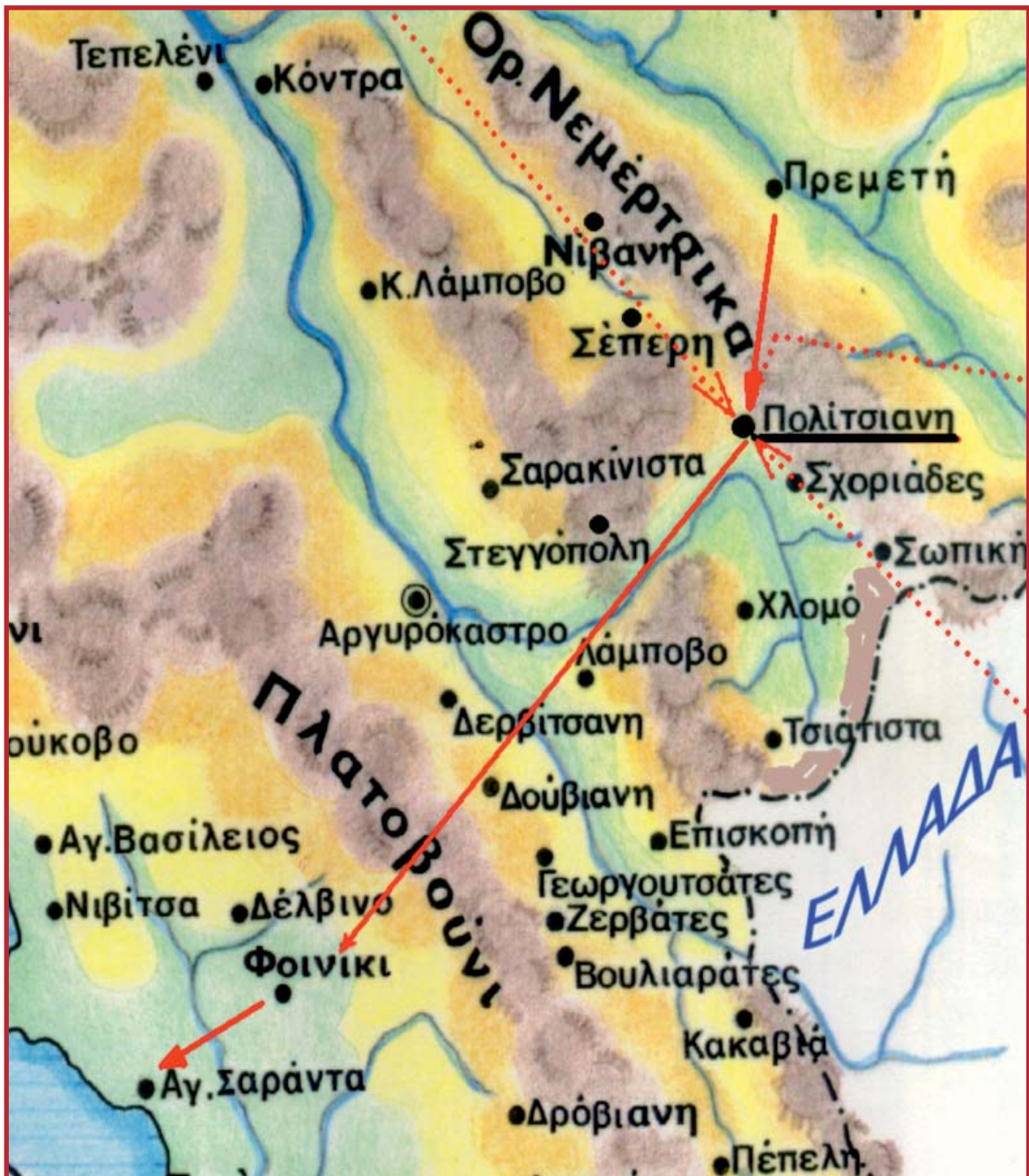
[Πηγή: Μ. Ζώτος, "Η Πολύτσανη..."].

Χάρτης 13β. Γεωφυσικό ανάγλυφο από δορυφορική φωτογραφία, που περιέχει το αλβανικό Πωγώνι. Είναι φανερός ο γεωφυσικός αποκλεισμός της περιοχής. Γράφονται επάνω στη φωτογραφία τα φυσικά όρια (τα βουνα: Νεμέρτσικας, Μακρύκαμπος, Μπουρέτο και Ξερίκος <κάτω>)

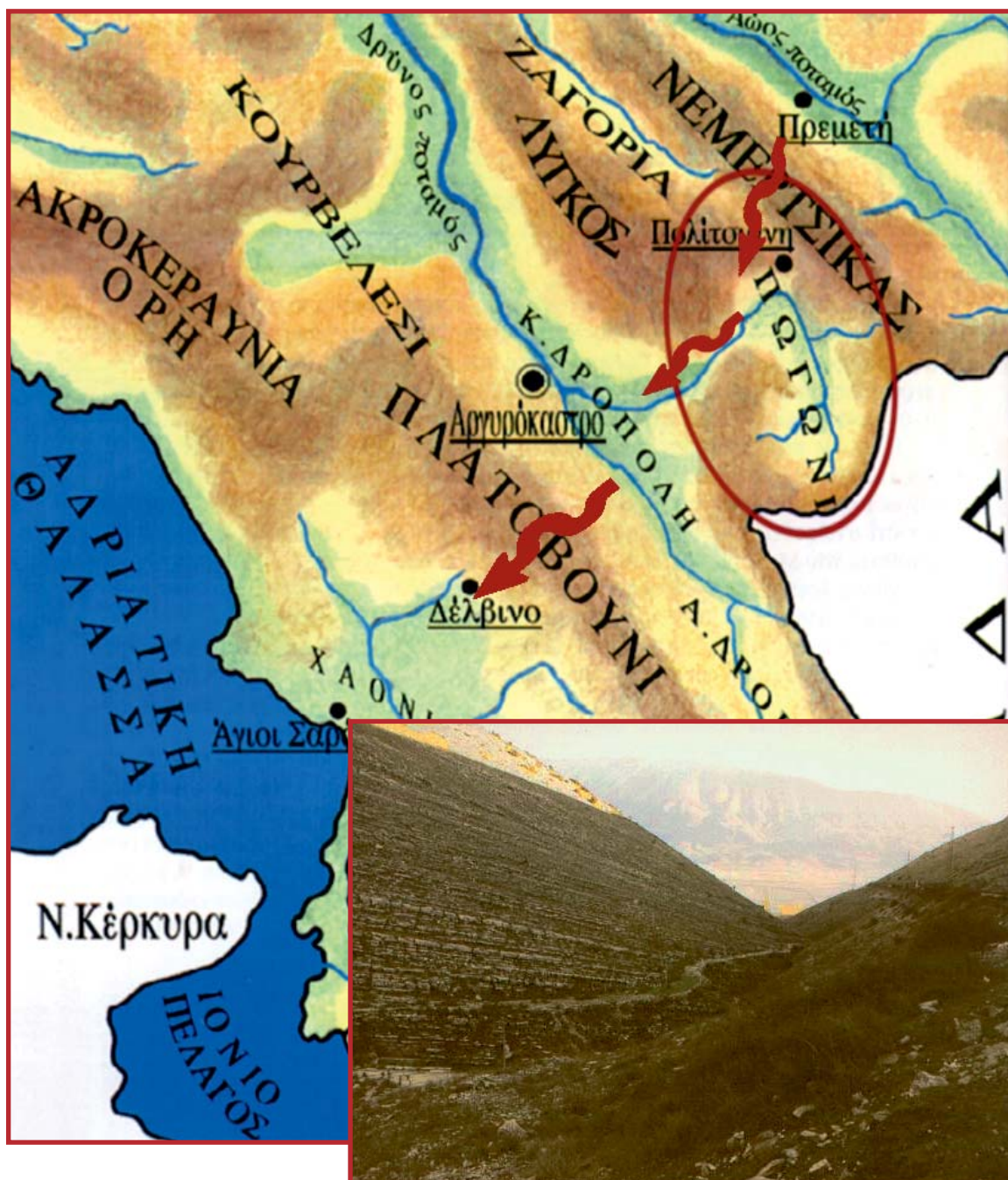

Το αλβανικό Πωγώνι
από δορυφορική φωτογραφία

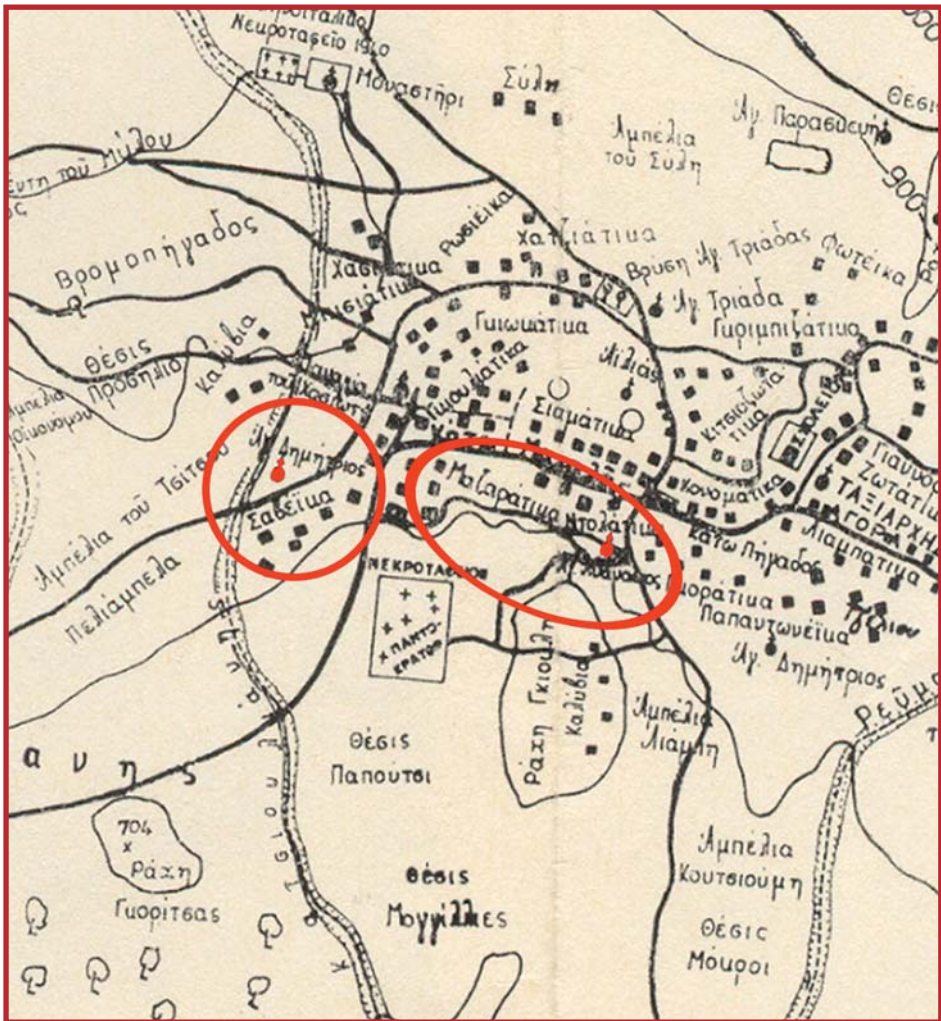
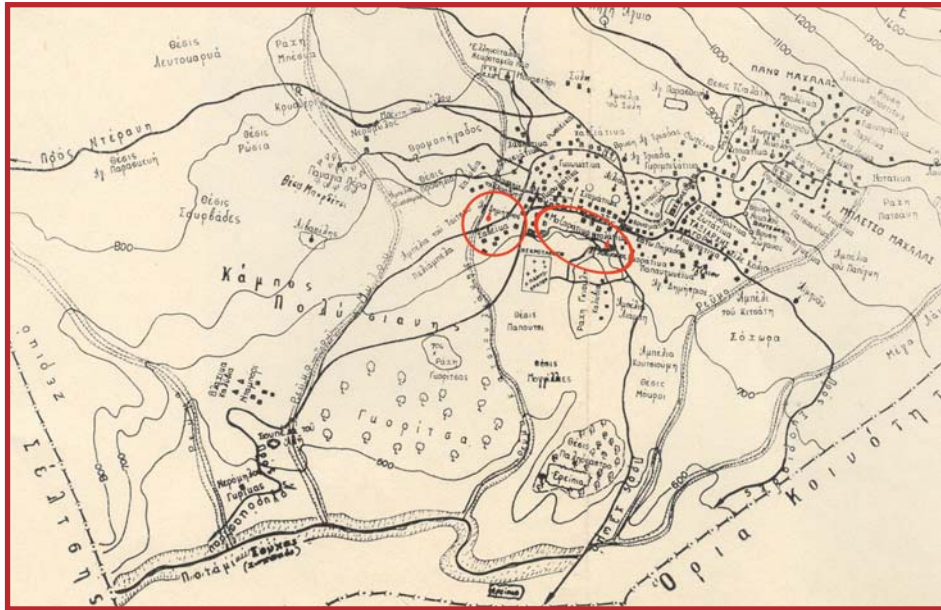
Χάρτης 14. Το αλβανικό Πωγώνι, απομονωμένο μεταξύ ορεινών όγκων, που είναι ο Νεμέτσικας (Α.), ο Μακρύκαμπος (Ν.), το Μπουρέτο (Δ.) και ο Λύγκος (Β.), βουνά που ορίζουν και περιορίζουν γεωφυσικά το αλβανικό Πωγώνι σε μία μικρή λεκάνη αποκλεισμένη από την Ελλάδα. Η στενόμακρη κοιλάδα, που σχηματίζεται μεταξύ αυτών των βουνών διαρρέεται από τον Σούχα ποταμό που έχει μόνη διέξοδό του βορειοδυτικά το στενό της Γκρίκας, που οδηγεί στη Δρόπολη και στο Αργυρόκαστρο.

Χάρτης 15. Οδικές αρτηρίες εμπορικής επικοινωνίας από Πρεμετή προς Πολίτσιανη (μέσω στενού Γκρίκας)-Μουζίνα (από όπου περνούσε το περίφημο δερβένι από Δρόπολη προς Βούρκο)-Φοινίκι-Αγ. Σαράντα. Ο άξονας Κλεισούρας-Πολίτσιανης (με τις κόκκινες κουκίδες) φαίνεται ότι χρησιμοποιήθηκε ως δρομολόγιο αιφνιδιασμού στρατιωτικών αντιπάλων από τους ρωμαίικους μέχρι τους μεταβυζαντινούς χρόνους.

Χαρτης 16. Το Πωγώνι γεωφυσικά μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας.
 Η Πολίτσιανη βρίσκεται ανάμεσα σε Πρεμετή (με την οποία επικοινωνεί διά της στενωπού Δέμπελη) και σε Αργυρόκαστρο (μέσω των στενών της Γκρίκας).
 Οι “δρόμοι” αυτοί είναι μεγάλα μονοπάτια για ζώα και πεζούς.
 Από τη Δρόπολη προς τους Αγίους Σαράντα μεσολαβεί το δερβένι της Μουζίνας (ένθετο).

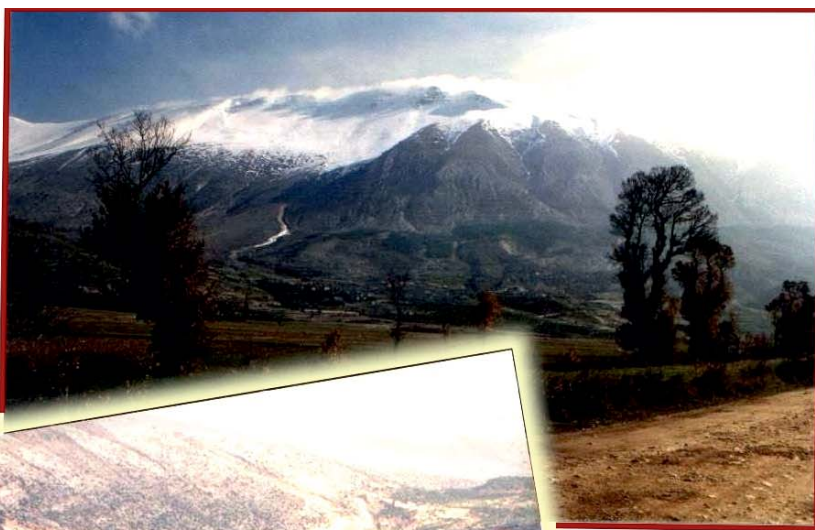

Χάρτης 18. Μέρος τοπογραφικού της Πολίσιανης και του κάτω μαχαλά, όπου ευρίσκονται τα Σαββαίικα και τα Μαζαράτικα ανάμεσα στους δύο ιδιωτικούς ναούς.

[ΠΗΓΗ: Η Πολύσιανη... , Μενέλαος Ζώτος, εκδ. ΙΒΕ, Ιωάννινα 1978].

(ΦΩΤ. I -III)

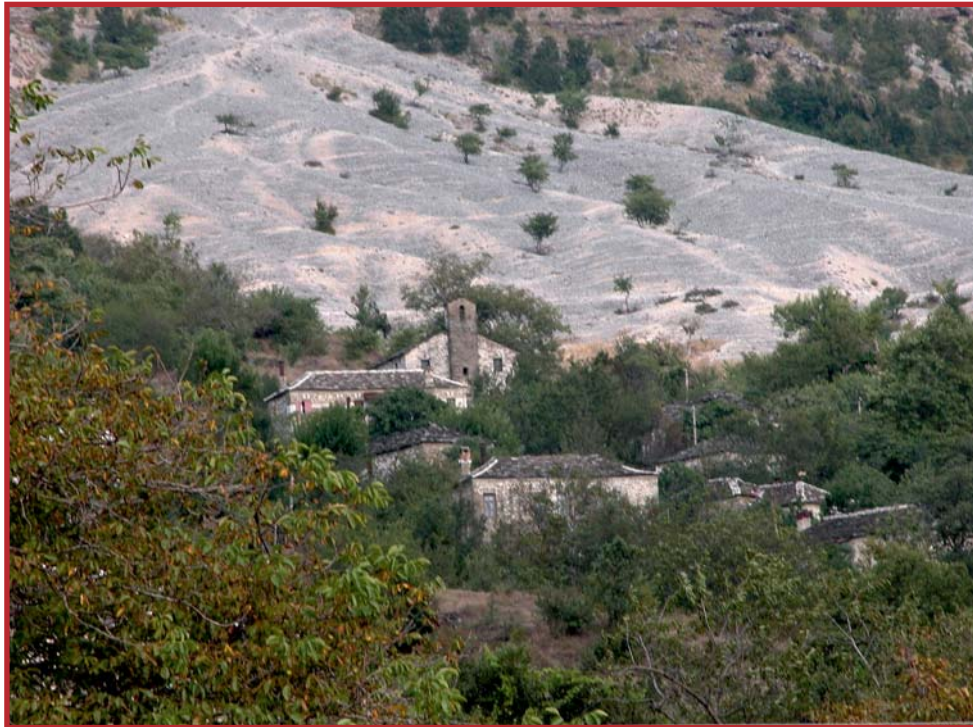
Πολίτσιανη Πωγωνίου.
Το χωριό αναρριχάται
στους πρόποδες του
αγέρωχου Νεμέρτσικα,
σε υψόμετρο 800 μ.

...απλώνεται δε
κατηφορικά και
χωρίζεται σε πάνω,
μέσο και κάτω
μαχαλά.

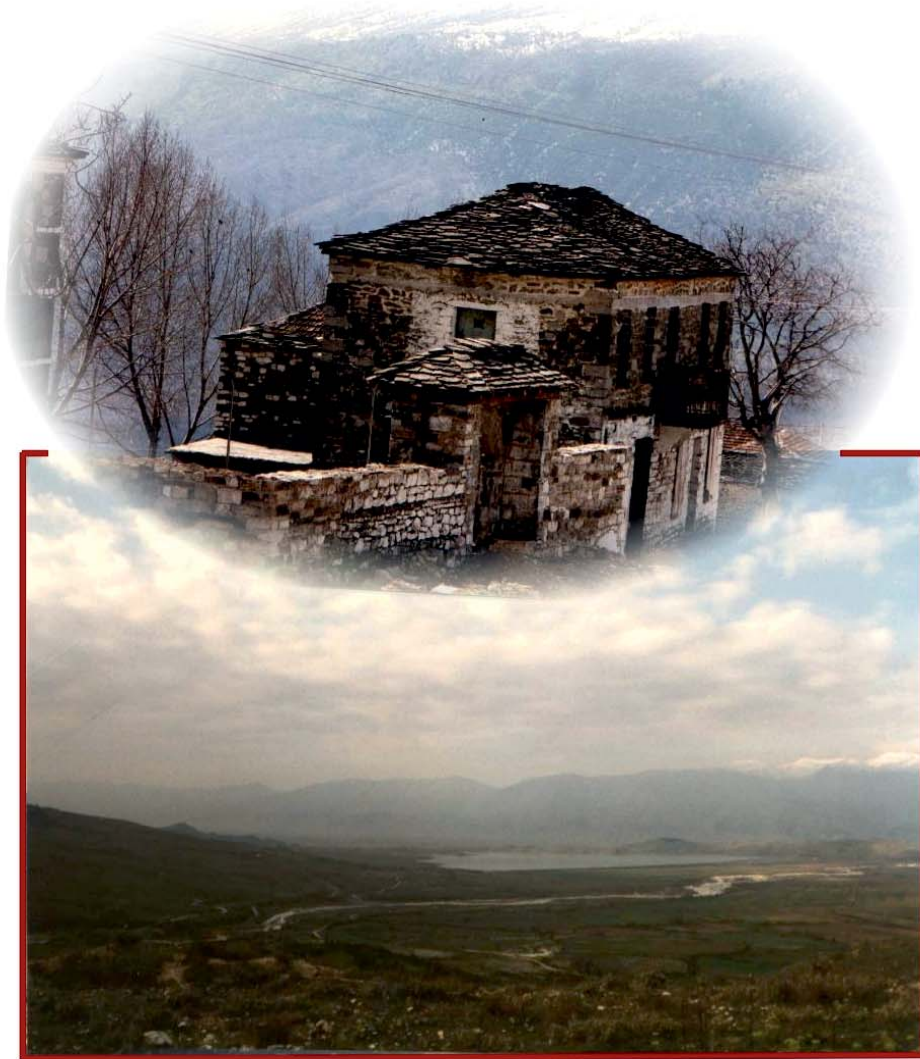

Η Πολίτσιανη είναι
αμφιθεατρική,
γεμάτη φερτές από
τους ορμητικούς
χειμάρους πέτρες.
Κάτω εκτείνεται
μικρός αλλά γόνιμος
κάμπος.

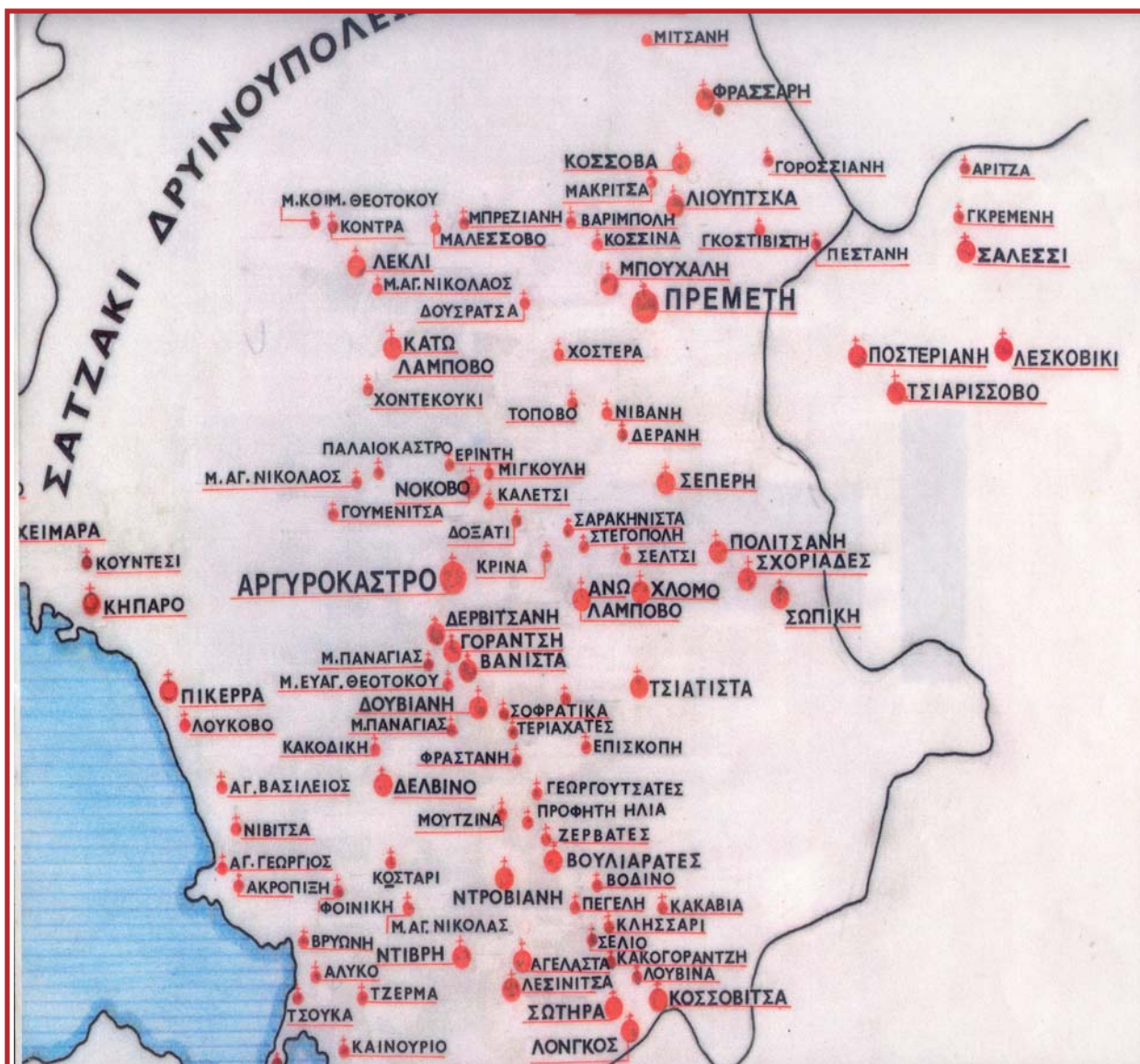
(ΦΩΤ. IV-V.) Πολίτσιανη Πωγωνίου.
Ένας μεγάλος χείμαρρος κυλίνεται ορμητικός μέχρι τα ανατολικά κράσπεδα της Πολίτσιανης.
Οι κατεβασιές του έχουν καταπλακώσει τα ακραία σπήτσια και δύο εκκλησούλες.

(ΦΩΤ. VIII - X)

Πολίτσιανη Πωγωνίου. Παραδοσιακό, λαϊκό, πετρόχτιστο σπίτι (πάνω).
Λιγασό σώμα και ισχνές καλλιέργειες στη βάση της κοιλάδας (μέση).
Ο κάτω μαχαλάς, όπου και τα μνημεία της διατριβής (κάτω).

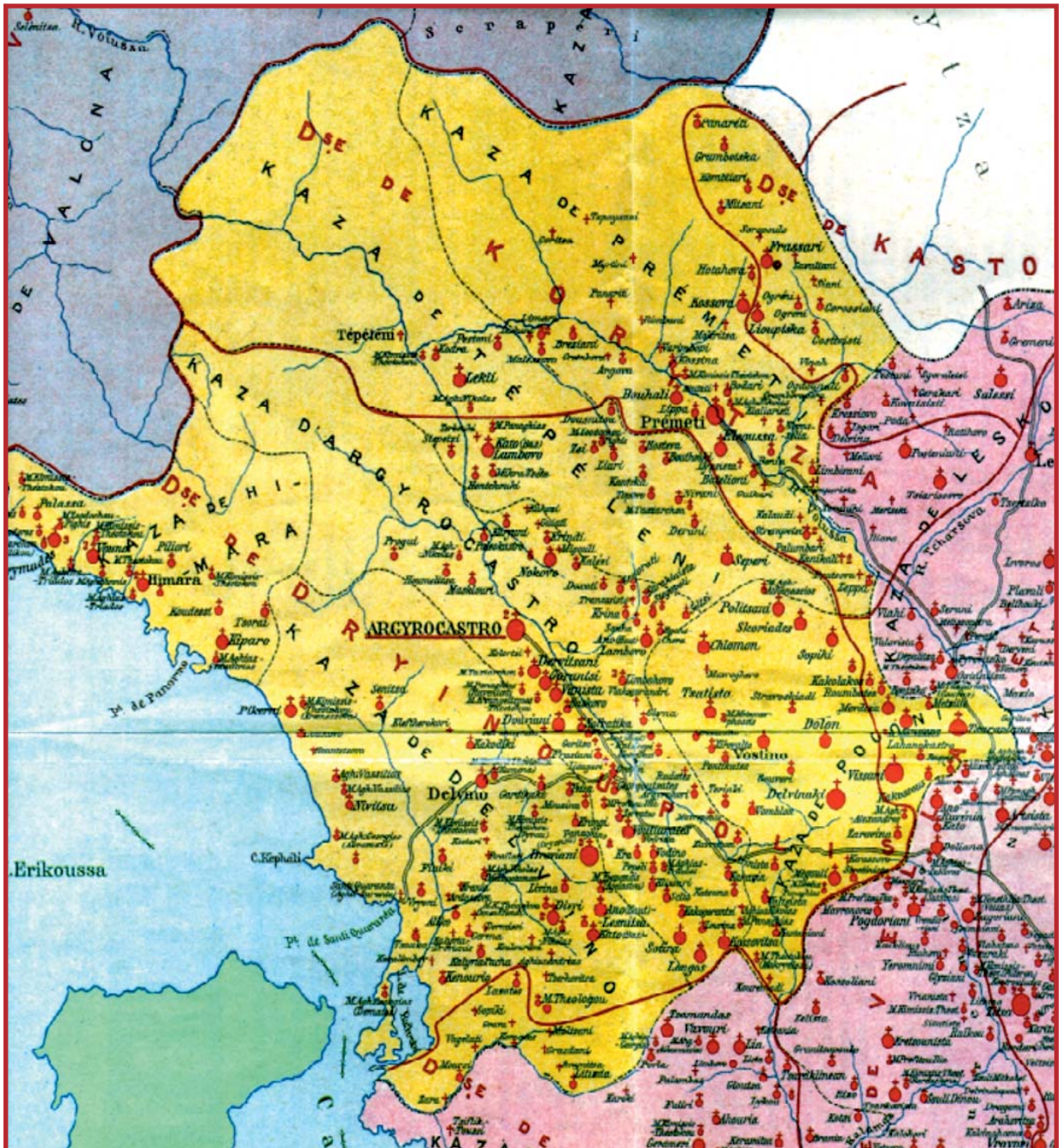
Χάρτης 19. Τοπογραφικό μεγάλων εκκλησιαστικών σχολών και μοναστηριών στην περιοχή του βιλαετιού Ιωαννίνων και ειδικότερα στον καζά Δελβίνου, στο σατζάκι Δρυινουπόλεως και στους καζάδες Πωγωνίου και Πρεμετής.

[ΠΗΓΗ: Γ. Γιακουμής "Ορθόδοξα μνημεία στην Αλβανία"].

Χάρτης 20. Χάρτης της περιοχής ευθύνης της Αρχιεπισκοπής Αχριδών. Με βάση αυτόν το Πωγώνι και επομένως η Πολίτσανη δεν πρέπει να εντάσσονταν στην Αρχιεπισκοπή Αχριδών, δεδομένου μάλιστα ότι οι πηγές θεωρούν την Αρχιεπισκοπή Πωγωνιανής ως αυτοκέφαλη και απευθείας εξαρτώμενη από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

[ΠΗΓΗ: M. Garides, *La peinture murale...*, Οπισθόφυλλο, ένθετος χάρτης. Η επεξεργασία περαιτέρω έγινε από εμάς].

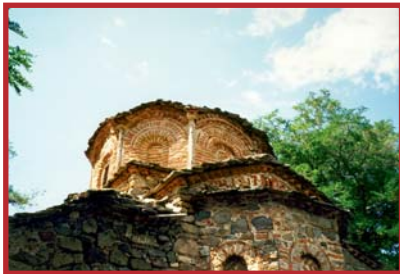
Χάρτης 21. Μέρος του μεταγενέστερου βιλαετίου Ιωαννίνων με τους καζάδες (σε κίτρινο χρώμα) Πωγωνίου, Αργυροκάστρου, Δελβίνου, Τεπελενίου και Πρεμετής.

Στο χάρτη αποτυπώνονται τα μικρά και μεγάλα εκκλησιαστικά, εκπαιδευτικά και μοναστηριακά κέντρα, δηλαδή μονάδες παραγωγής λαϊκού ελληνικού πολιτισμού και θρησκευτικής βίωσης της ορθοδοξίας. Το (αλβανικό σήμερα) Πωγγώνι διαθέτει, καθώς δείχνει ο χάρτης, δυο μεγάλα μοναστήρια ως κέντρα παιδείας.

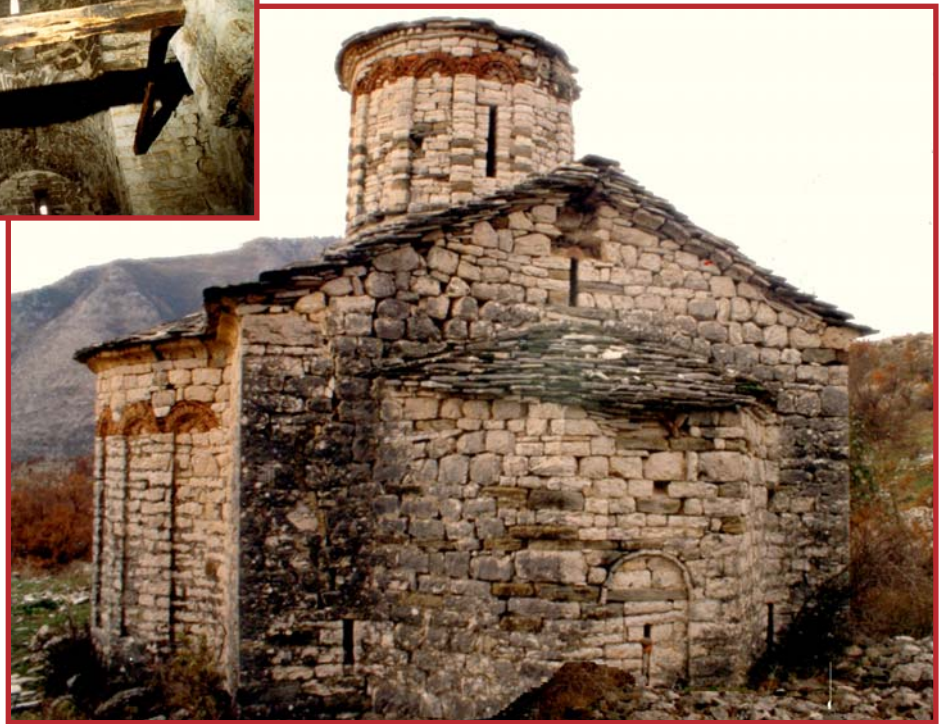
[ΠΗΓΗ: *Vulayet de Ioannina, Carte des Ecole Chretiennes, Instituto Geografico de Agostine Roma*, σε επανέκδοση από το "βορειοηπειρωτικόν ΒΗΜΑ", επιμέλεια Β' Βακάλης (Αυγουστος 1993).

(ΦΩΤ. XI). Πολίτσιανη Πωγωνίου. Η Παναγία του Χασιώτη (αρχικό κτίσμα ίσως προ του 16ου αιώνα). Στο ένθετο χρονολόγηση με πλίνθους.

(ΦΩΤ. XII). Πολίτσιανη Πωγωνίου. Ιερά Μονή Αγίου Αθανασίου, Καθολικό (15ος αιώνας;)

(ΦΩΤ. XIIIa,b.). Πολίτσιανη Πωγωνίου. Ιερά Μονή της Παναγίας του Πέρα (Μπροδέσι). Το καθολικό εξωτερικά (πάνω) και εσωτερικά (κάτω).

(ΦΩΤ. XII, a, b.) Πολίτσιανη Γρωγωνίου. Πολιτσιανίτικο θρησκευτικό-λαϊκό πανηγύρι στον περίβολο της ιστορικής Μονής του Αϊ Θανάση.

(ΦΩΤ. XIII). Ο επιβλητικός βυζαντινός ναός της Παναγίας στην Επισκοπή Δρόπολης (από ανατολικά).

(ΦΩΤ. XIV). Ο συνεπτυγμένος βυζαντινός ναός του αγίου Αθανασίου Γοραντζής Δρόπολης (από ανατολικά!).

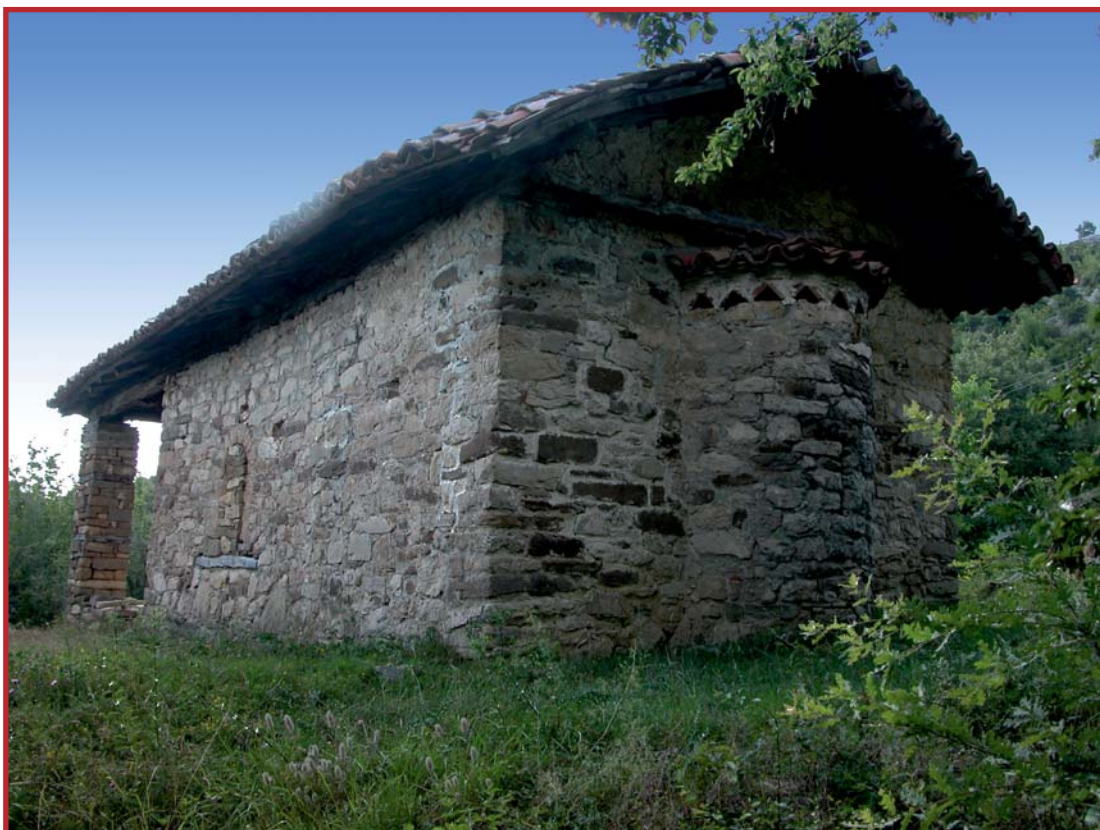
(ΦΩΤ. XV). Ο μεταβυζαντινός ναός - μετόχι (της Ιεράς Μονής Αγελάστου) του αγίου Γεωργίου Λεσινίτσας.

(ΦΩΤ. XVI). Ο μεταβυζαντινός ναός του αγίου Αθανασίου Πετσάς Δελβίνου.

(ΦΩΤ. XVII). Ο μεταβυζαντινός ιερός ναός της Παναγίας
Στο Λιμποσέτσι των Σχωριάδων Πωγωνίου.

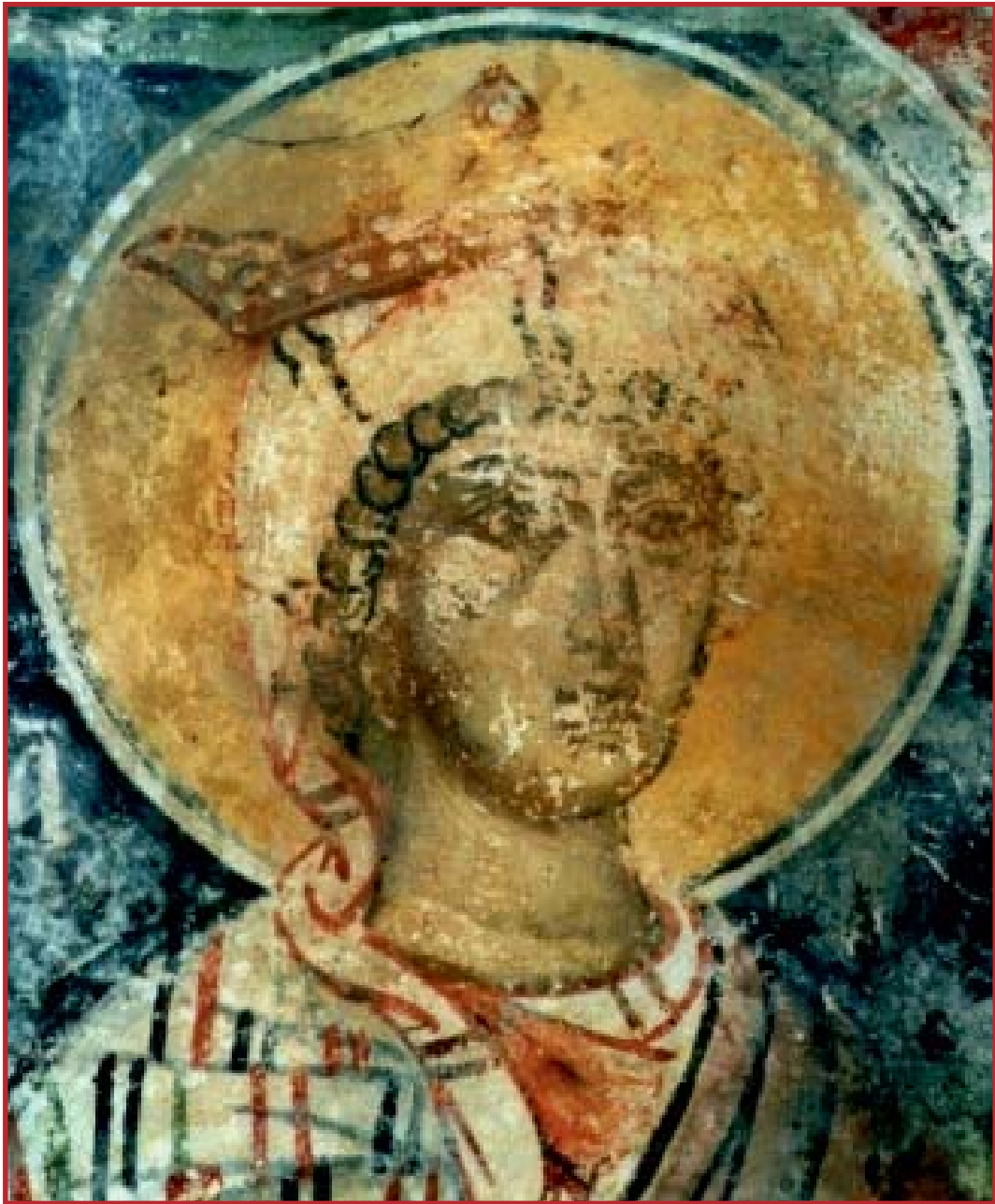
(ΦΩΤ. XVIII). Ο μεταβυζαντινός ναός της αγίας Παρασκευής στο Βάλες περιοχής
Ελμπασάν της κεντρικής Αλβανίας.

1. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν.Αγ.Αθανασίου (1525), η Δέηση.

2. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν. Αγ.Αθανασίου (1525), η Πλατυτέρα.

3. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου 1525, Ιερό.
Η αγία Βαρβάρα (λεπτομέρεια).

4. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (1525), δυτικός τοίχος.
Ο άγιος Δημήτριος (λεπτομέρεια)

5. Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου Λεσινίτσας (1525), Δέλβινο.
Νότιος τοίχος, ο Άγιος Μηνάς.

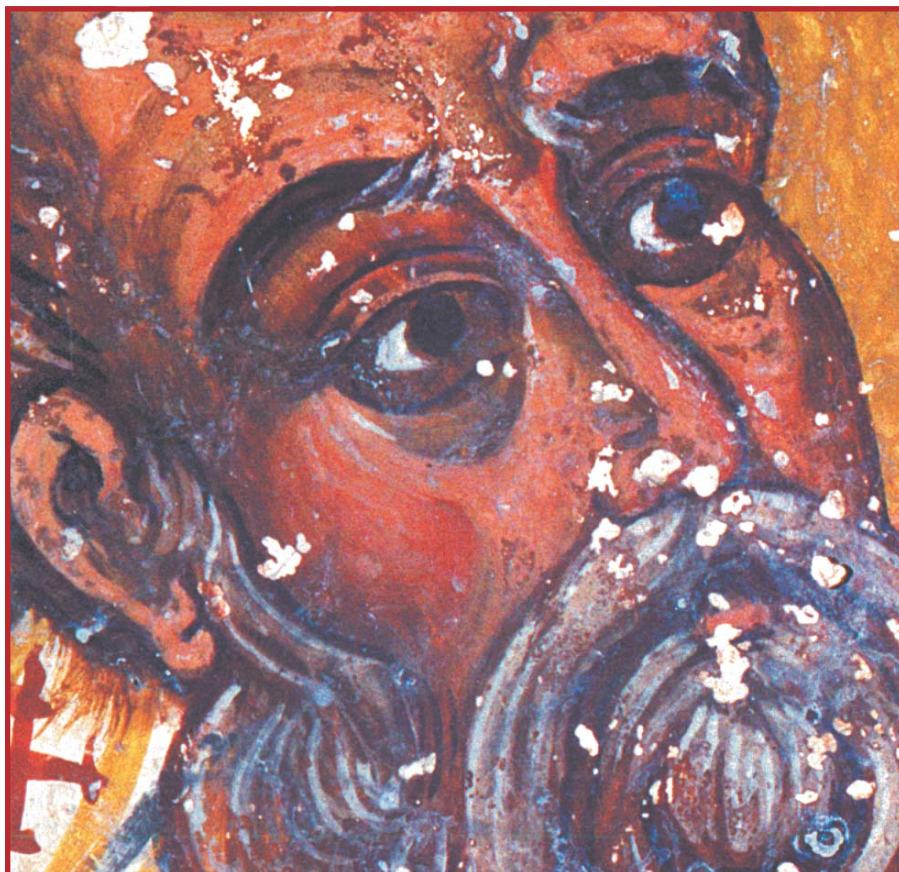

6. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Πετσάς (1525), Δέλβινο.
Νότιος τοίχος, οι Άγιοι Θεόδωροι.

7. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (1525).
Αλογα (λεπτομέρεια της σύνθεσης των ένστολων και εν ασπασμῷ ἐφιππων
Αγίων Θεοδώρων)

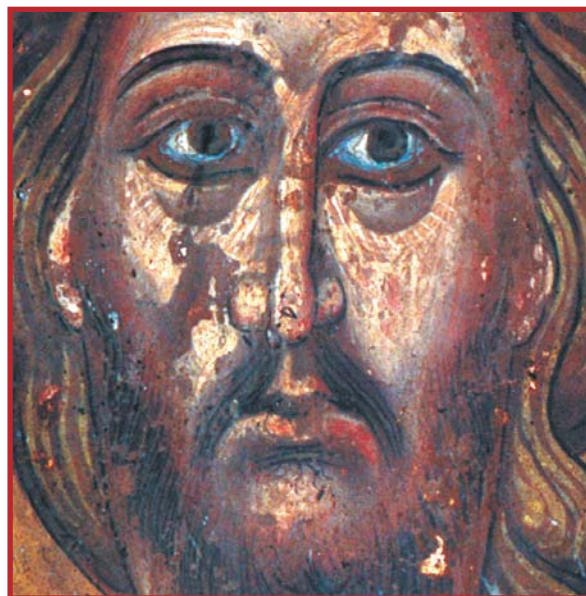
8

9

10

8 - 10. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (1525). Λεπτομέρειες: συλλειτουργούντος ιεράρχη (8), Προδρόμου και Χριστού (Δέησης, 9,10).

11. Πετσά Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (1525).
Νότιος τοίχος, Δέηση (λεπτομέρεια ιματίων).

12α,β. Λεσινίτσα Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου
Γεωργίου (1525).
Αγίες Βαρβάρα και Παρασκευή.

13 - 14. Λεσνίτσα Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου (1525). Ιερό
- Συλλειτουργών ιεράρχης (πάνω),
- Η Πλατυτέρα (κάτω).

15α-β. Λεσινίτσα Δελβίνου. Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου (1525). Βόρειος τοίχος.
Ο Άγιος Δημήτριος και λεπτομέρεια του αλόγου του.

16. Πετσά Δελβίνου, Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (1525), Ιερό, ανατολική κόγχη
Η Πλατυτέρα.

17

18

19

20

17-20. Λεσινίτσα Δελβίνου, Ι.Ν.Αγίου Γεωργίου (1525).
 Λεπτομέρειες: Μελισμός (17, 18),
 Ιεράρχης (19), η σκηνή Πέτρου και Μάλχου (20).

21. Λεσινίτσα Δελβίνου, Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου (1525). Δυτικός τοίχος.
Η Αγία. Παρασκευή.

22. Λεσινίτσα Δελβίνου, Ι.Ν.Αγίου Γεωργίου (1525). Δυτικός τοίχος.
Η Αγία Μαρίνα (λεπτομέρεια).

23. Λεσινίτσα Δελβίνου, Ι.Ν.Αγίου Γεωργίου. Βόρειος τείχος.
Ο άγιος Θεόδωρος (λεπτομέρεια στολής).

Λεσινίτσα Δελβίνου,
Ι.Ν.Αγίου Γεωργίου.

24

25

24-25. Λεσινίτσα Δελβίνου, Ι.Ν.Αγίου Γεωργίου (1525).
Άγιος Κων/νος & Ελένη (πάνω),
συλλειτουργών Ιεράρχης (κάτω).

26

27

26-27. Παλαιοφραστανά (Κάτω Μερόπη, ελληνικού) Πωγωνίου.
Ναός Παναγίας. Διακόσμηση του Ξένου Διγενή (1492)
Λεπτομέρεια από την Θεία Λειτουργία (πάνω) και την Κοίμηση (κάτω).

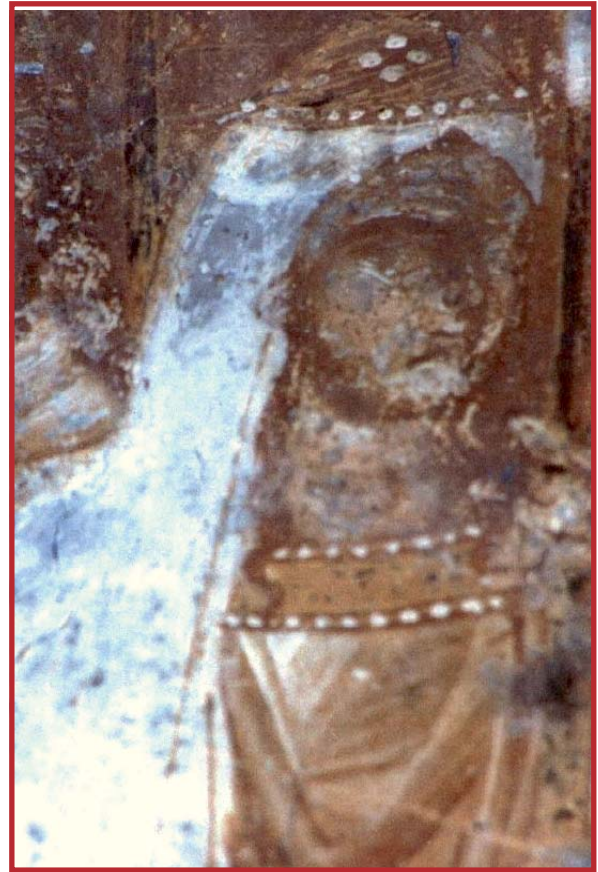

28,29. Ιερός ναός αγίου Νικολάου Κάστρου Ζαρνάτας Μάνης (β' μισό 15ου αιώνα). Λεπτομέρεια από τους Αίνους. Η διακόσμηση αποδίδεται στον Ξένο Διγενή.

30

31

30-31. Παλαιοφρασανά (Κάτω Μερόπη, ελληνικού) Πωγωνίου.
Ναός Παναγίας. Διακόσμηση του Ξένου Διγενή (1492)
Λεπτομέρειες προσώπων γυναικείων μορφών

[Και εδώ είναι εμφανής η τεχνική επίδραση, που δέχθηκαν οι δύο ανώνυμοι Σάββου και Μάντζαρη,
από το έργο του Ξένου Διγενή]

32

32-33. Παλαιοφραστανά (Κάτω Μερόπη, ελληνικού) Πωγωνίου.
Ναός Παναγίας. Διακόσμηση του Ξένου Διγενή (1492)
Λεπτομέρειες προσώπων.

[Το γράψιμο των οφθαλμών, της μύτης, των χειλέων, του πηγουνιού και τα φωτίσματα του προσώπου, όπως τα εκτελεί ο Ξένος Διγενής, πιστεύουμε ότι μιμήθηκαν επιτυχώς οι καλλιτέχνες Σάββου και Μάντζαρη].

33

34. Γορατζή Δρόπολης, βυζαντινός ναΐσκος Αγ.Αθανασίου από Α. (Πάνω)
με διακόσμηση του 1524 (κάτω).

35. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν. Αγ.Αθανασίου (1524).
Κεφάλι αδιάγνωστης αγίας.

36. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524).
Δυτικός τοίχος, η Αποκαθήλωση.

37. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524).
Δυτικός τοίχος, ο Θρήνος.

38. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524).
Νότιος τοίχος, η Προδοσία.

39. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524).
Νότιος τοίχος, η Σταύρωση.

40. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524).
Ο Πρόδρομος κεφαλοφόρος (λεπτομέρεια).
[Το λουλακί χρώμα είχε επικαλύψει όλο τον τοίχο και την τοιχογραφία]

41. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524).
Βόρειος τοίχος, αδιάγνωστη αγία (με ένθετη λεπτομέρεια προσώπου).

42. Γορατζή Δρόπολης, Ι.Ν.Αγίου Αθανασίου (1524)
Βόρειος τοίχος, ο άγιος Νικόλαος

43. *Επισκοπή Δρόπολης. Βυζαντινός ναός της Παναγίας, εσωτερική άποψη προς Α. Το τέμπλο (ως ξύλινος σκελετός μπροστά και ως κτίσμα από πίσω).*

[Στο κτιστό τέμπλο, προ των τοιχογραφιών του 1510, είχε τεθεί ξύλινος φραγμός μετά το 1914, επί του οποίου αναρτήθηκαν μεγάλες φορητές εικόνες. Αυτές περί το 1997 εκάπησαν. Έτσι σε μεταγενέστερη επίσκεψή μας εντοπίσαμε την (ήδη γνωστή μας βιβλιογραφικώς) επιγραφή και, όσο μας επέτρεπε ο ξύλινος σκελετός, φωτογραφίσαμε τις δεσποτικές τοιχογραφίες, που είχαν ρυπανθεί από ασβέστες].

44, 45. *Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας).
Στο χτιστό τέμπλο εμφανίζονται δεσποτικές απεικονίσεις του 1510.
- Δορυφόρος άγγελος ένθεν της ένθρονης Θεοτόκου (πάνω)
- Ο Χριστός-παιδίον (στην αγκαλιά της ένθρονης Θεοτόκου (κάτω).*

46. Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας).
Κτιστό τέμπλο, με τοιχογραφημένες δεσποτικές μορφές (1510).
Η επιγραφή του χορηγού επισκόπου.

47. Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας).
Κτιστό τέμπλο με δεσποτικές τοιχογραφίες (1510).
Ένθρονος Χριστός.

48. *Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας). Κτιστό τέμπλο, διακόσμηση 1510.
Η ένθρονη Θεοτόκος με τον Ιησού στην αγκαλιά..*

49. *Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας).
Κτιστό τέμπλο, ο Χριστός στην αγκαλιά της Θεοτόκου.
Ο Χριστός-παιδίο στην αγκάλη της μητρός Του [ΜΡ ΘΟΥ (ΟΔΗΓΗ) ΤΡΙΑ]*

50. *Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας). Κτιστό τέμπλο, σεβίζων άγγελος προ της ένθρονης Παναγίας (1510).*

51. *Επισκοπή Δρόπολης, βυζαντινός ναός Θεοτόκου (12ος αιώνας). Κτιστό τέμπλο, σεβίζων άγγελος προ της ένθρονης Παναγίας (1510). [Στην επιγραφή : ΜΗΤΗΡ ΘΟΥ (ΟΔΗΓΗ) ΤΡΙΑ]*

52 α-β. Μπομποστίτσα Κορυτσάς,
Δυσυπόστατος ναός των αγίων Νικολάου και Παντελεήμονος (1503).
Ανατολικός τοίχος, η Ανάληψη (τμήματα, 1503).

53. Μπομποστίτσα Κορυτσάς, Δυσυπόστατος ναός των αγίου Νικολάου και Παντελεήμονος (1503). Ανατολικός τοίχος, η Ανάληψη (τμήμα, 1503).

54 - 55. Μπομποστίτσα Κορυτσάς,
Δυσυπόστατος ναός των αγίων Νικολάου και Παντελεήμονος (1503).
Ανατολικός τοίχος, η Ανάληψη (τμήματα, 1503).

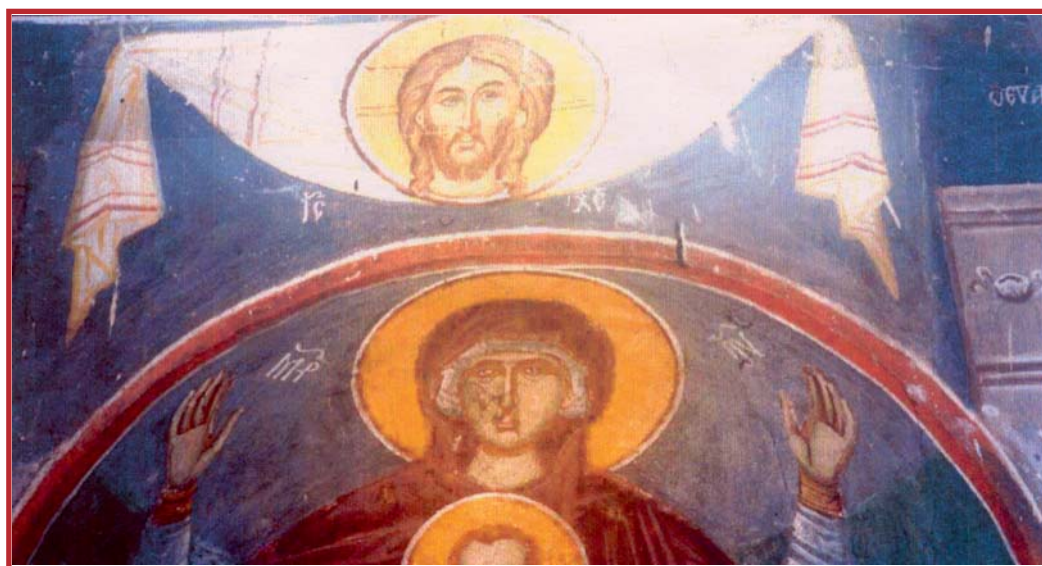

56. Μπομποστίτσα Κορυτσάς,
Δυσυπόστατος ναός των αγίων Νικολάου και Παντελεήμονος (1503).
Ανατολικός τοίχος, η Ανάληψη (τμήμα, 1503).

57. Άγιον Όρος, Πρωτάτο, Παρεκκλήσιο (Φάση 1512). Η Γέννηση

[Παραπέμπουμε σε εκτός Αλβανίας έργο, επειδή είναι συνομήλικο και αδημοσίευτο, περιέχει δε ικανά κοινά στοιχεία με τη Γέννηση του Σάββου τόσο εικονογραφικά (άπως οι πεζοί μάγοι, οι στηθαίοι άγγελοι, η προετοιμασία του λουτρού, η στάση της Παναγίας) όσο και τεχνοτροπικά (όπως η μαία του λουτρού με την κλασικίζουσα μορφή)]

58 -59. Άγιον Όρος, Πρωτάτο, Παρεκκλήσιο (Φάση 1512).
Η Πλατυτέρα (πάνω) και το Άγιο Μανδήλιο (κάτω).

60. Άγιον Όρος, Πρωτάτο, Παρεκκλήσιο (Φάση 1512).
Ο Ευαγγελισμός, τμήμα με τον Αρχάγγελο Γαβριήλ.

[Αξιοσημείωτη η διακόσμηση στη βάση της παράστασης, που ομοιάζει με αντίστοιχες στο Σάββου (1525), στο Μάντζαρι (1513), στην Κάτω Λαψίστα (1508) και στη Μολυβδοσκέπαστη (1521)].

α

61 α-β. Ι. Μ. Μολυβδοσκεπάστης. Καθολικό, δυτικός τοίχος. Οι άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη (φάση 1521, λεπτομέρειες).

β

62. *Ι. Μ. Μολυβδοσκέπαστης. Καθολικό, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (φάση 1521, λεπτομέρειες).*

63. *Ι. Μ. Μολυβδοσκεπάστης. Καθολικό, βόρειοστοίχος.
Ο Ιησούς ελκόμενος (λεπτομέρεια, 1521).*

[Στον πίνακα αυτόν υπάρχουν κοινές τεχνικές μέθοδοι ως προς την σχεδίαση, το πλάσιμο και τα φωτίσματα του προσώπου, με εκείνες του Κάστρου Ζαρνάτας, των Παλαιοφρασανών και της Πολίτσιανης. Βλέπε σχετικά φωτογραφίες 66 κ.μ.]

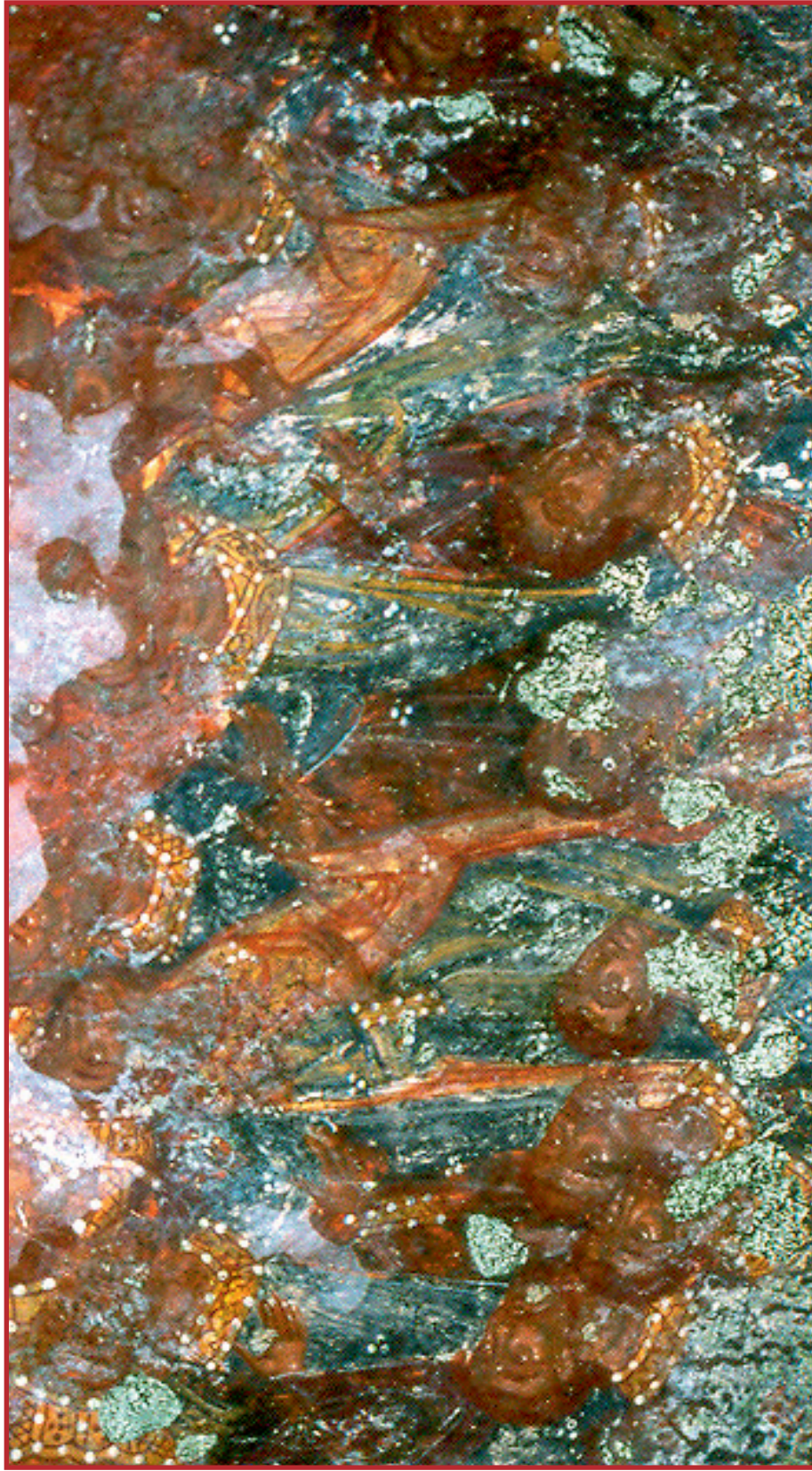
64. *Ι. Μ. Μολυβδοσκεπάστης. Καθολικό, βόρειοστοίχος.
Ο άγιος Χριστοφόρος (λεπτομέρεια, 1521).*

[Η τεχνική, που ακολουθείτε για τον προπλασμό και το γράψιμο της γενειάδα, μας παραπέμπει σε ανάλογη τεχνική, που υιοθέτησαν οι καλλιτέχνες της Πολίτσειανης Μεταξύ 1513 έως 1526]

65α,β. Κωνσταντινούπολη, Καχριέ -τζαμί.
Η παράσταση της Κοίμησης (πάνω) και της Εις Άδου Καθόδου (κάτω).

66 . Κάστρο Ζαρνάτας Μάνης, Ι.Ν.Αγίου Νικολάου (β' μισό 15ου αιώνα).
Κεντρική καμάρα, Αίνοι (λεπτομέρειες κεφαλών)

67 - 68. Κάστρο Ζαρνάτας Μάνης, Ι.Ν.Αγίου Νικολάου (β' μισό 15ου αιώνα).
Κεντρική καμάρα, Αίνοι (λεπτομέρειες κεφαλών)

69. *I. Μ. Μυρτιάς, παλαιό Καθολικό (φάση 1491, Ξένου Διγενή).
Η Σταύρωση.*

A

B

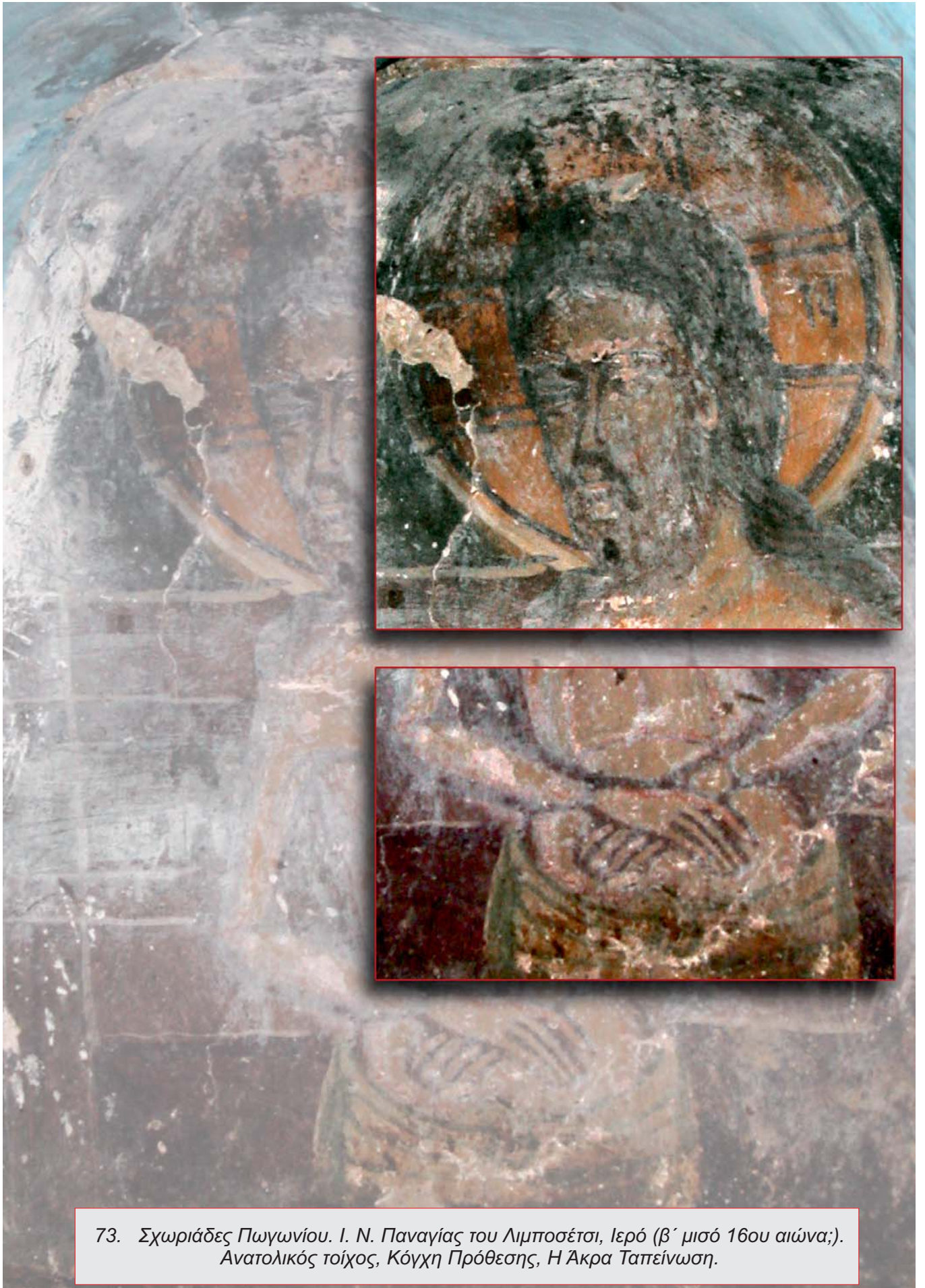
70α,β. Πολίτσιανη Πωγωνίου. Ι. Ν. Παναγίας του Χασιώτη, Ιερό (τέλη 16ου αιώνα;).
Ανατολικός τοίχος, σπαράγματα τοιχογραφιών: συλλειτουργούντων ιεραρχών (α,β).

71. Σχωριάδες Πωγωνίου, ιερός ναός Παναγίας Λιμποσέτσι (β' μισό 16ου
αιώνα;). Λεπτομέρεια από την σκηνή της Γέννησης.

72. Σχωριάδες Πωγωνίου. Ι. Ν. Παναγίας του Λιμποσέτσι, Ιερό (β' μισό 16ου αιώνα;). Ανατολικός τοίχος, σπαράγματα τοιχογραφιών. Συλλειτουργών ιεράρχης .

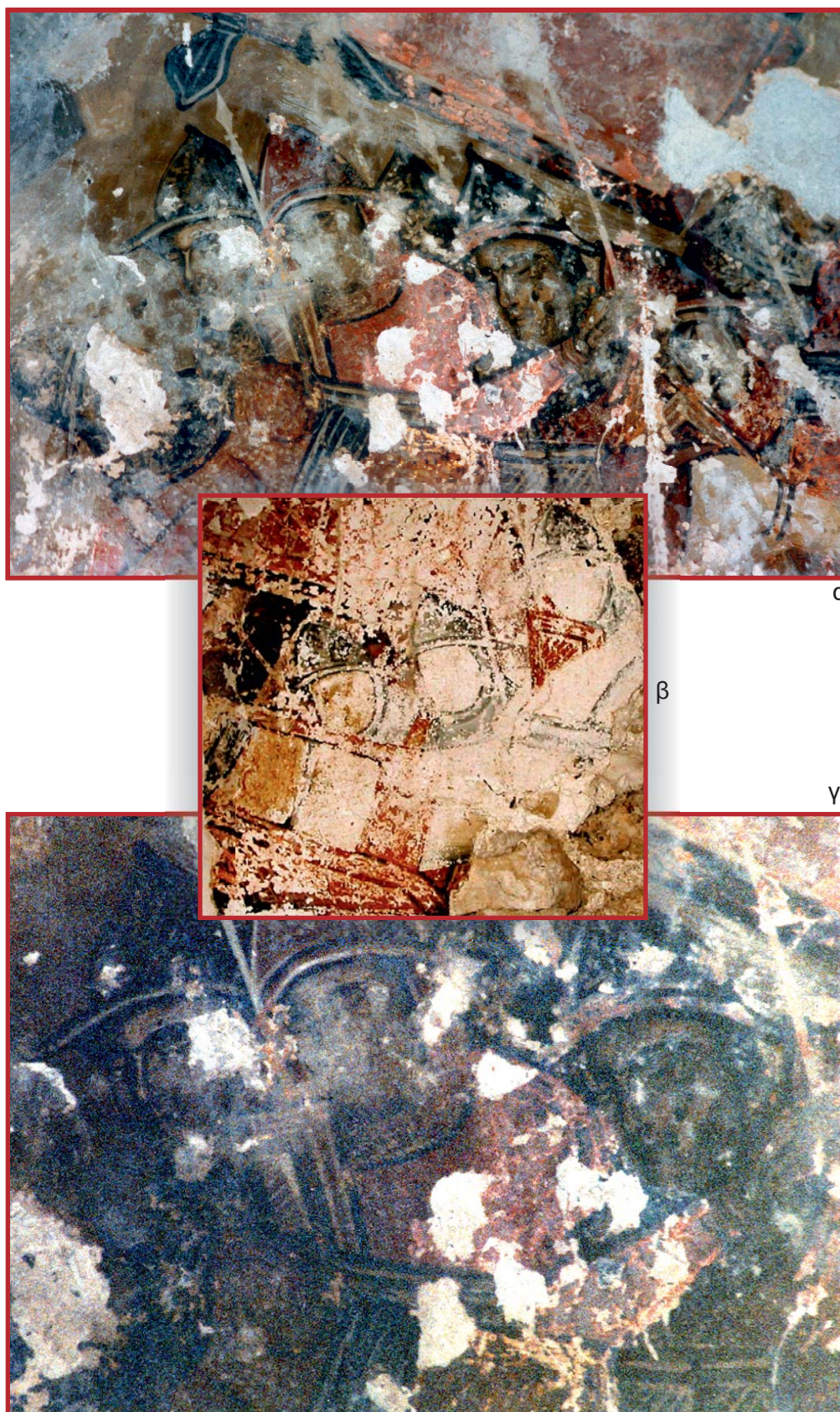
73. Σχωριάδες Πωγωνίου. Ι. Ν. Παναγίας του Λιμποσέτσι, Ιερό (β' μισό 16ου αιώνα);
Ανατολικός τοίχος, Κόγχη Πρόθεσης, Η Άκρα Ταπείνωση.

74. Δούβιανη Δρόπολης, Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (Κοιμητήρι). Ιερό, ανατολικός τοίχος, Η Ανάληψη (β' μισό 16ου αιώνα;).

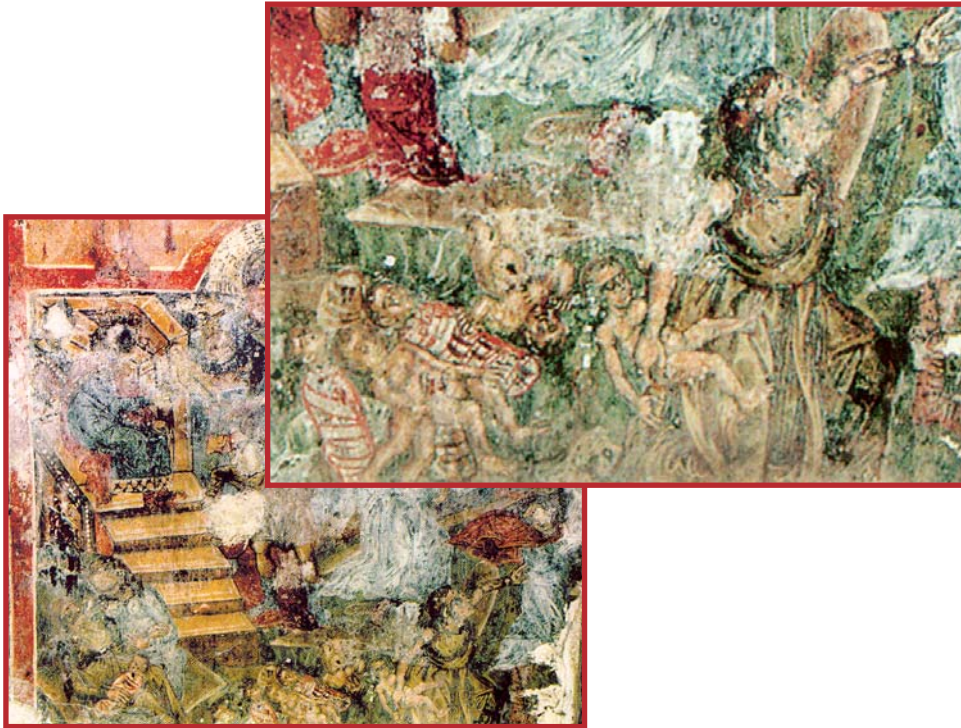

75, 76. Δούβιανη Δρόπολης, Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου (Κοιμητήρι). Βόρειος τοίχος, Η Βάπτιση και η Σταύρωση (β' μισό 16ου αιώνα;).

77. Σπαράγματα από παραστάσεις του Λίθου στα μνημεία αγίου Αθανασίου Πετσάς (α), Παναγίας Χασιώτη στην Πολίτσιανη (β) και αγίου Δημητρίου Σάββου (γ).

[Αξιοπρόσεκτο το ίδιο σχήμα κωνοειδούς περικεφαλαίας, που φέρουν οι υπνώπτοντες ρωμαίοι στρατιώτες προ του Λίθου. Κατά τον Μ. Γαρίδη το σχήμα αυτό φανερώνει δυτική επίδραση].

78. Λεσνίτσα Δελβίνου, Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου (1525). Βόρειος τοίχος, η Βρεφοκτονία.

[Η σκηνή αυτή αποδεικνύει ότι ο ισχυρισμός πως αρχαιότερη μεταβυζαντινή Βρεφοκτονία είναι εκείνη του Θεοφάνη στην Μεγίστη Λαύρα (1535) αποδεικνύεται είναι πλέον ανεπίκαιρος].

79. Κάτω Λαψίστα Ιωαννίνων, Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου (1508). Τμήμα της αποτοιχισμένης παράστασης του έφιππου και ένστολου αγίου Γεωργίου.

80, 81. Βάλες Ελμπασάν Ι.Ν. αγιας Παρασκευής. Η Γέννηση (πάνω) και λεπτομέρεια από την Πλατυτέρα (κάτω), έργα του Ονουφίου (1554).

82. Βάλες Ελμπασάν Ι.Ν. αγίας Παρασκευής. Ο Χριστός ως Αρχιερεύς (πάνω) και ως Άκρα Ταπείνωση, έργα του Ονουφίου (1554).

83. Βάλες Ελμπασάν Ι.Ν. αγίας Παρασκευής. Συλλειτουργών ιεράρχης (πάνω) και ο διάκονος Λαυρέντιος (κάτω), έργα του Ονουφίου (1554).

84. Πραστεΐον Καρδαμύλης δυτικής Μάνης. Ι.Ν. αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης.

1. *Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Νοτιοδυτική όψη.*

2. *Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Βορειοδυτική όψη*

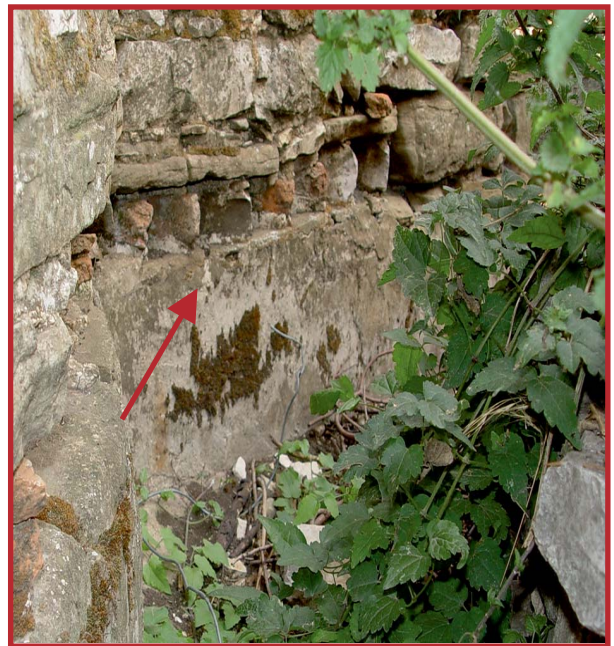
3. *Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Νότια όψη τρούλου και βάσης (εξάρματός) του.*

4. *Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Ανατολική όψη. Κόγχη Ιερού.*

5

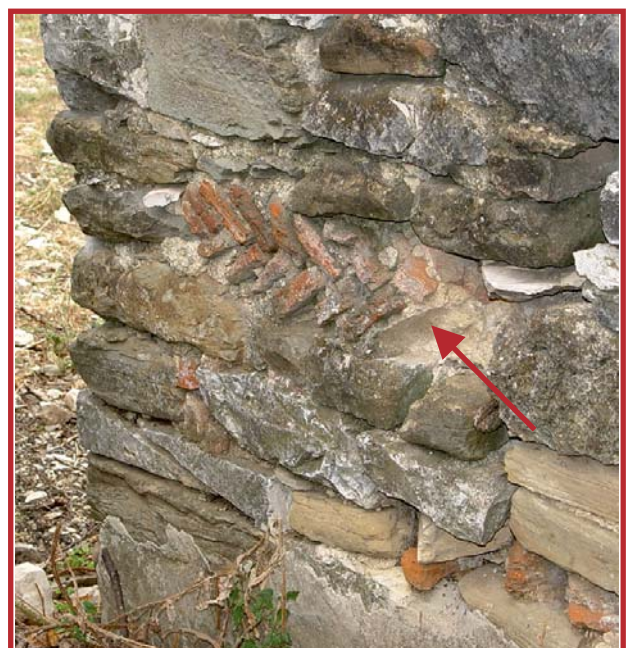
6

5,6,7,8. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Εξωτερικοί τοίχοι με διακοσμητικές απόπειρες. Στο αέτωμα του ανατολικού τοίχου (7, ένας πήλινος σταυρός), στον ανατολικό τοίχο Χαμηλά (8, ταινία οδοντωτά τοποθετημένων πλίνθων σε σχήμα ψαροκόκκαλου). Επίσης στο βόρειο τοίχο μένουν ανεξίτηλα μικρά κομμάτια ζωγραφισμένων σοβάδων (5) με ίχνη εξωτερικής ζωγραφικής διακόσμησης.

7

8

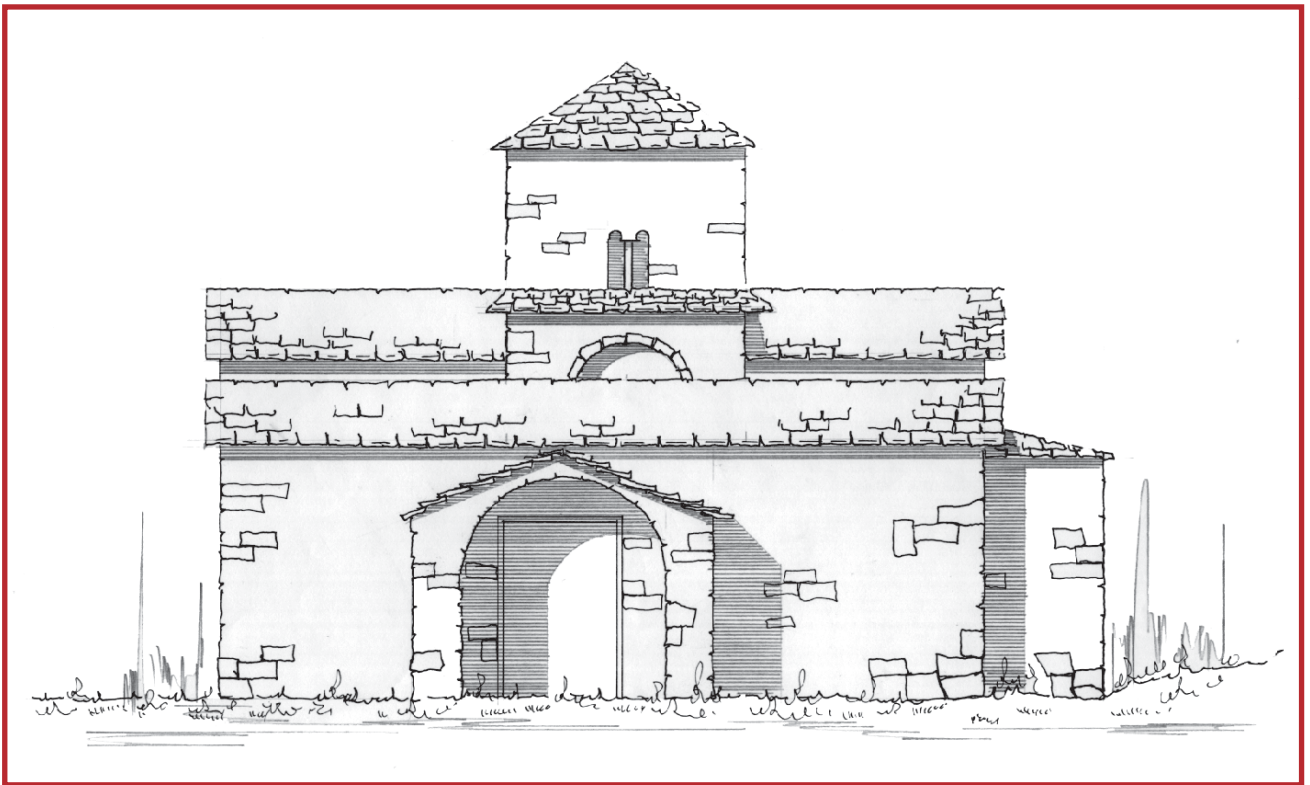
10. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, βορειοδυτική όψη.
Στον βόρειο τοίχο παρουσιάζονται εμφανώς σπαράγματα
παλαιάς ζωγραφικής διακόσμησης.

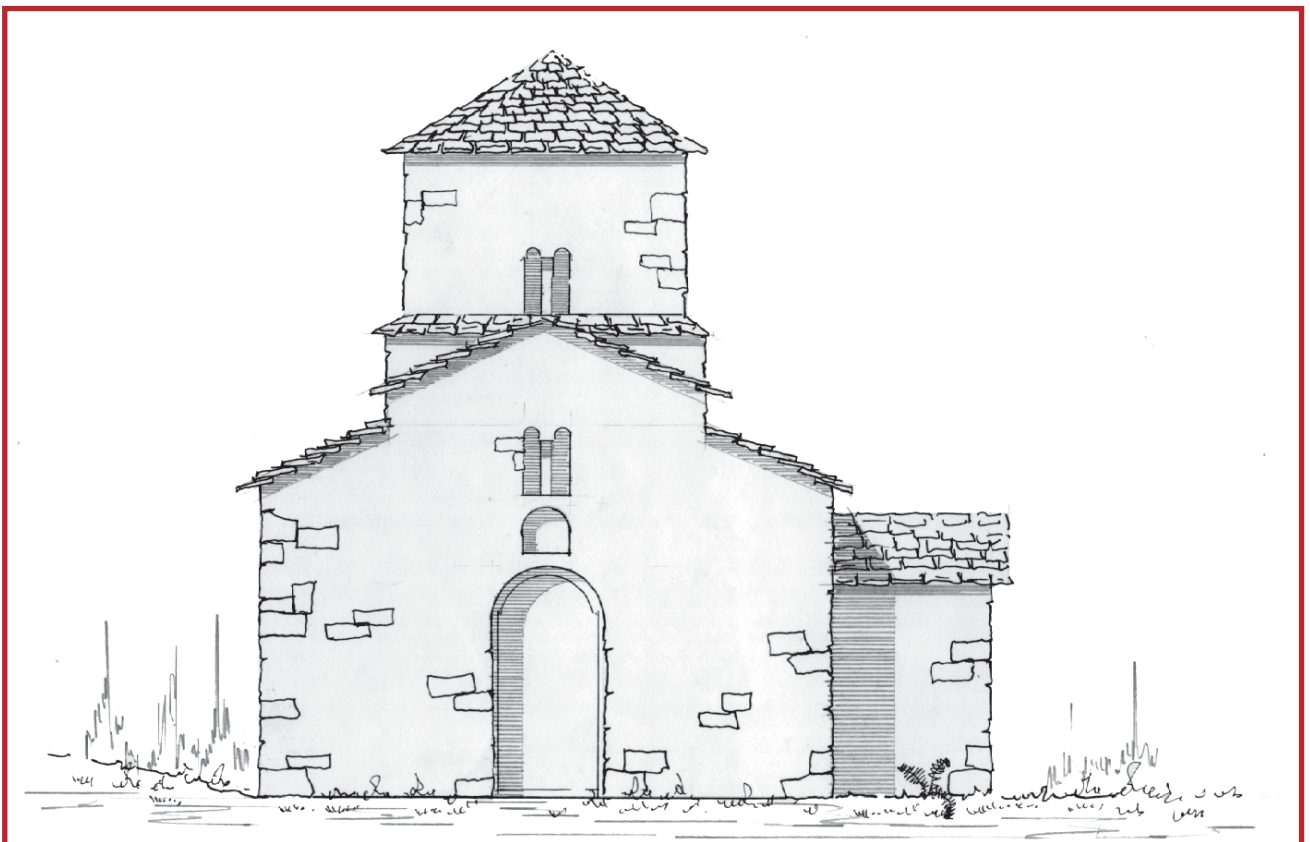
11. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Ανατολικός τοίχος, κόγχη Ιερού, δίλοβο παράθυρο.

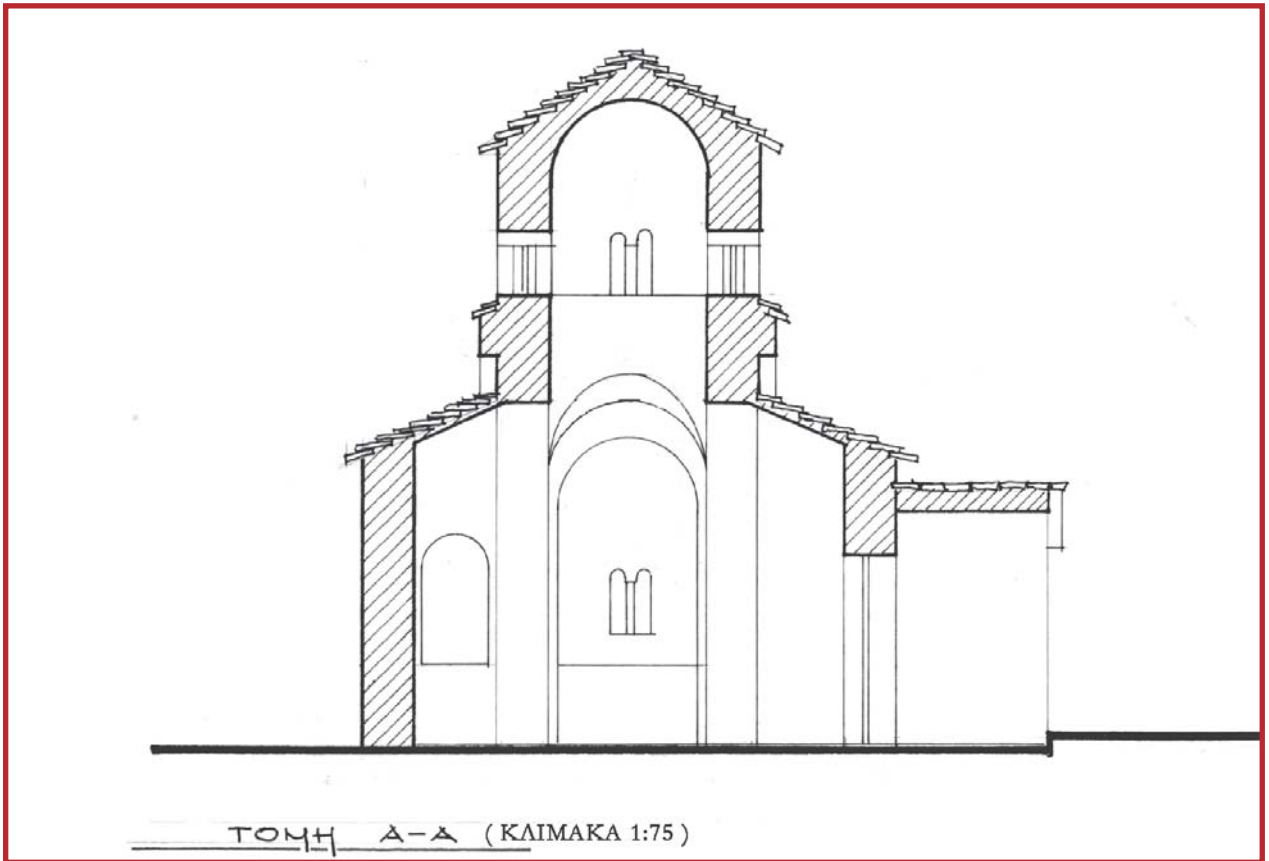
12,13. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Δυτικός τοίχος, εξωτερικά (πάνω).
Δίλοβο παράθυρο (ένθετο)

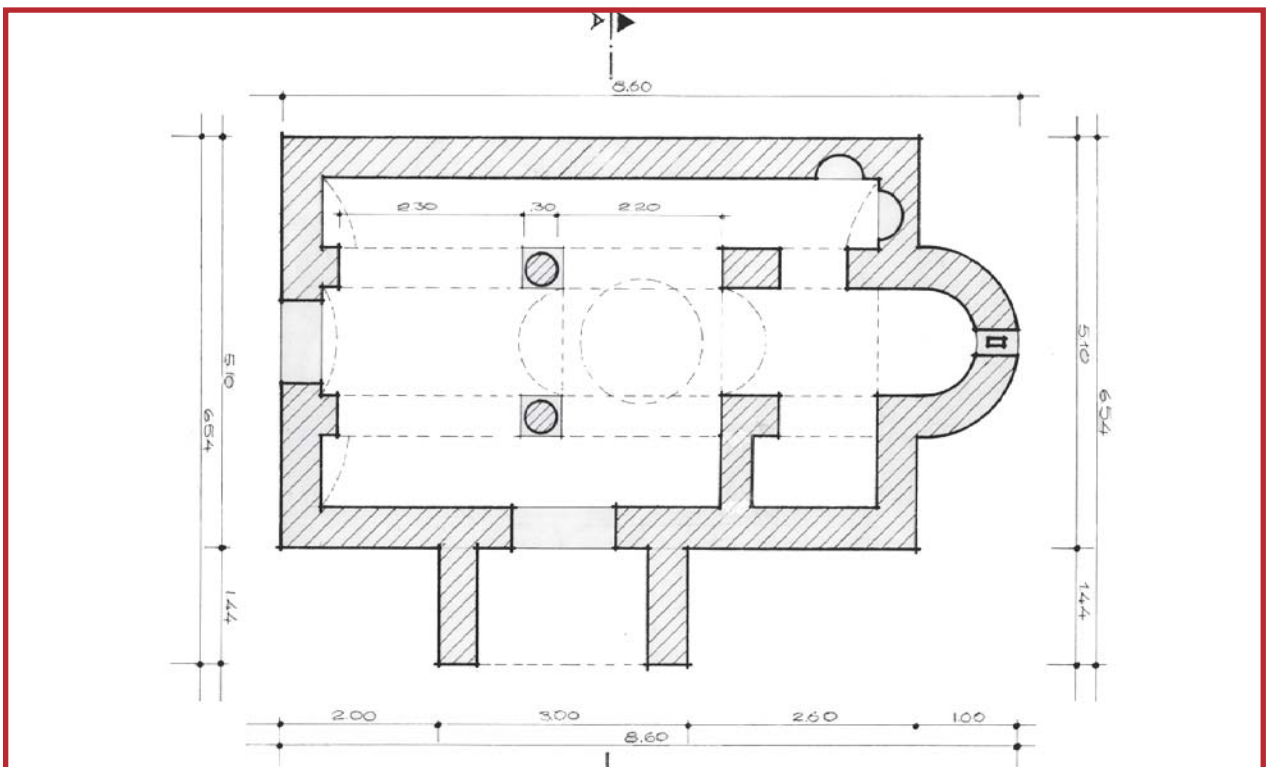
Σχέδιο 1. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Νότια όψη
(Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

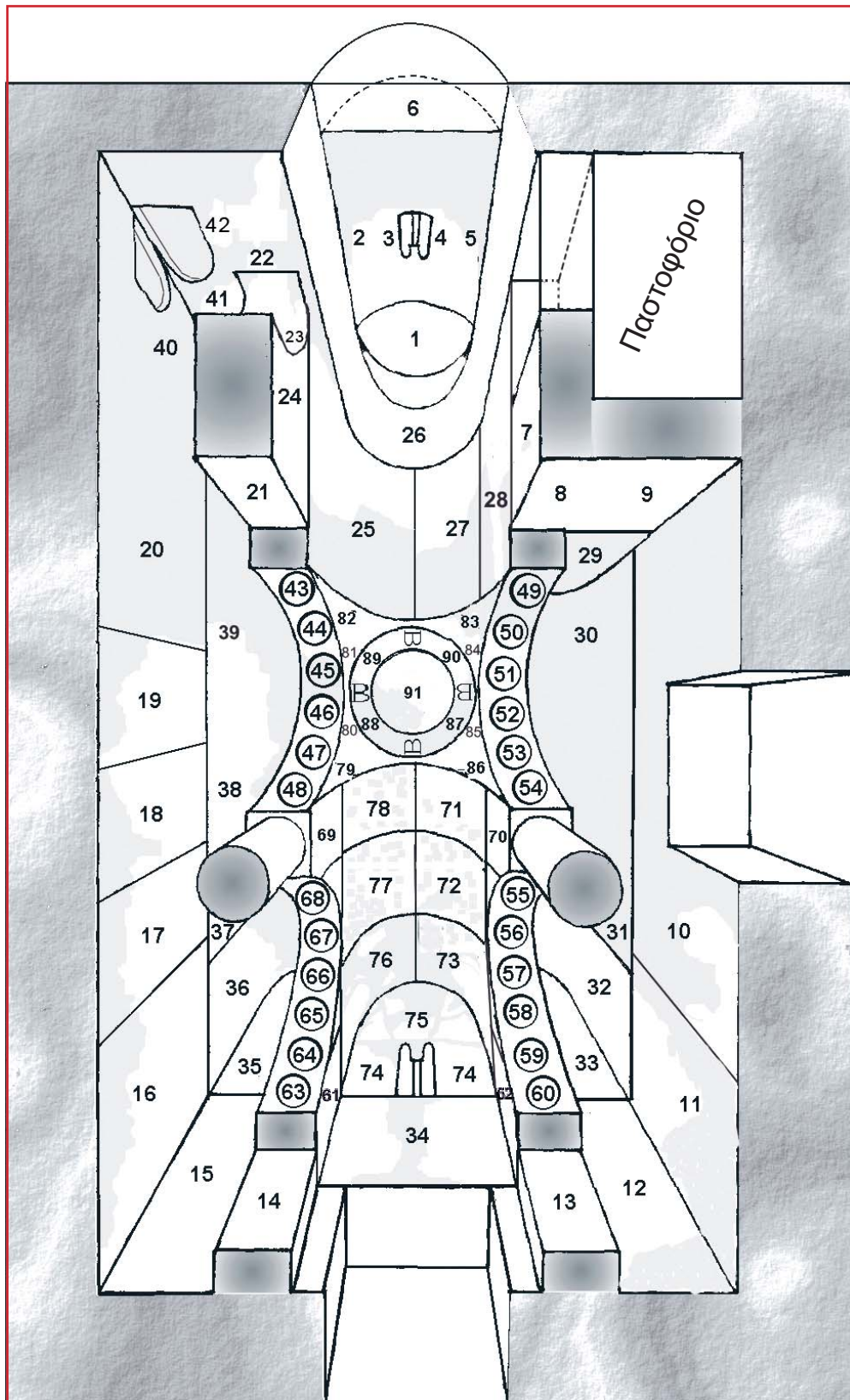
Σχέδιο 2. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Δυτική όψη
(Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

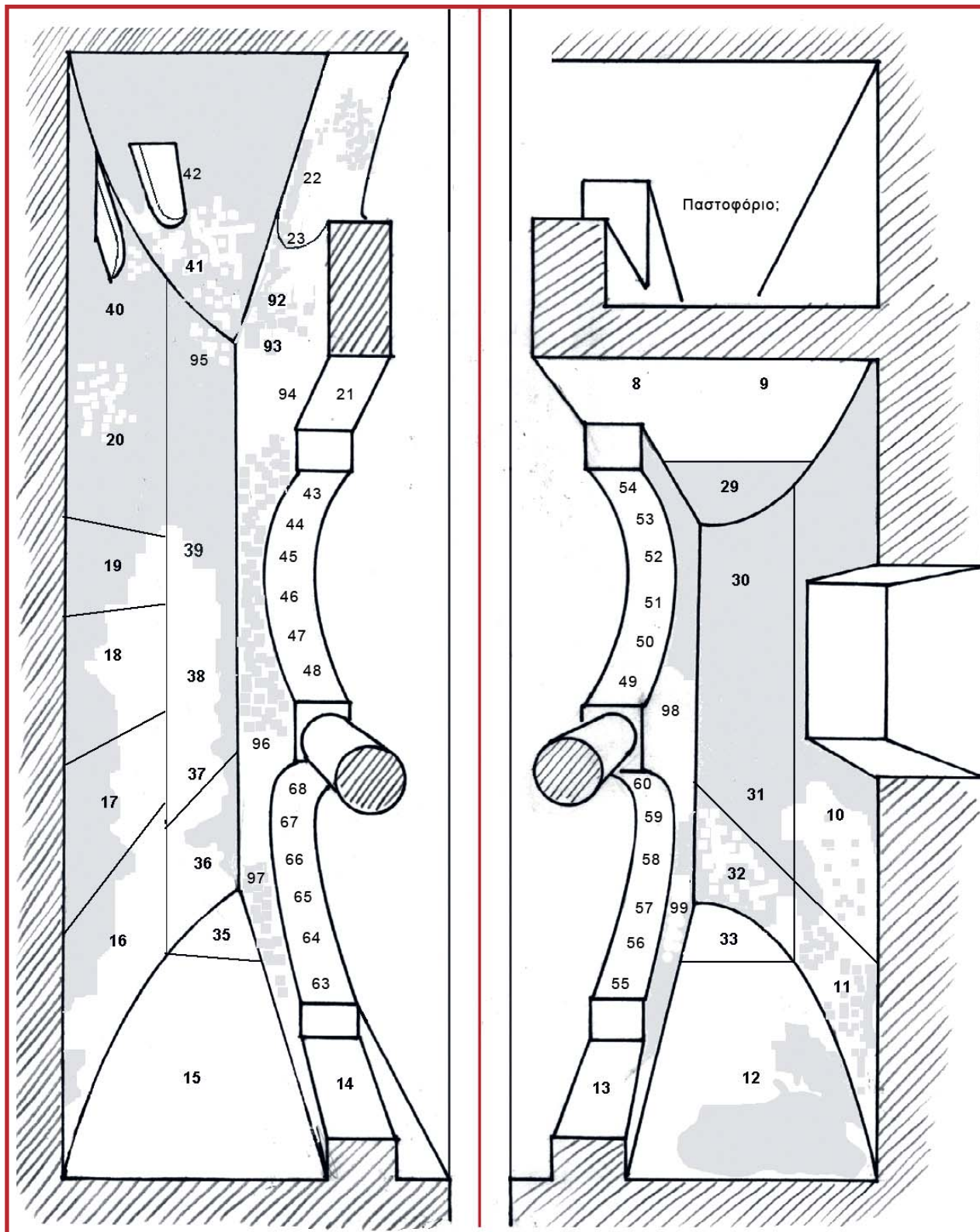
Σχέδιο 3. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Τομή Β.-Ν.
(Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

Σχέδιο 4. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κάτοψη
(Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

Σχέδιο 5. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Προοπτικό ανάπτυγμα άνοψης και εικονογραφικού προγράματος στο βόρειο (αριστερά) και νότιο (δεξιά) κλίτος καθώς και στο κεντρικό. (Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα. Σκαρίφημα επεξεργασμένο σε Η/Υ από την Σοφία Γιακουμή.)

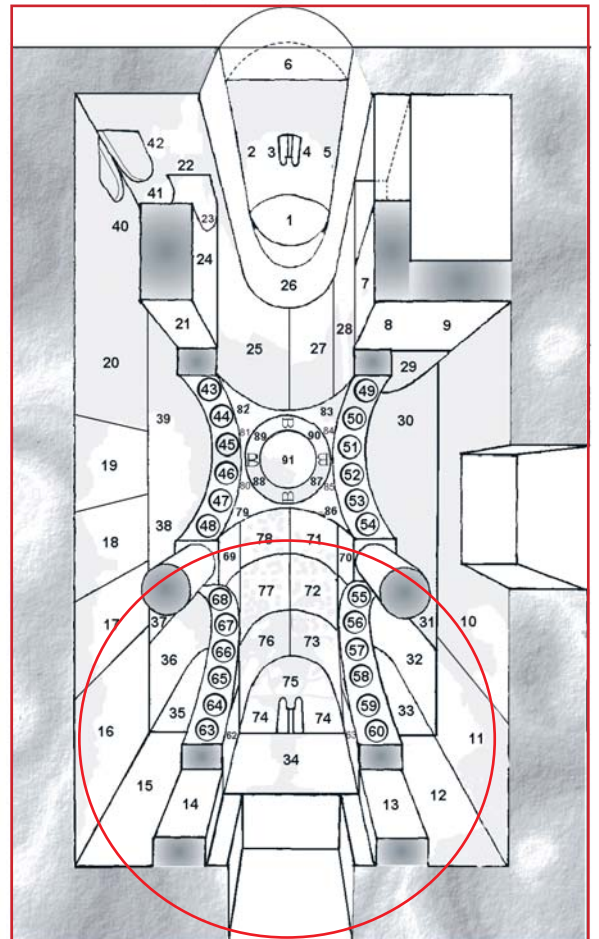
Σχέδιο 6. Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Προοπτικό ανάπτυγμα άνοψης και εικονογραφικού προγράματος στο βόρειο (αριστερά) και νότιο (δεξιά) κλίτος. (Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα. Σκαρίφημα επεξεργασμένο σε Η/Υ από την Σοφία Γιακουμή.)

14. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Γενική άποψη εσωτερικού από Δ.
(στο ένθετο εστιάζεται η κόγχη του Ιερού εσωτερικά)

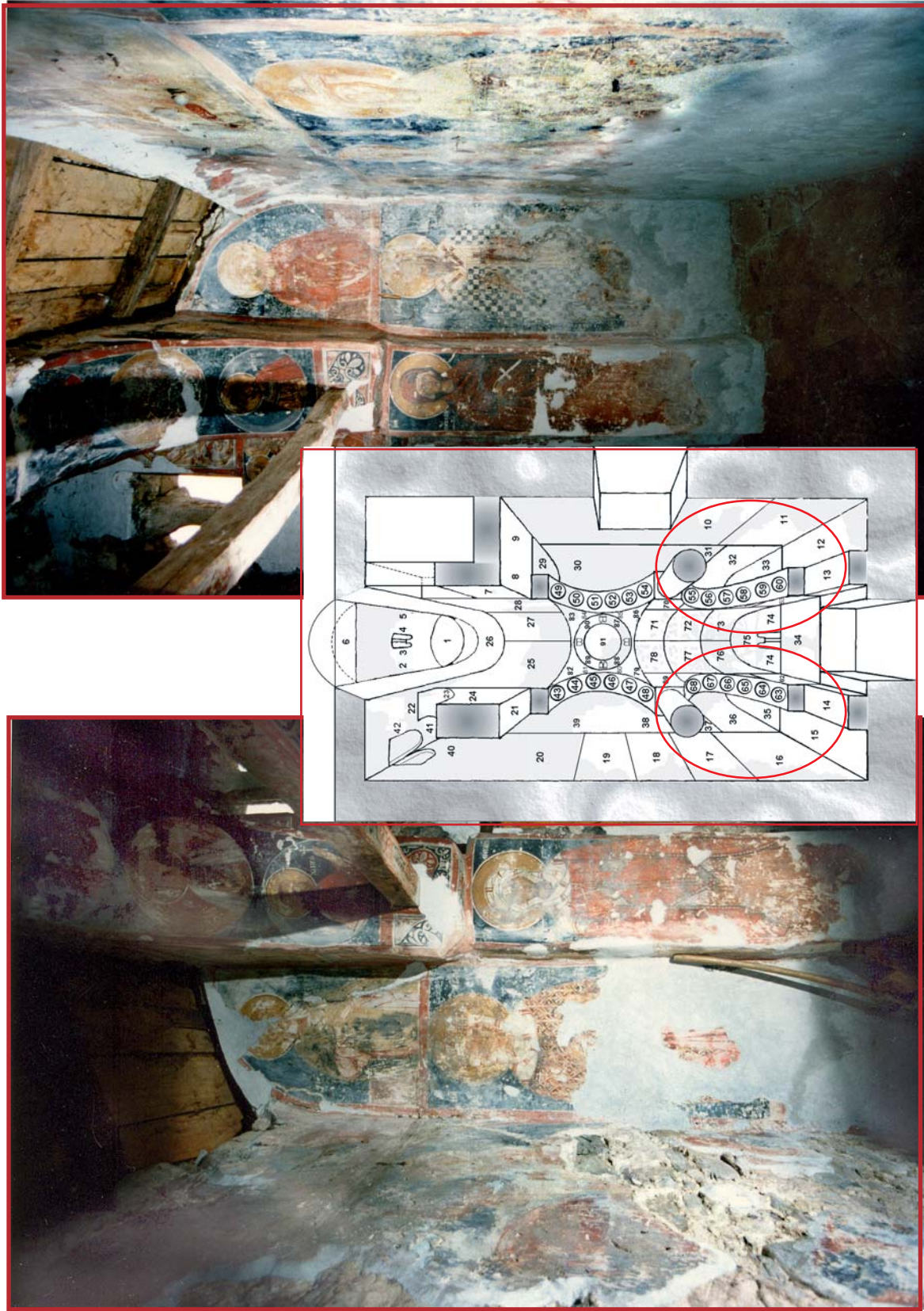

15 α-β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Γενική άποψη κεντρικού κλίτους από Α. (Πάνω)
 Και γενική άποψη δυτικής καμάρας κεντρικού κλίτους (κάτω).

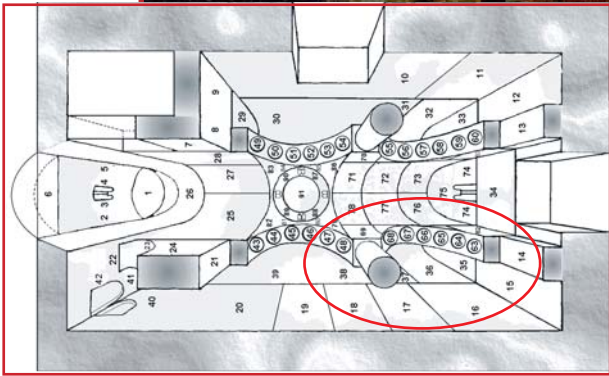

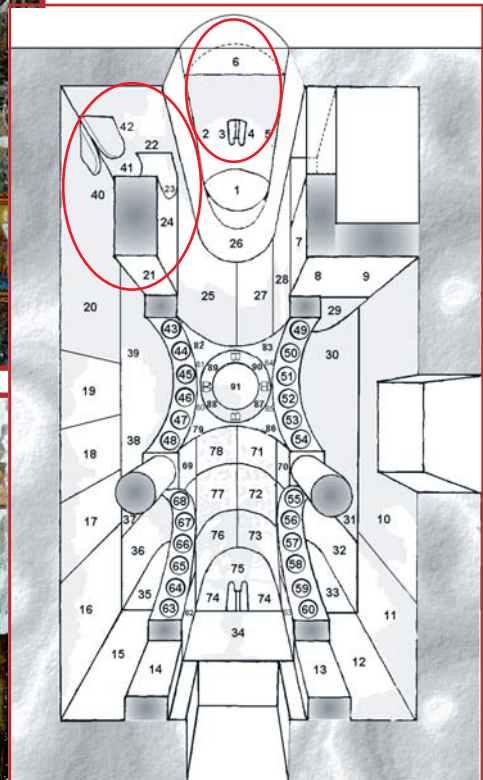
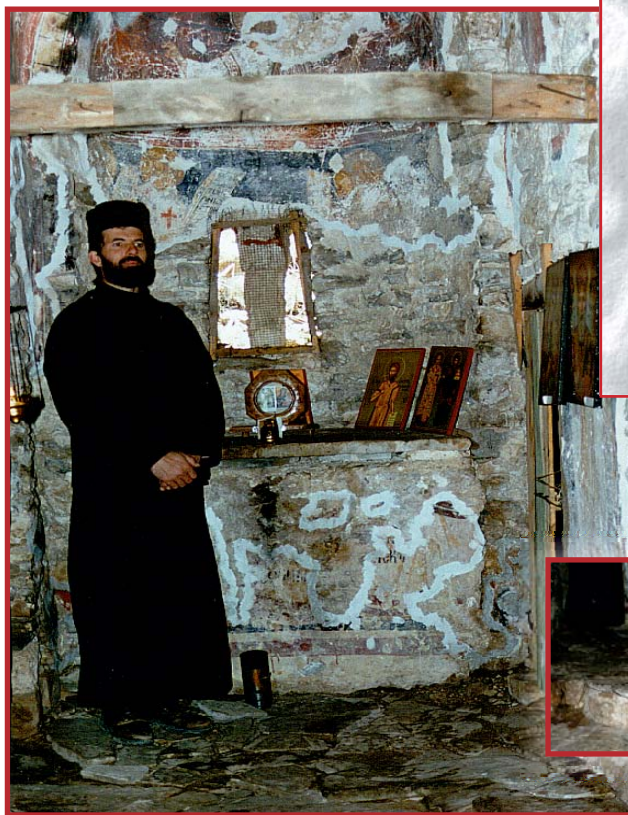
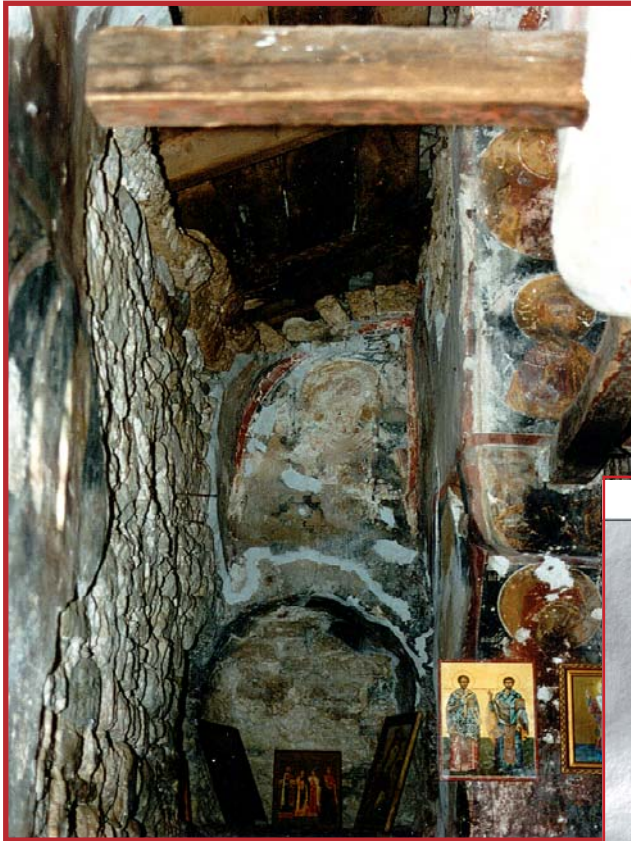
16,17. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Γενική άποψη πλάγιων κλιτών από Δ.

18,19. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Γενική άποψη πλάγιων κλιτών από Α.

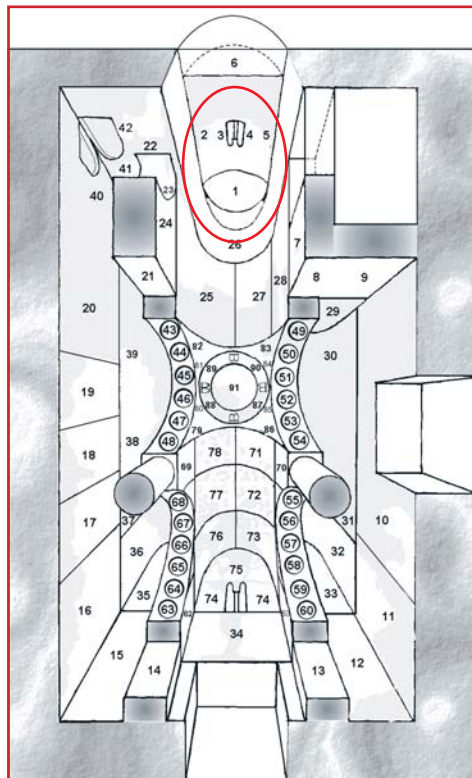
20. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μιτζαρη. Γενική άποψη βόρειου τοίχου από Ν.

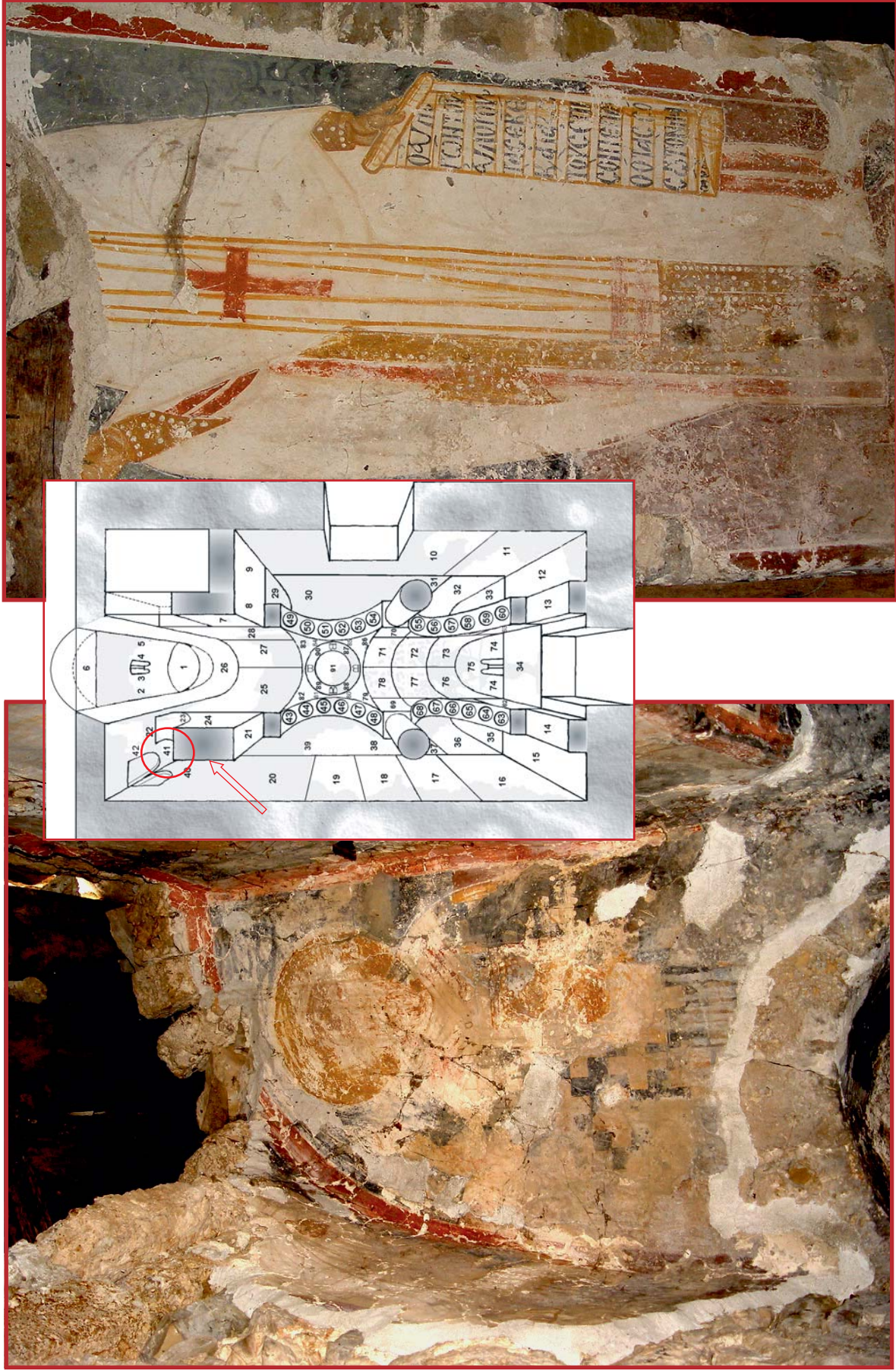

21,22. Πολίτιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Γενική άποψη Πρόθεσης (πάνω) και Ιερού (κάτω)
 Στο ένθετο η ημικυκλική βαθμίδα της ωραίας Πύλης.

23. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Ιερό, η Πλατυτέρα.

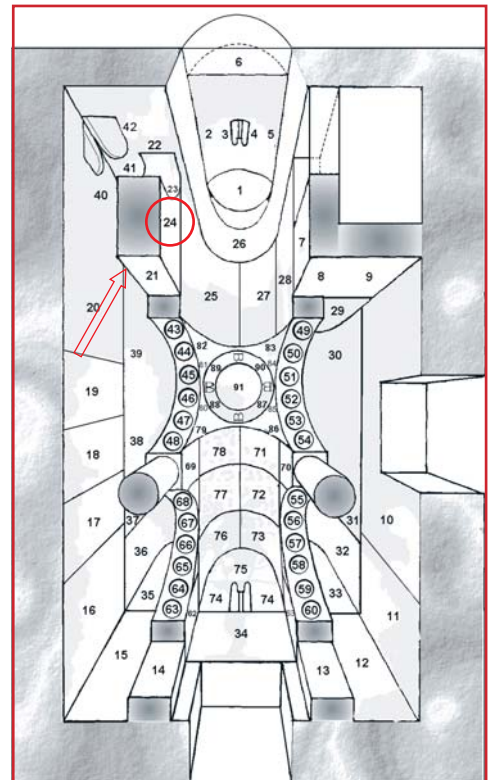

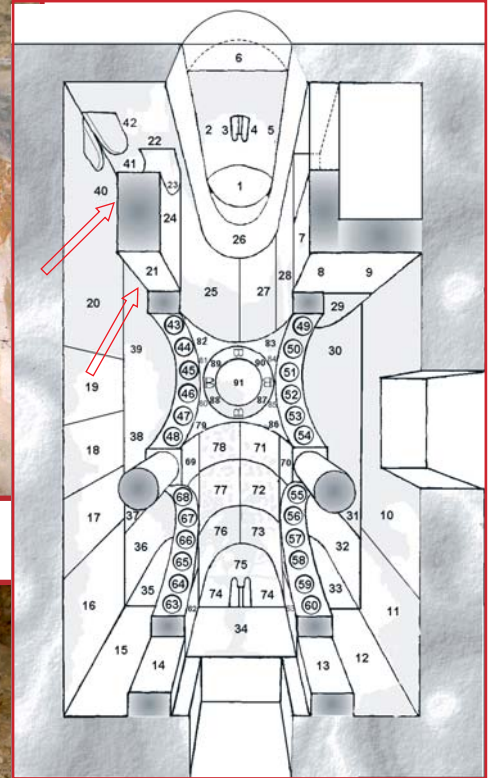
24, 25. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Ιερό, Πρόθεση.
Ο άγιος Πέτρος Αλεξανδρείας (αριστερά) και αδιάνγνωστος (δεξιά).

26. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Ιερό,
Ο άγιος Βλάσιος

27. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Ιερό,

28-29. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Ιερό, Πρόθεση.
Αδιάγνωστοι συλλειτουργούντες ιεράρχες.

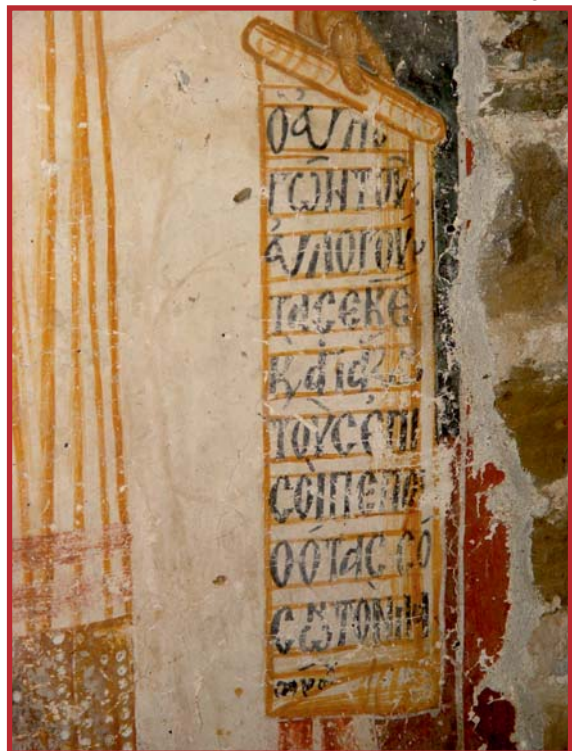

30

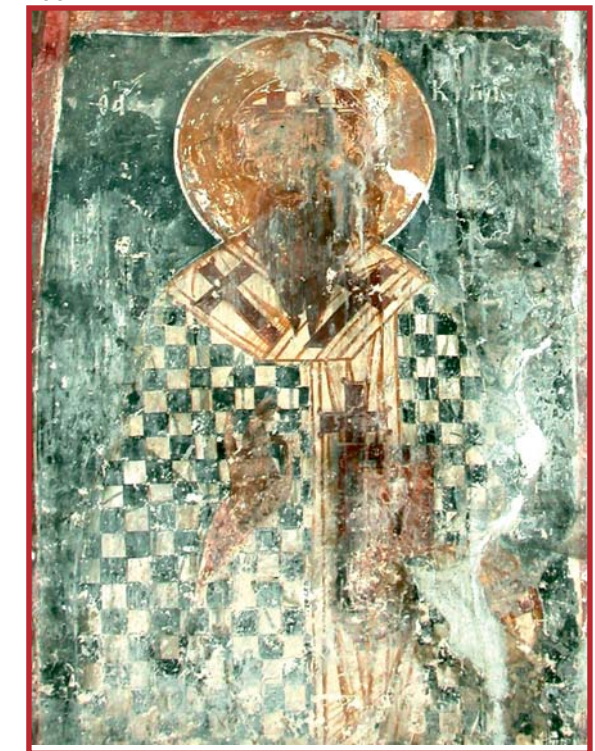

31

30-33. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, Ιερό.
Λεπτομέρειες αδιάγνωστων Συλλειτουργούντων ιεραρχών (30-32) και του αγίου Κυρίλλου
Αλεξανδρείας (33), που βρίσκεται στον δυτικό τοίχο του βόρειου κλίτους.

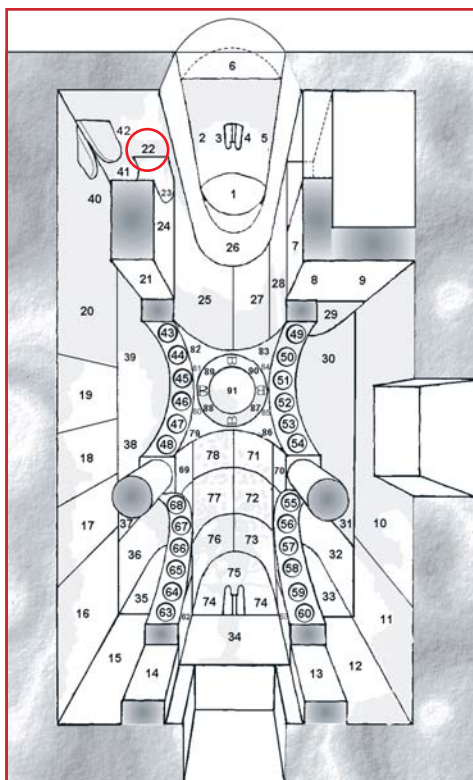
32

33

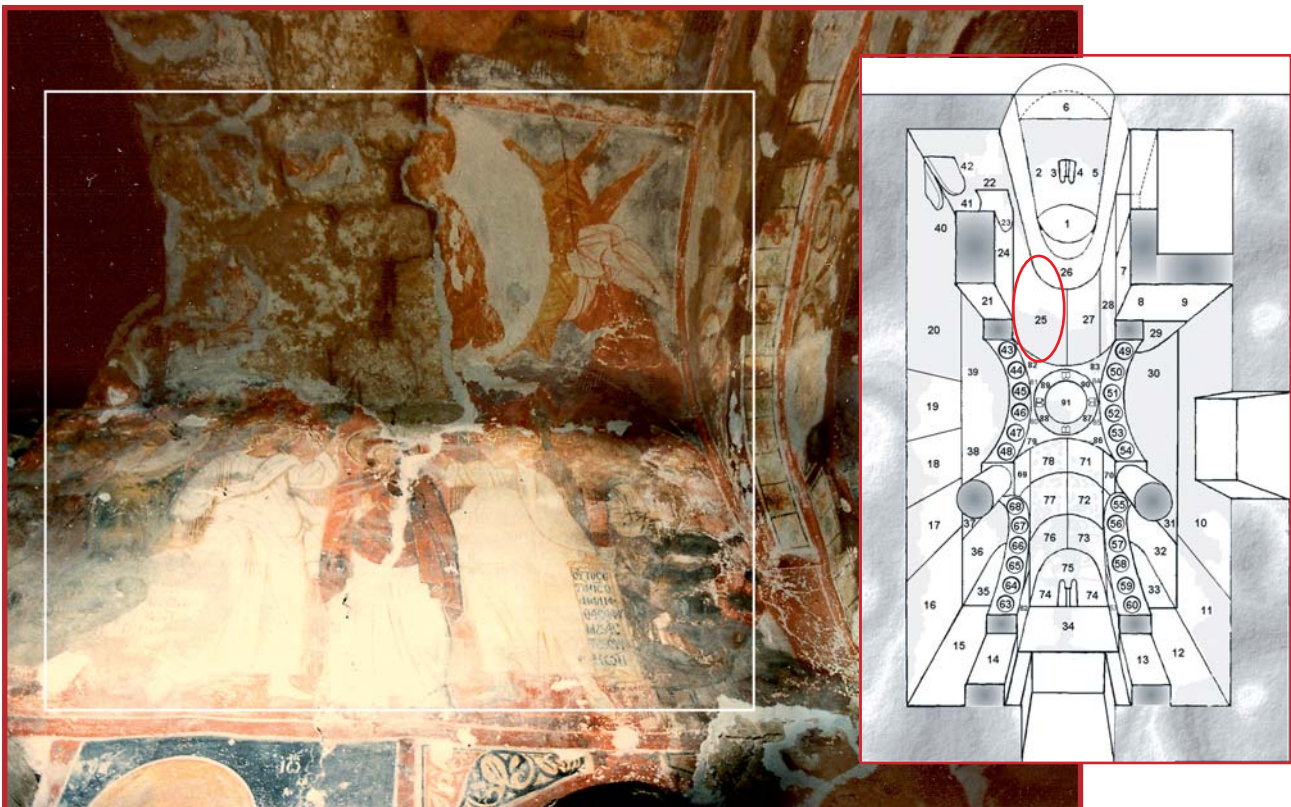

34. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, Ιερό βήμα-Πρόθεση
Ο άγιος Στέφανος

35. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, Ιερό, καμάρα
 Παραστάσεις Ανάληψης (αριστερά) και Υπαπαντής, Γέννησης (δεξιά).

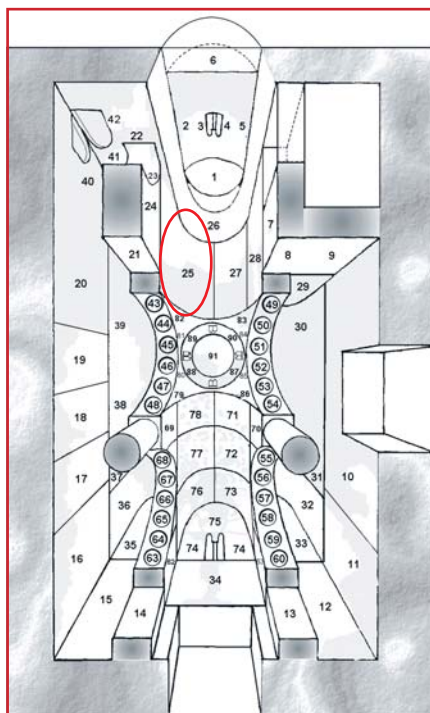
36. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, Ιερό, καμάρα, Ανάληψη.

37. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Γενική άποψη προς το Ιερό και τον τρούλο από δυτικά.

38. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, καμάρα Ιερού, Η Ανάληψη.
(Διακρίνονται δεξιά τουλάχιστον δύο πρόσωπα μαθητών σε κατατομή)

39. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, καμάρα Ιερού,
Η Ανάληψη (από Ν.Δ.)

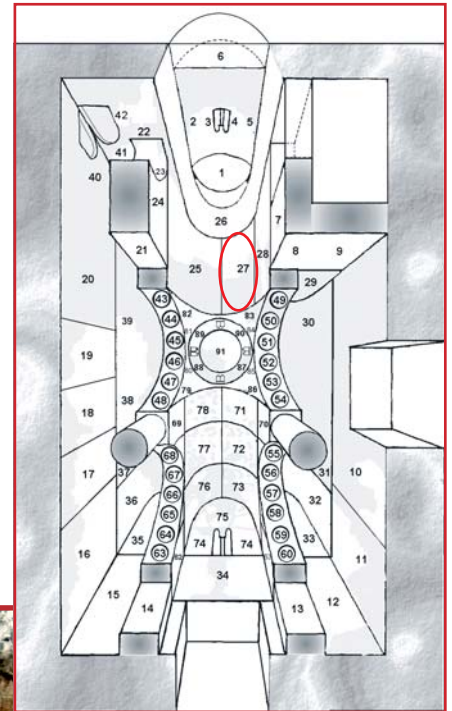
40. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, καμάρα Ιερού,
Η Ανάληψη (λεπτομέρεια, η Παναγία εν μέσω δύο αγγέλων)

41. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, καμάρα Ιερού,
Η Ανάληψη (λεπτομέρεια, η Παναγία εν μέσω δύο αγγέλων)

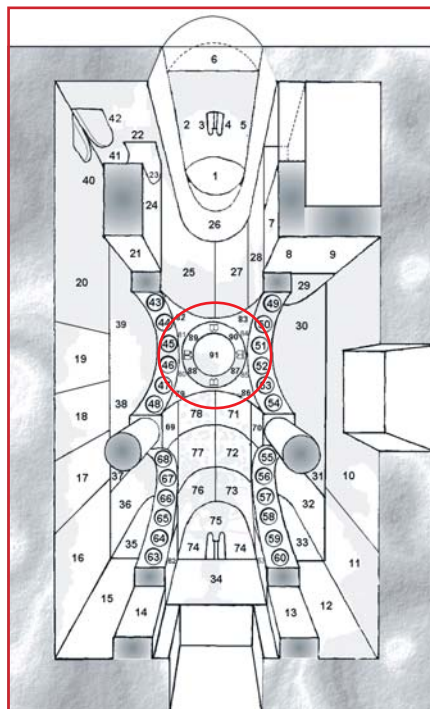
42. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, καμάρα Ιερού, Η Ανάληψη (λεπτομέρεια, άγγελος).

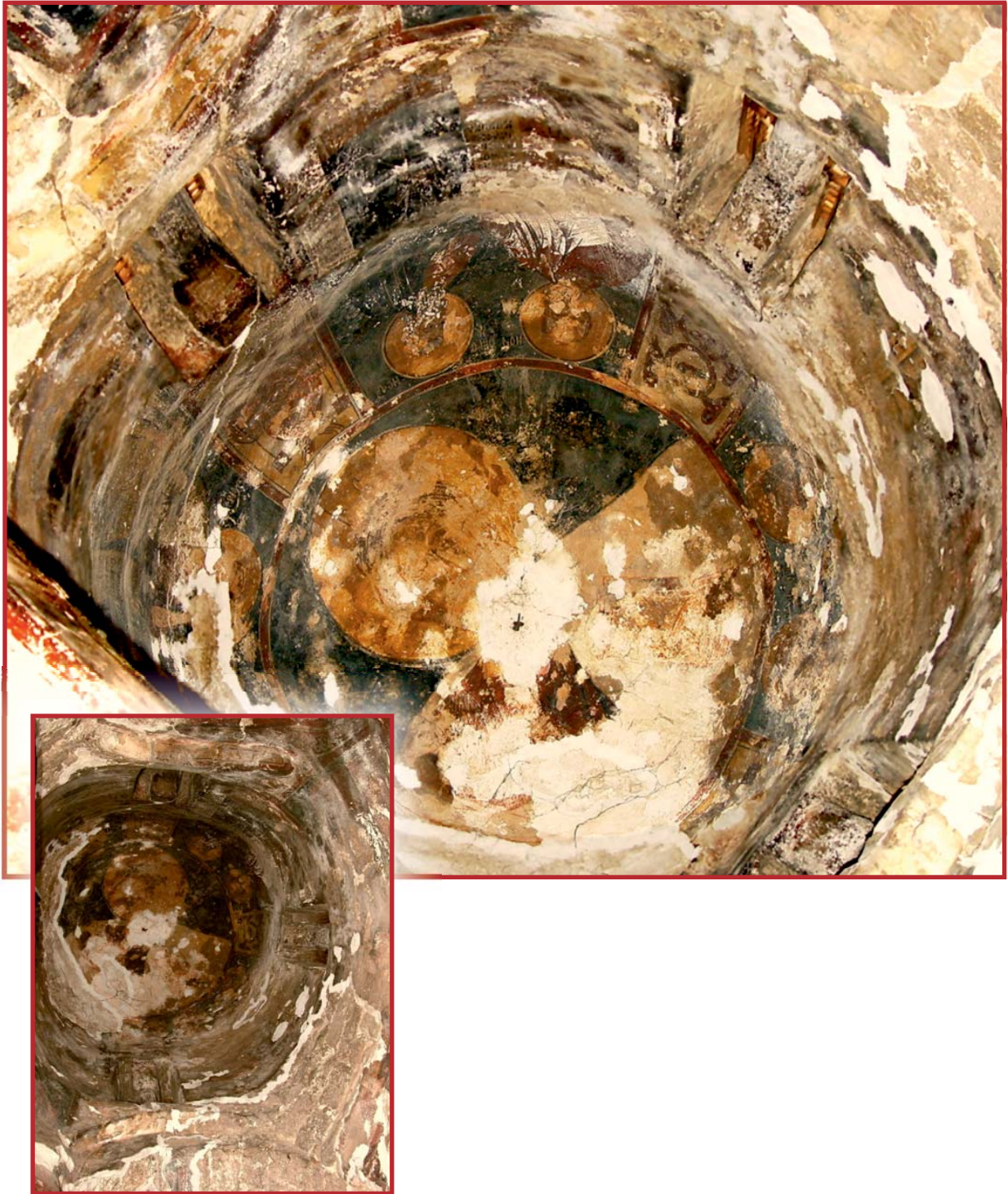

43-44. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, καμάρα Ιερού,
 Η Γέννηση (πάνω, 43), η Υπαπαντή (κάτω, 44) [σε σπαράγματα].
 Στο ένθετο (κάτω) η επιγραφή της Υπαπαντής.

45. Πολίτσηνη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Γενική άποψη τρούλου και υποδομής του.

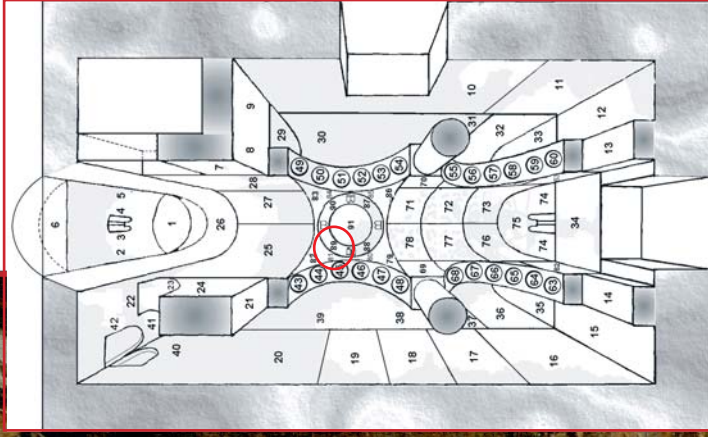

46. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Τρούλος (γενική, άποψη, στο ένθετο) και ο Παντοκράτορας

47 α-β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος, λεπτομέρειες (Ευαγγελιστών, προφητών, Παντοκράτορα, ασώματων δυνάμεων κλπ.).

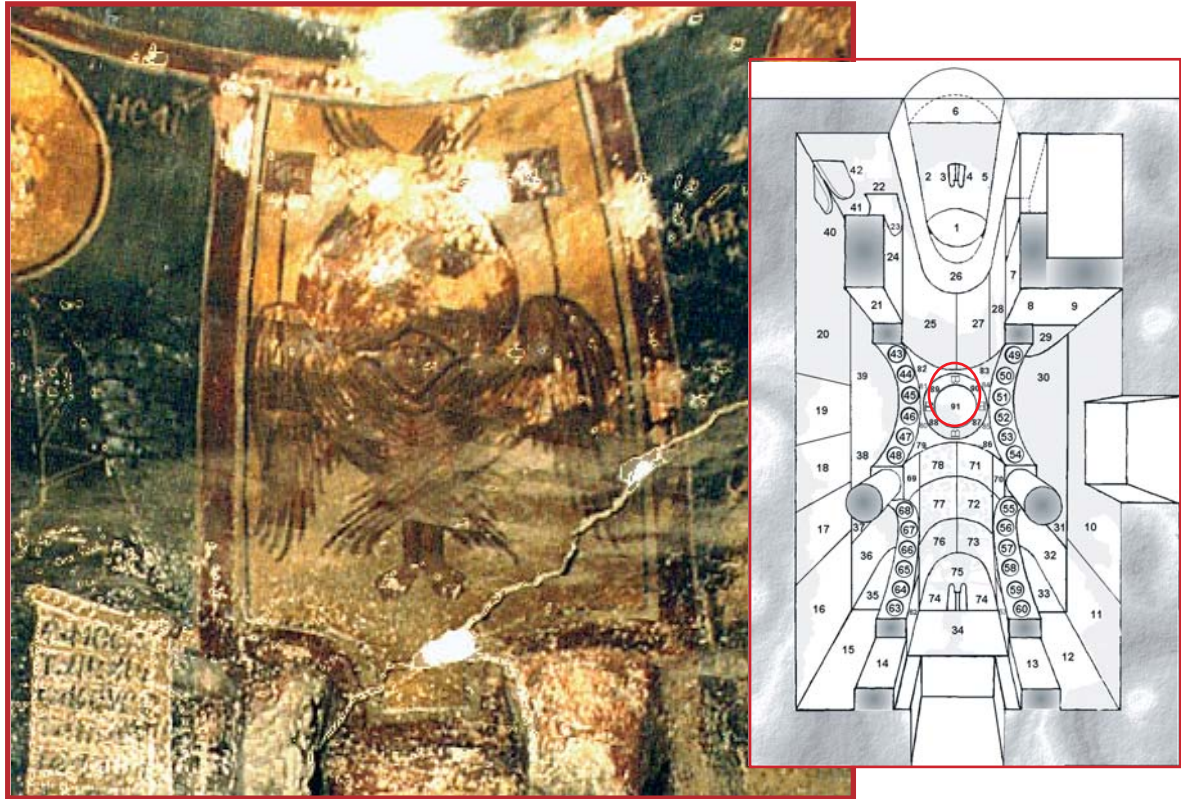
48. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος, (προφήτες και ασώματες δυνάμεις στο τύμπανο)

49. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος
(Προφήτες και ασώματες δυνάμεις στο τύμπανο)

50. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος.
Ο Παντοκράτορας

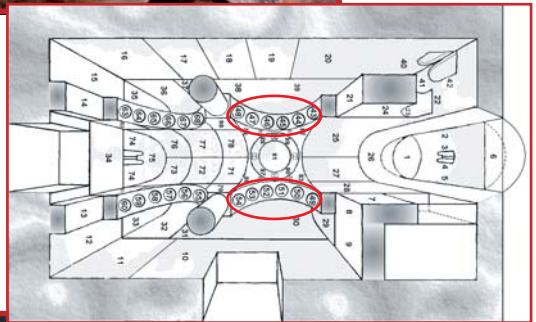
51,52. Πολίτιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος.
 Ασύματες δυνάμεις (πάνω) και αδιάγνωστος προφήτης (κάτω).

Β.Δ. πλευρά

53,54. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Ανατολικά τόξα, έξαρμα και τρούλος.
Ευαγγελιστές και αχειροποιήτες εικόνες.

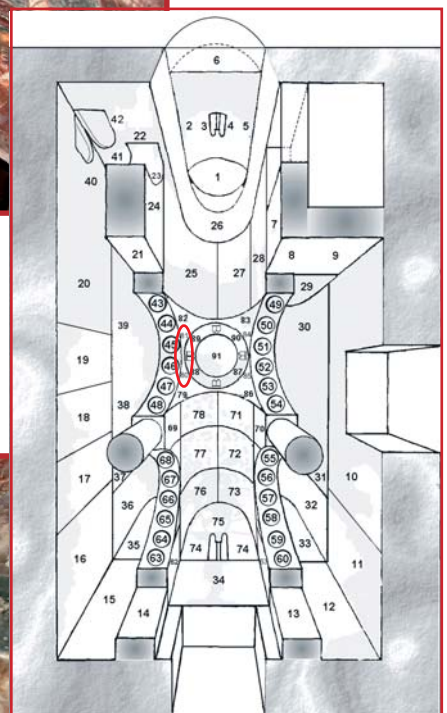

Ν.Α. πλευρά

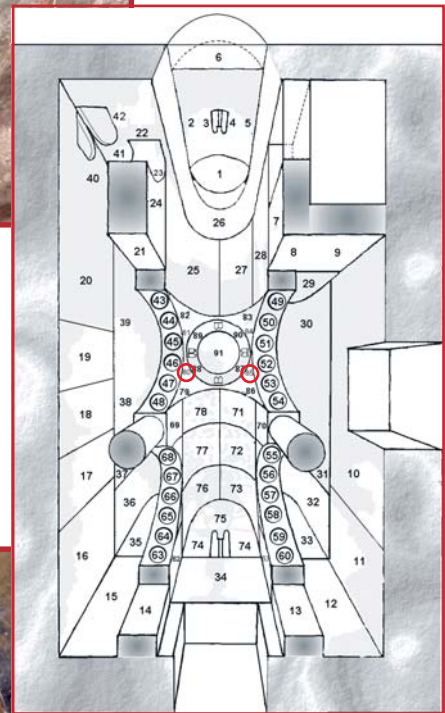
55. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως Ναός,
Β.Α. Τόξο και ανωδομή τρούλου
Μετάλλια στηθαίων αγίων, αχειροποίητες εικόνες, δύο
Ευαγγελιστές και Άγιο Μανδύλιο - ο Παλαιός των Ημερών.

56. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως Ναός.
Βόρεια όψη ανωδομής τρούλου
Το ιερό Μανδήλιο

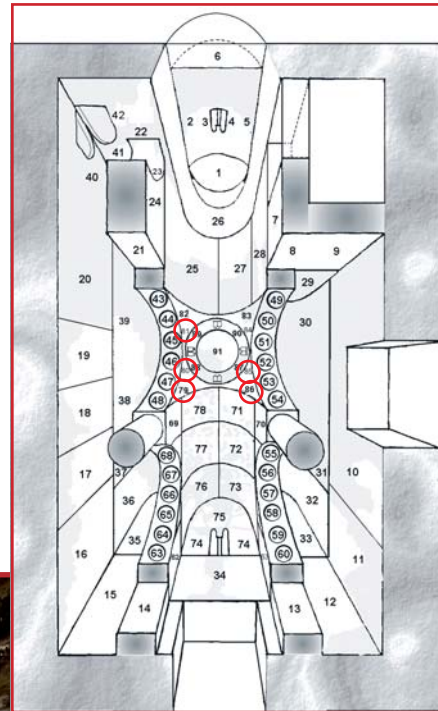

57-58. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως Ναός, Ανωδομή τρούλου. Ο Παλιός των ημερών (;πάνω). Αδιάγνωστος προφήτης ή ο Μεγάλης Βουλής Άγγελος (; κάτω).

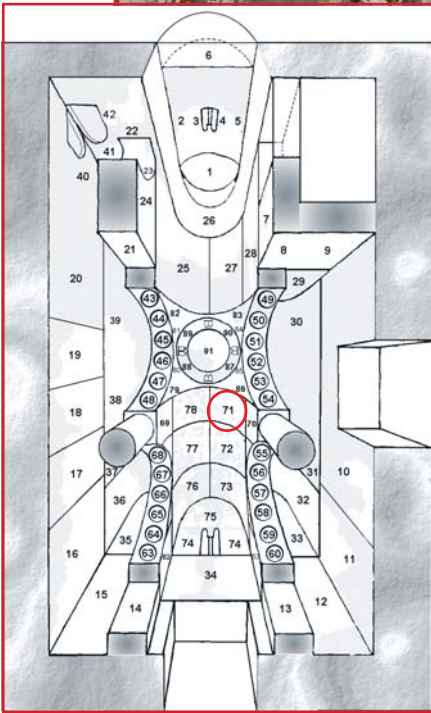

59. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως Ναός, Ανωδομή τρούλου Δ. Όψη, Ευαγγελιστές (σπαράγματα) και Δ. Καμάρα

60. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως Ναός, Ανωδομή τρούλου, Ν. όψη
Μετάλλια αγίων, Κεράμιο (:), Μεγάλης Βουλής Άγγελος (:), Ευαγγελιστές (σπαράγματα)

61. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Δυτική καμάρα, νότια άντυγα, ο Ευαγγελισμός.

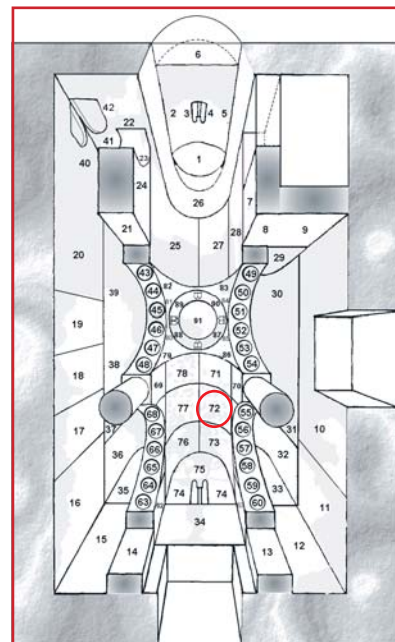
α

β

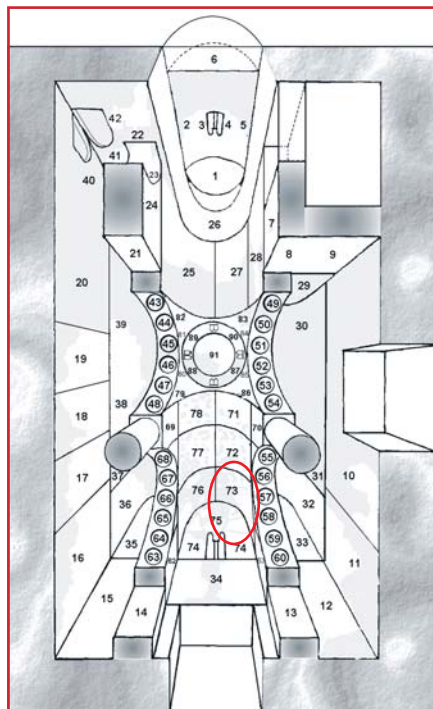
γ

62α,β,γ. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, Δυτική καμάρα, νότια άντυγα, η Βάπτιση.

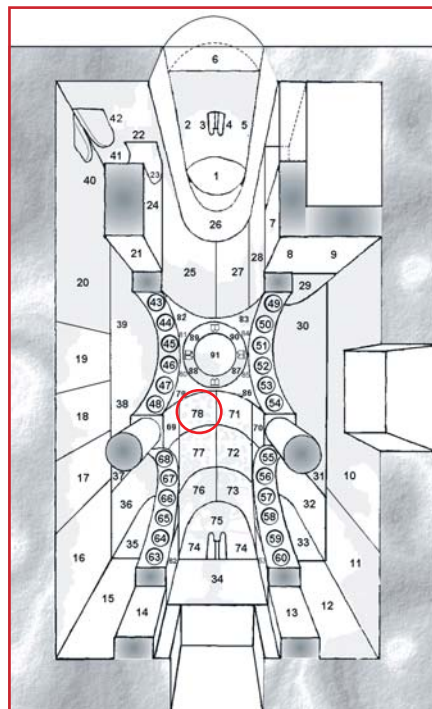

63. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κεντρικό κλίτος, δυτική καμάρα.
Η Μεταμόρφωση.

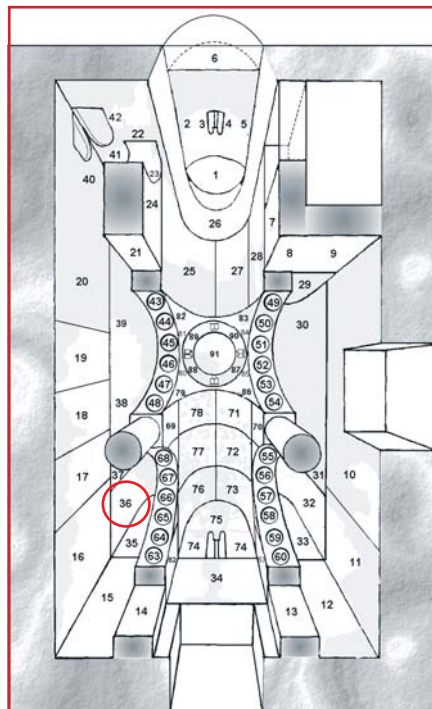

64. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, δυτική καμάρα.
Η Σταύρωση.

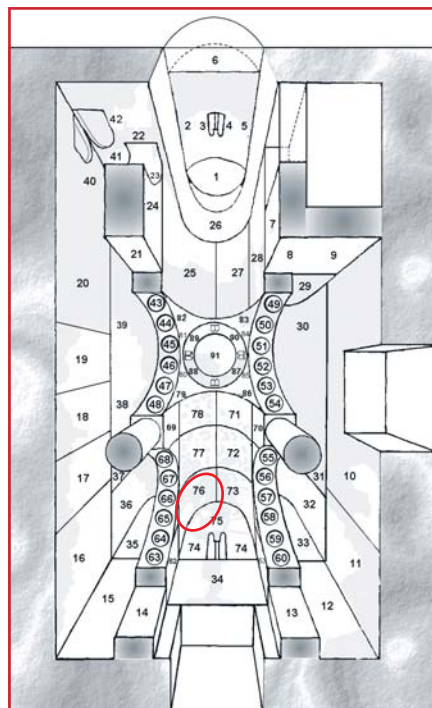

65. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κεντρικό κλίτος, δυτική καμάρα. ο Αναπεσών.

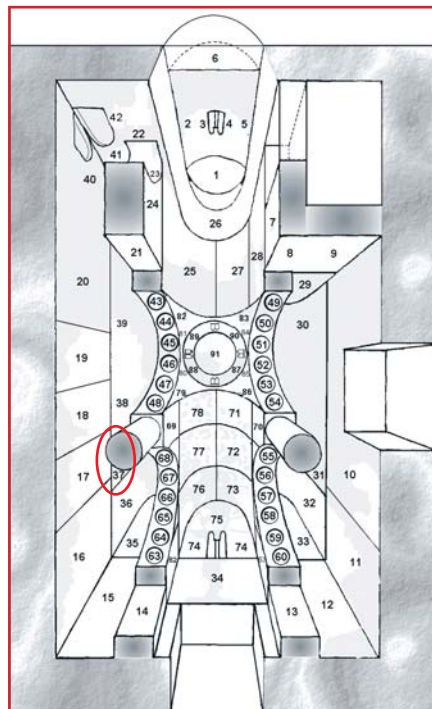

66. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, Δ. Καμάρα
ο Διαμερισμός(;) ή ο Εμπαιγμός(;).

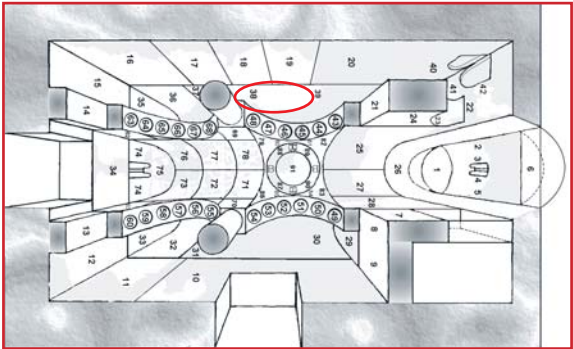

67. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Πολίτσιανης. Κυρίως ναός.
Η υπό Πιλάτου Κρίσις.

68α,β,γ. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος. Ο Επιτάφιος Θρήνος, σε λεπτομέρειες πάνω (α,β) συνολικά κάτω (γ).

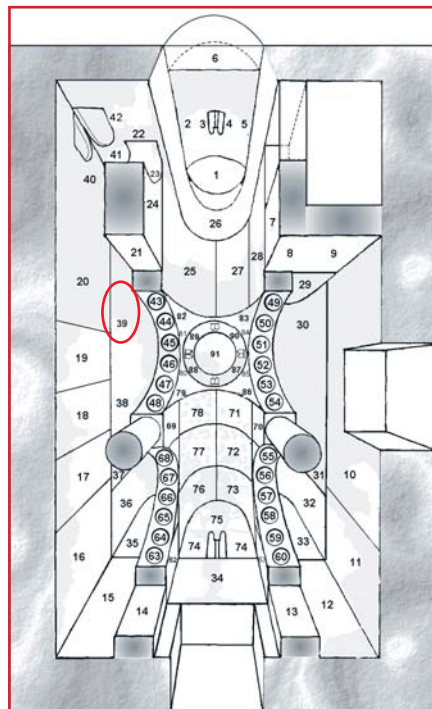

γ

69. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρειο κλίτος,
Η Εις Άδου Κάθοδος, ο γονατιστός Αδάμ ενώ ανασύρεται εκ του Άδου
από τον Χριστό
(Το μόνο σπάραγμα από την όλη σκηνή της Ανάστασης).

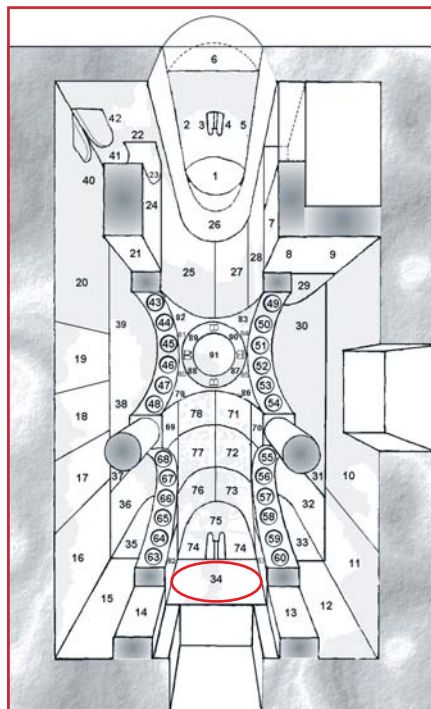

α

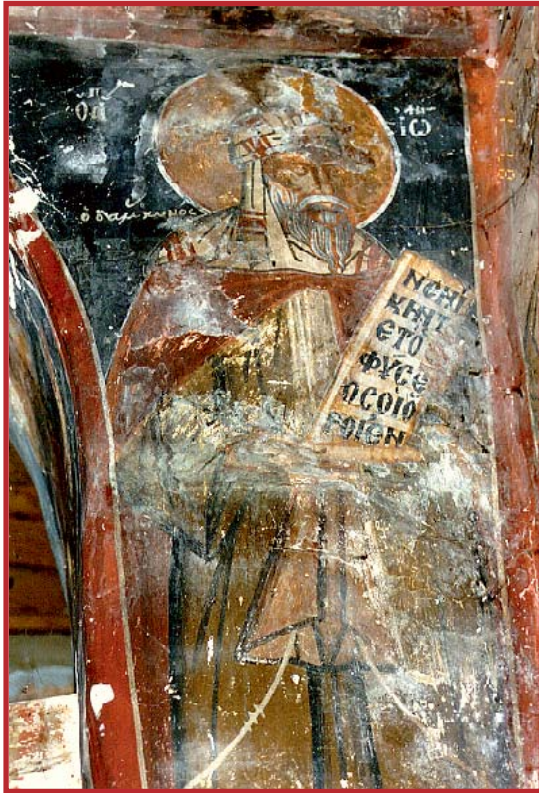
β

70α,β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος
 Η Κοίμηση (στη δεξιά και αριστερή πλευρά).

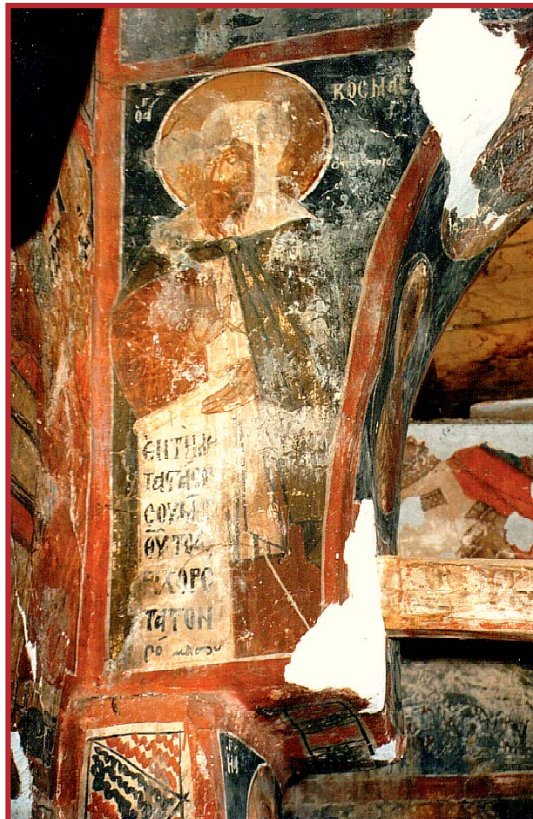
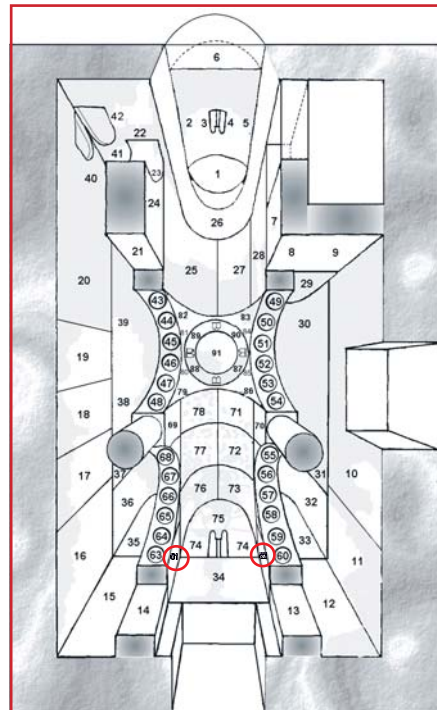

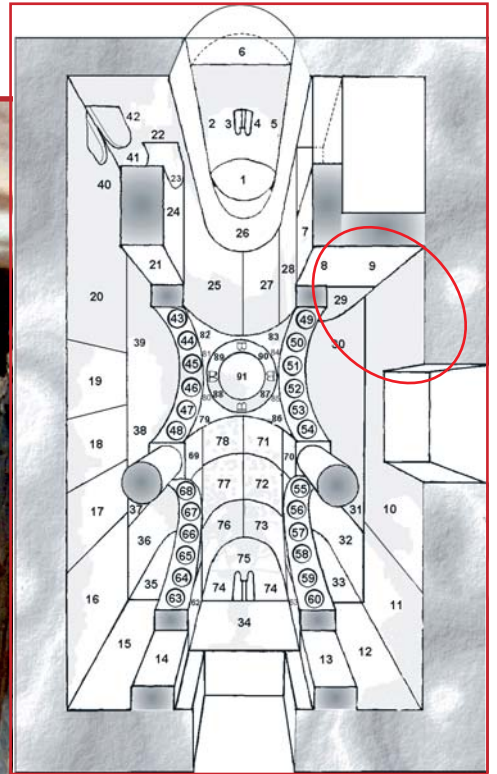

71. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κεντρικό κλίτος, Δυτικός τοίχος
Η Κοίμηση, (λεπτομέρεια).

72,73. Πολίτιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κεντρικό κλίτος, Δυτικό άκρο κιονοστοιχιών, εσωτερικές πλευρές. Οι άγιοι Ιωάννης Δαμασκηνός (πάνω) και Κοσμάς ο Μαΐουμά (κάτω).

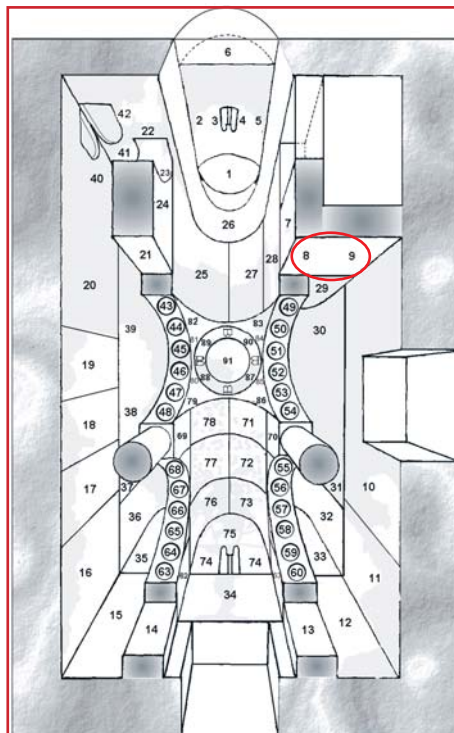

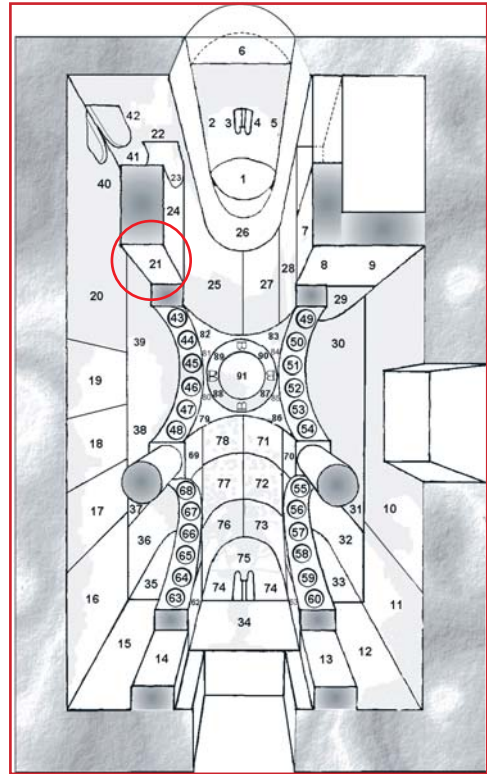
74. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότιο κλίτος, ανατολικός τοίχος.
Η Δέηση και σπάραγμα από αδιάγνωστη σκηνή

α

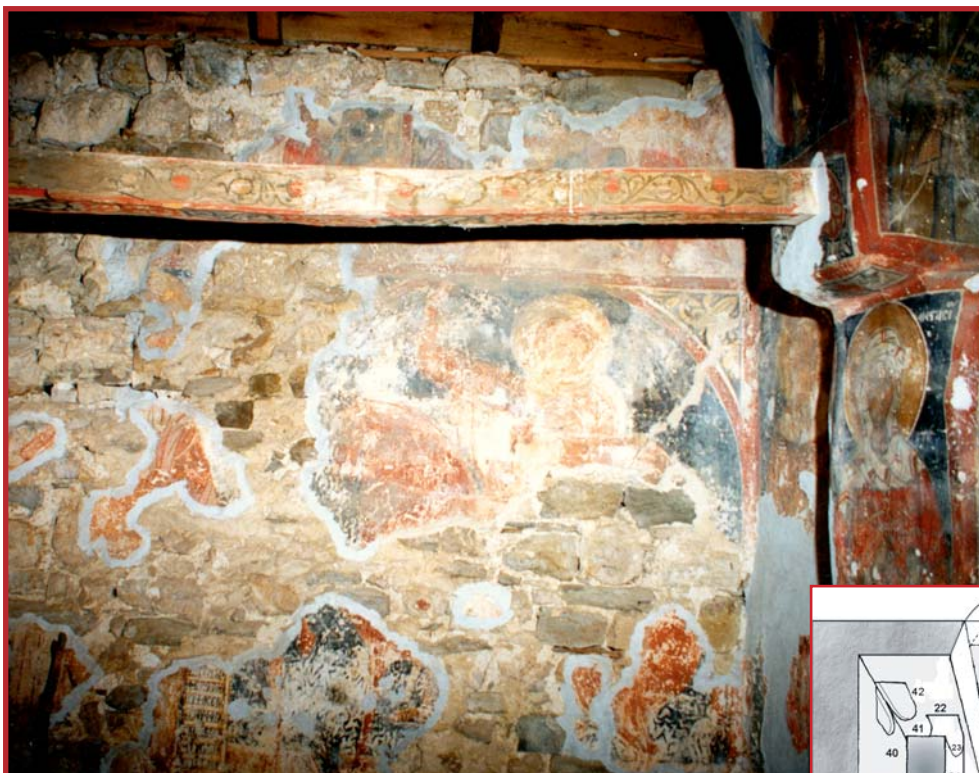
75α. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότιο κλίτος, ανατολικός τοίχος.
Η Δέηση (Πρόδρομος και Χριστός).

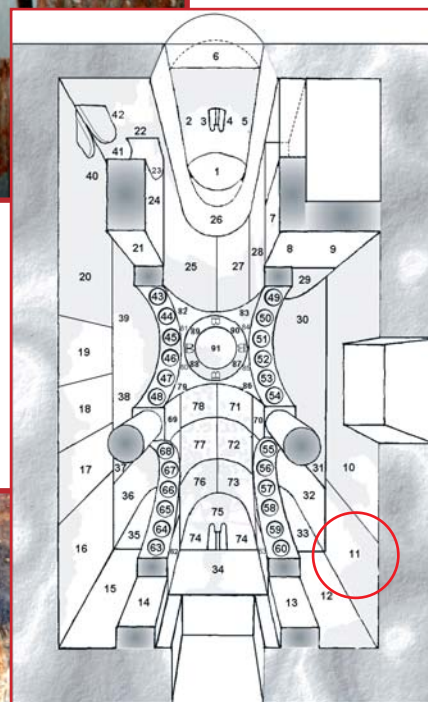

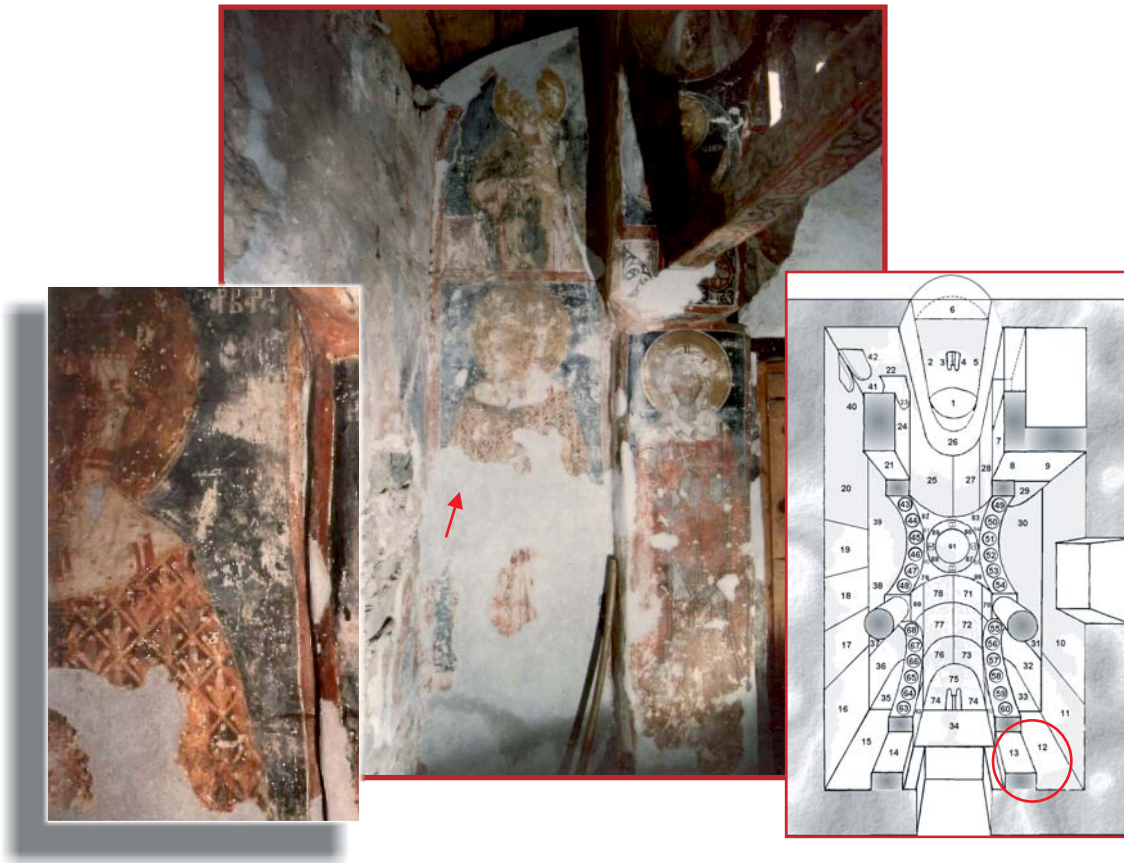
β

75β. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Β.Α. πεσσός, δυτική όψη. Η Παναγία, ελπίς των Χριστιανών (το 1/3 της Δέησης)
Στο ένθετο η υπόλοιπη Δέηση.

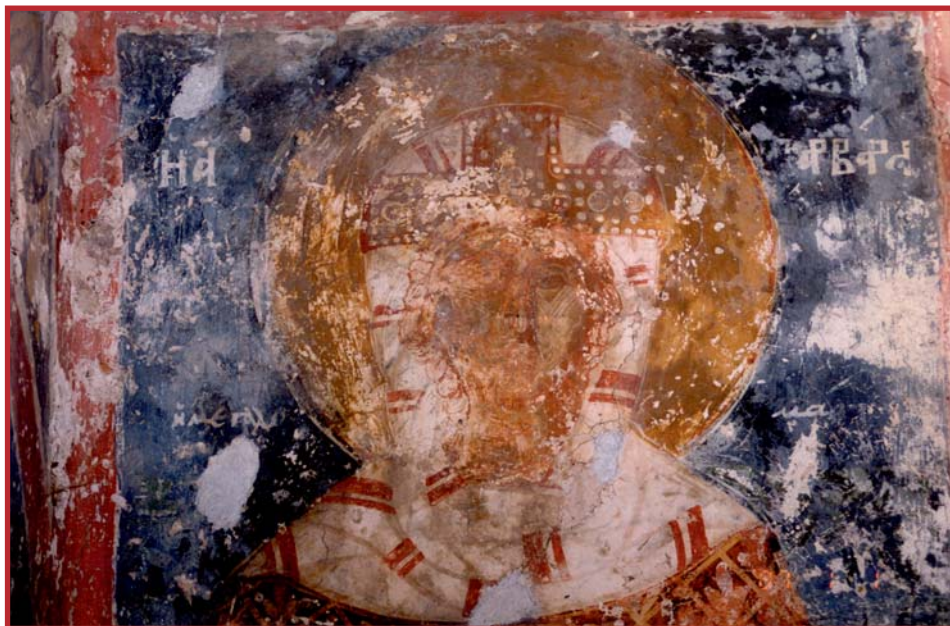

76,77. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότιο κλίτος, νότιος τοίχος,
Ο Άγιος Δημήτριος (σπαράγματα, πάνω) και
λεπτομέρεια σώματος (κάτω).

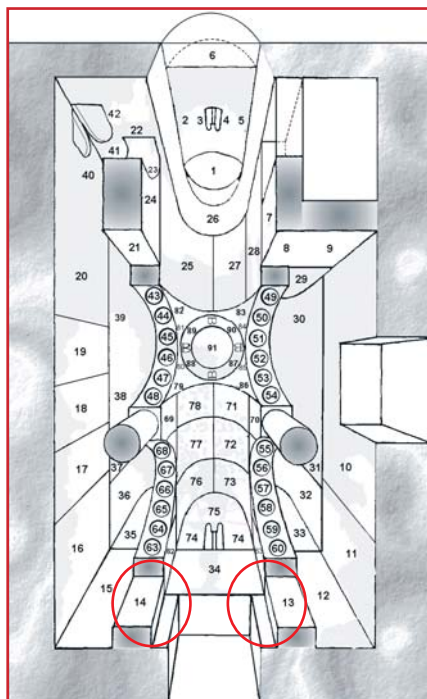

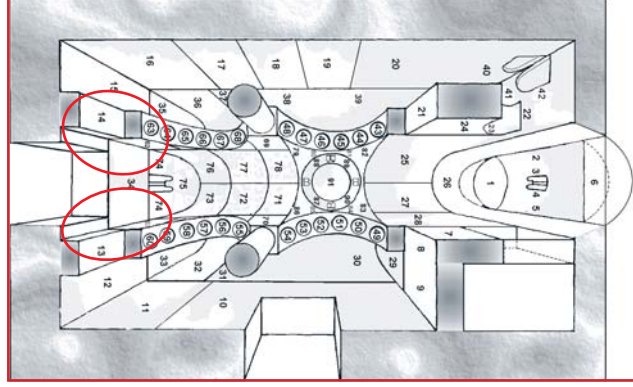
78 α-β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Κυρίως Ναός, νότιο κλίτος, δυτικός τοίχος.
 Η αγία Βαρβάρα και το ένδυμα (στο ένθετο πάνω) και πορτραίτο της (κάτω).

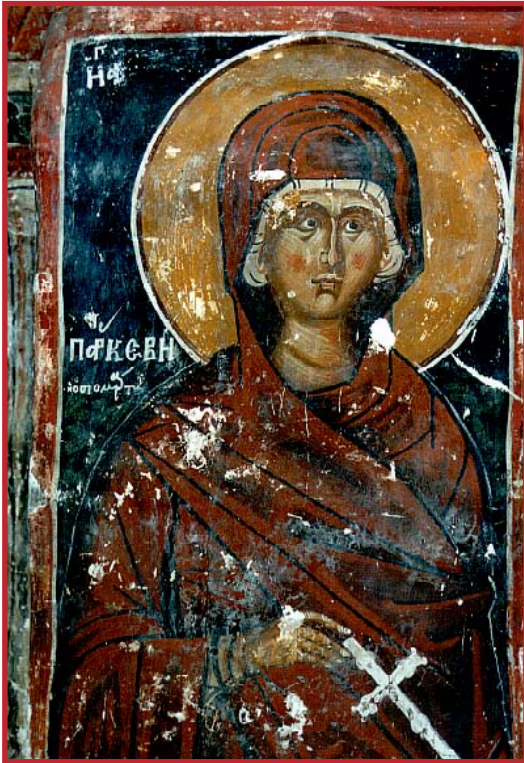

79. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Κεντρικό κλίτος δυτικός τοίχος
Οι αγίες Παρασκευή (δεξιά), και Αναστασία (αριστερά).

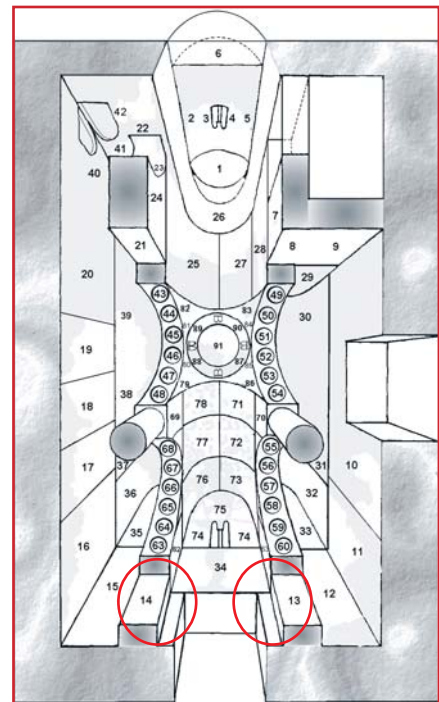

80,81. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικός κλίτος, Δυτικός τοίχος.
Η αγία Αναστασία (αριστερά) και η αγία Παρασκευή (δεξιά).

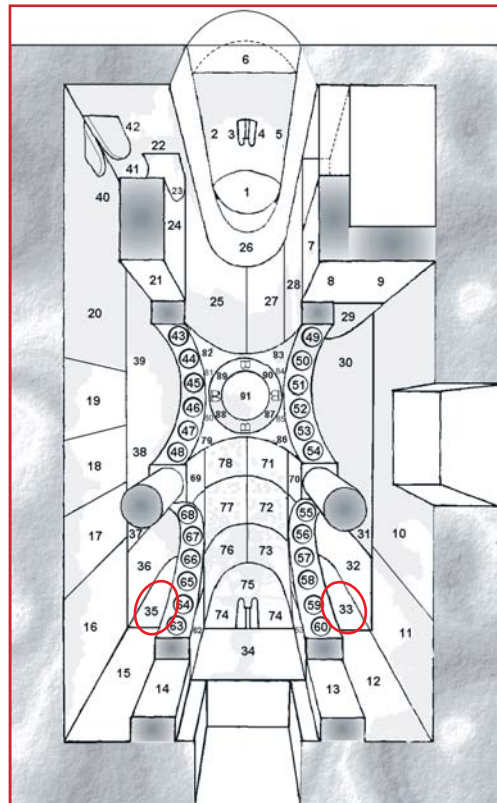

82,83. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Κεντρικό κλίτος δυτικός τοίχος
Οι αγίες Παρασκευή (πάνω) και Αναστασία (κάτω).

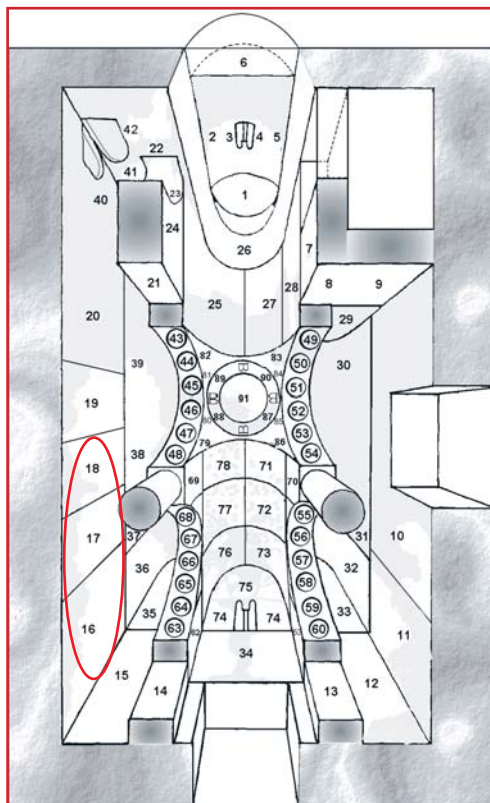

84,85. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Βόρειο κλίτος δυτικός τοίχος, ο άγιος ανάργυρος Δαμιανός (πάνω)
 και στο δυτικό τοίχο του νότιου κλίτους, ο άγιος ανάργυρος Κοσμάς (κάτω).

86. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρειο Κλίτος, βόρειος τοίχος.
Οι άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη, Μαρίνα, Θεόδωρος Τήρων.

α

87α,β,γ. Πολίτσεια, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος.
Οι άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη (πάνω)
Με λεπτομέρειες των προσώπων τους (κάτω).

β

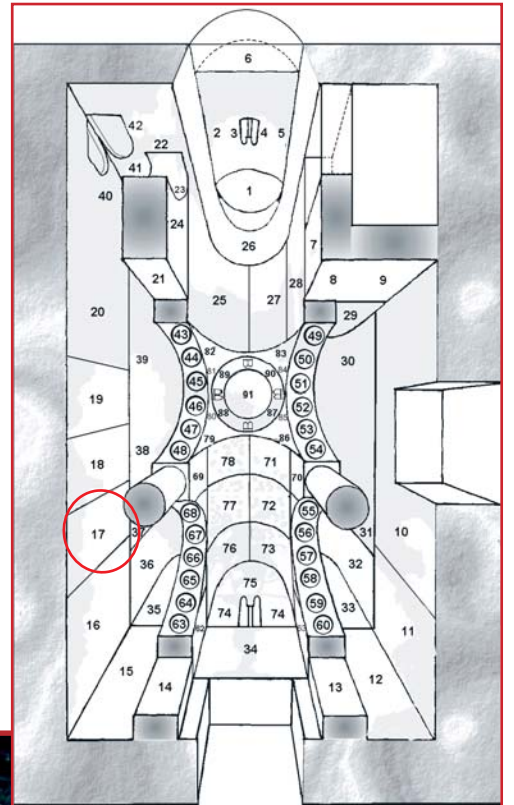

γ

α

88α,β. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος,
 Η αγία Μαρίνα (πάνω)
 και λεπτομέρεια προσώπου (κάτω).

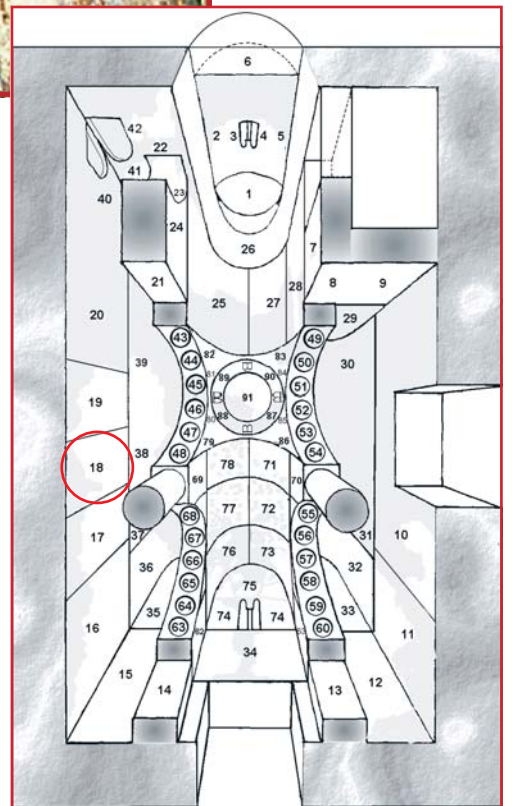

β

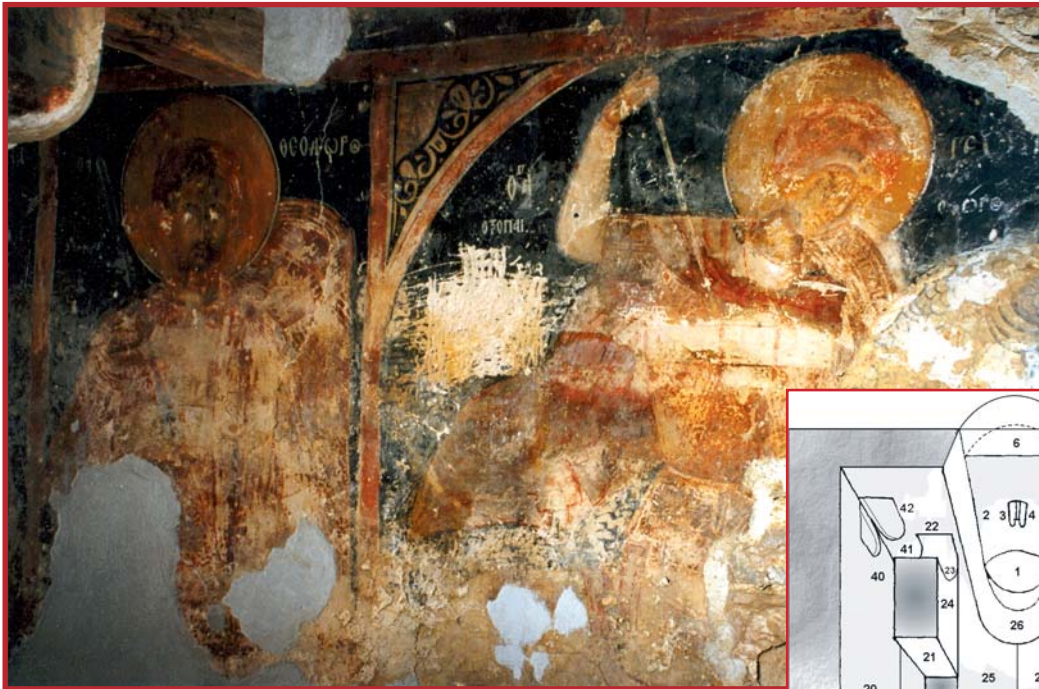

α

89 α-β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος, Ο άγιος Θεόδωρος Τήρων (πάνω) και λεπτομέρεια προσώπου του (κάτω).

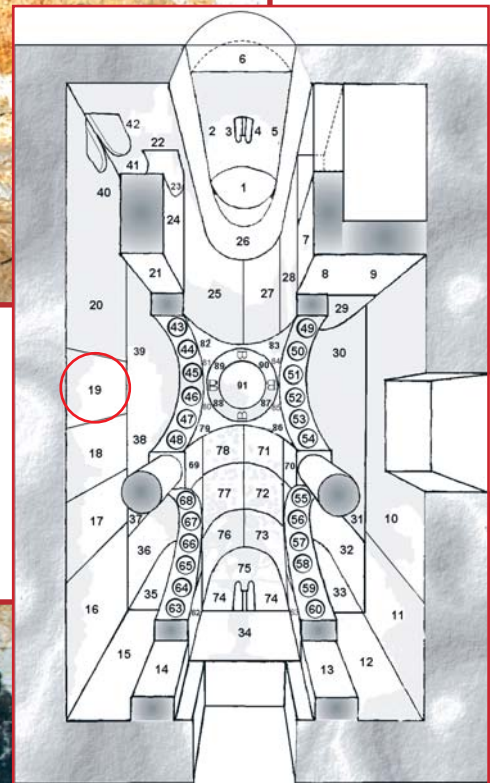

β

α

90α,β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος,
 Ο άγιος Γεώργιος ο Τροπαιοφόρος (πάνω)
 και λεπτομέρειά του (κάτω).

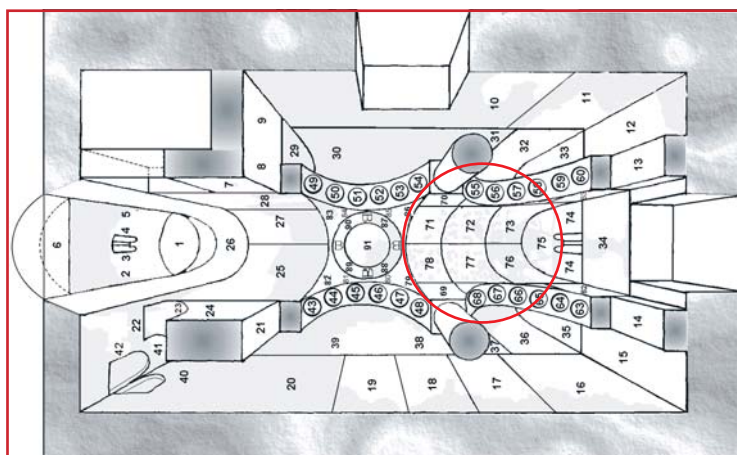
β

91. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, άνοψη προς τον τρούλο. Βόρειο και νότιο τόξο ανατολικά.

92. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, άνοψη προς τον τρούλο.
Βόρειο και νότιο τόξο δυτικά.

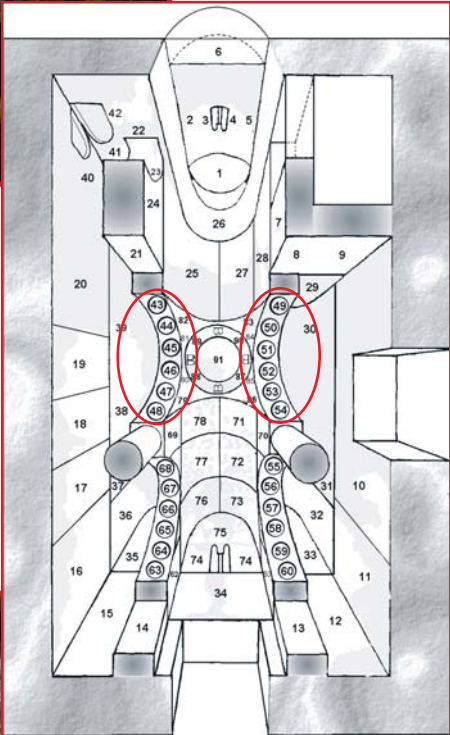

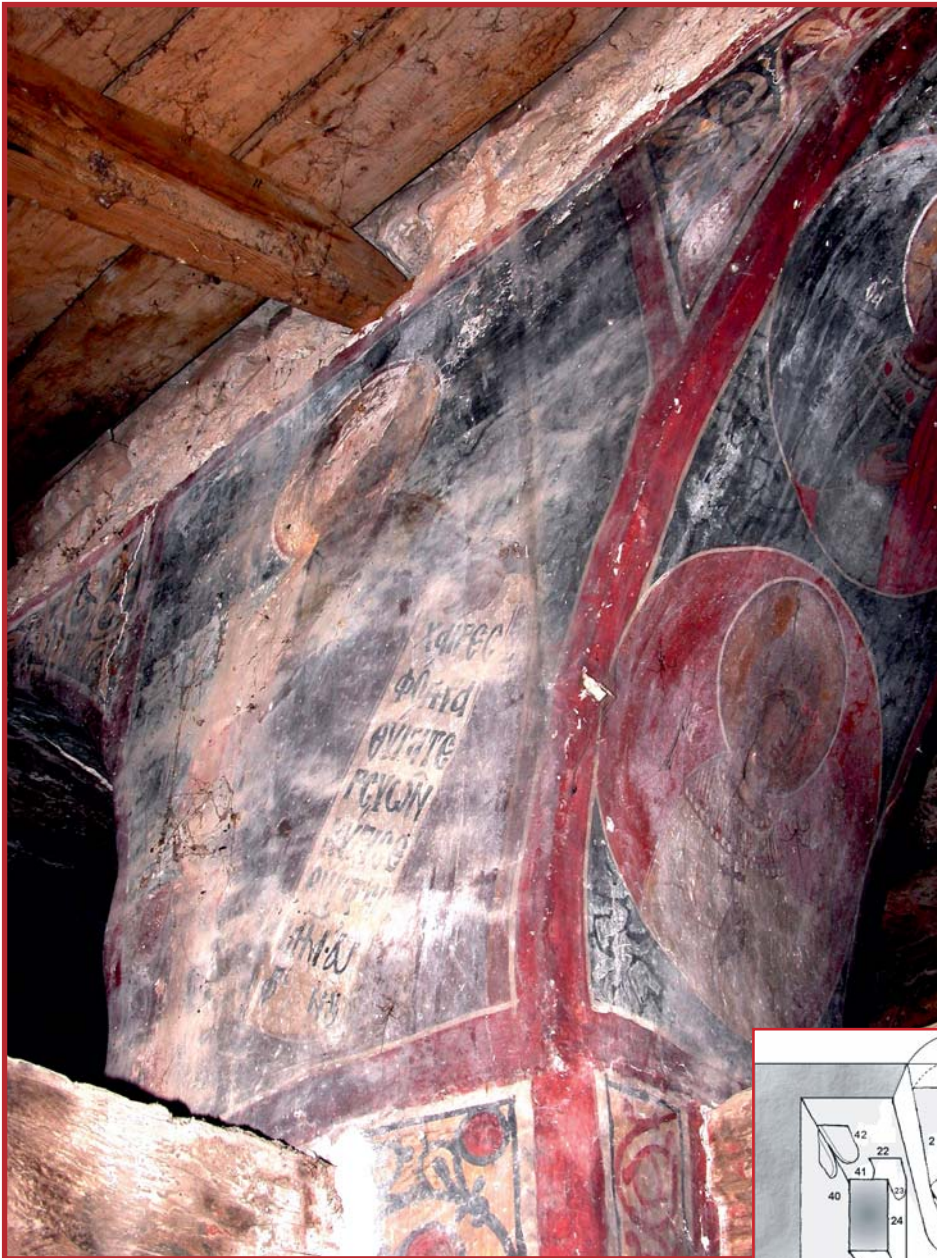
93. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, δυτική καμάρα.
Στηθαίοι άγιοι στα τόξα.

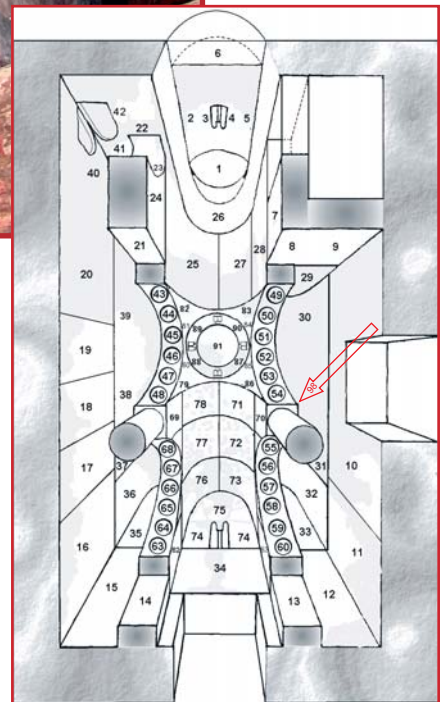
94. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρεια κιονοστοιχία, τόξο. Γενική άποψη.

95. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, εσωτερική παρειά νότιας τοξοστοιχίας.
Στηθαίοι άγιοι στο τόξο.

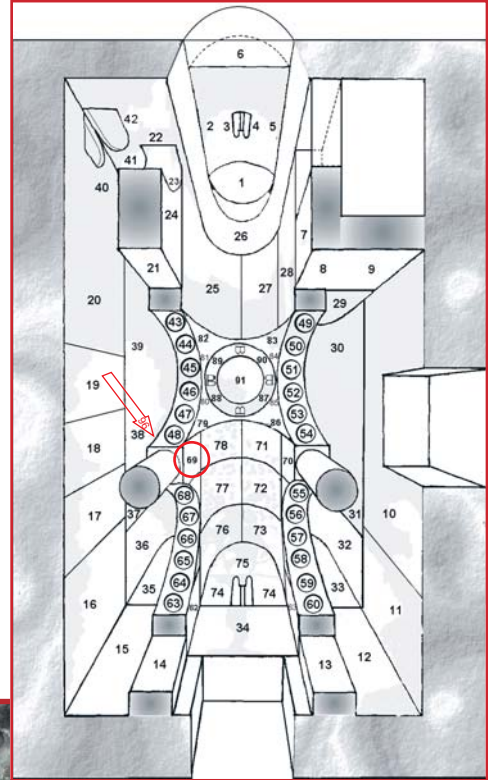

96. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως Ναός, Νότιο κλίτος,
Ο προφήτης Σοφονίας (;

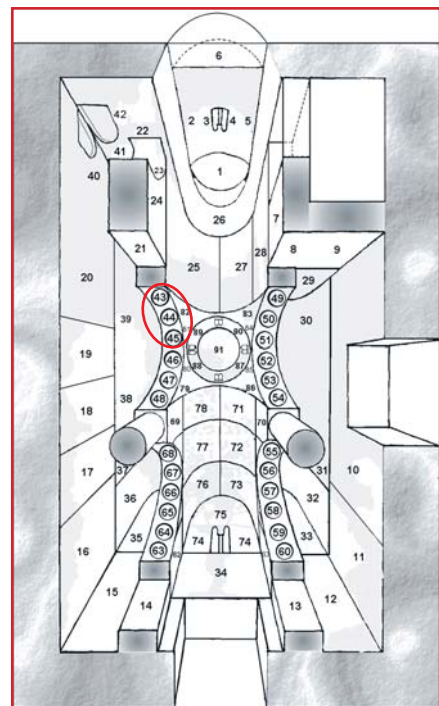
97. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρειο κλίτος, δυτικό τόξο.
Ο άγιος Θεοδοσίος.

98. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, βόρεια όψη,
Αδιάγνωστη μορφή αγίου [... ΜΟC].

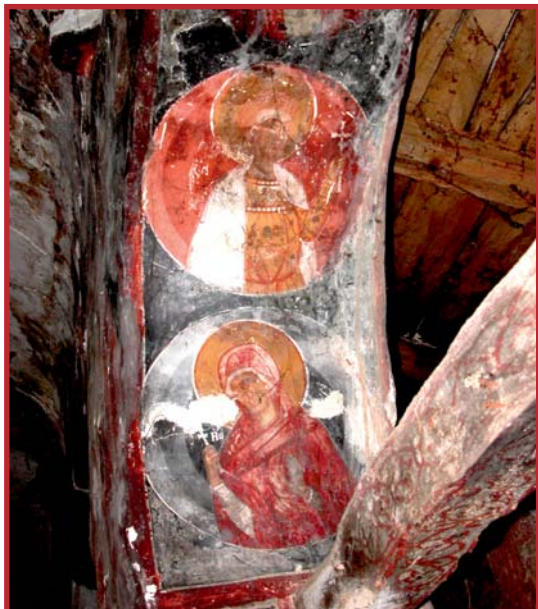
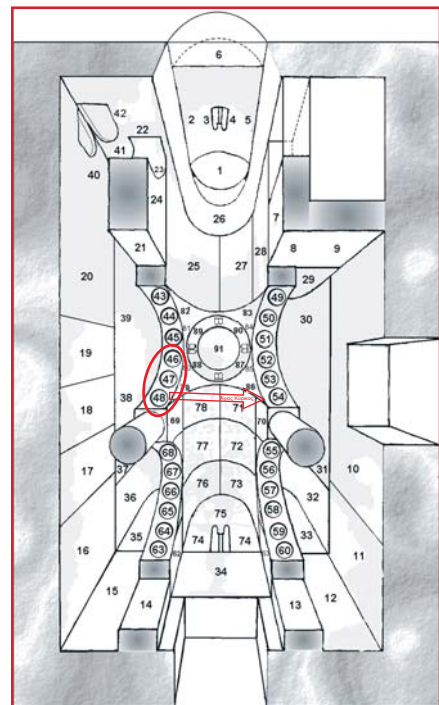
99. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κυρίως ναός, βόρεια κιονοστοιχία, ανατολικό εσωράχιο τόξου. Οι άγιοι Ορέστης και Αυξέντιος.

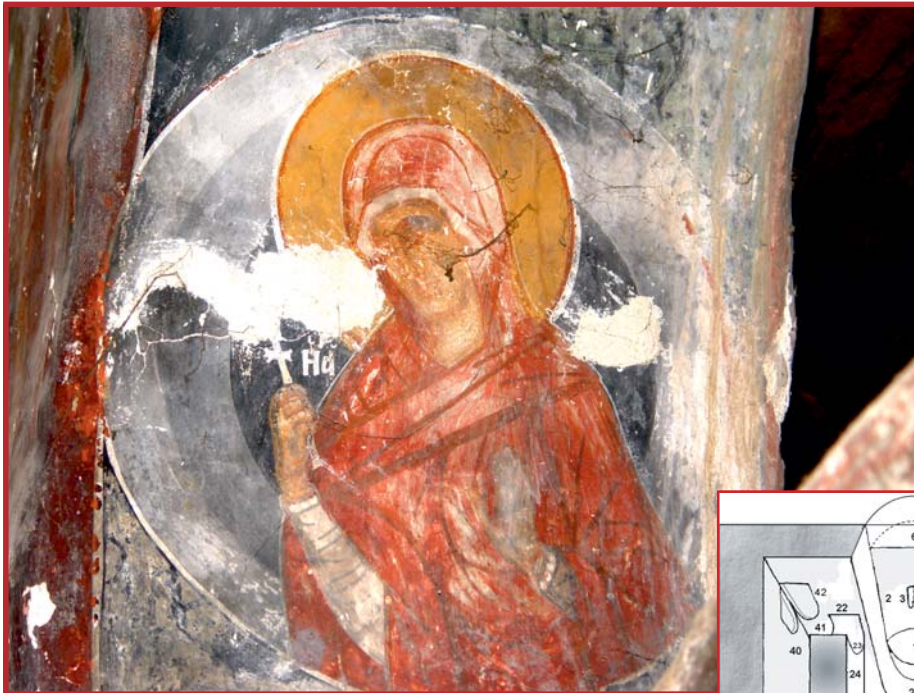
100. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο. Ο άγιος (Ευ)ένιος (:)

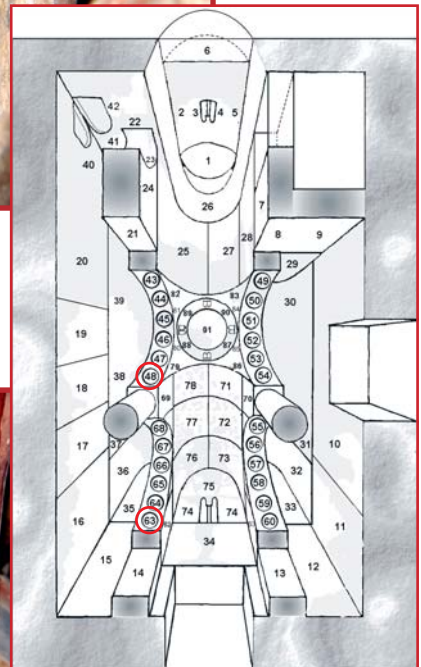
101. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Βόρεια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο. Μετάλλια αγίων [Ιουλίττας (48), Μαρδαρίου; (47), Ευστρατίου; (46), (Ευγ) ή (Άρσ) -ενίου]

102. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κυρίως ναός, Β. τοξοστοιχία, Α. Τόξο, Οι αγ. Ιουλίττα και Μαρδάριος

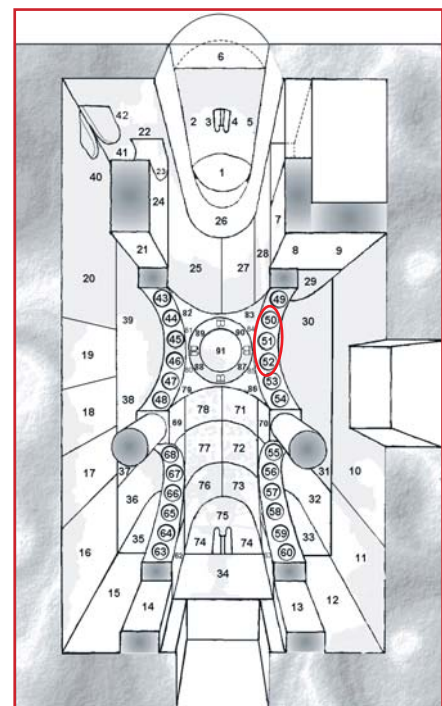
103. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρεια τοξοστοιχία, Η αγία Ιουλίττα.

104. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρεια τοξοστοιχία, Ο άγιος Μαρτύριος.

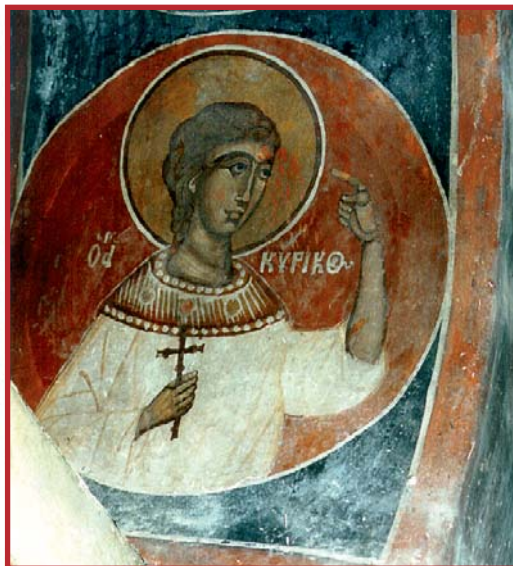
105. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο. Ο άγιος Νικηφόρος.

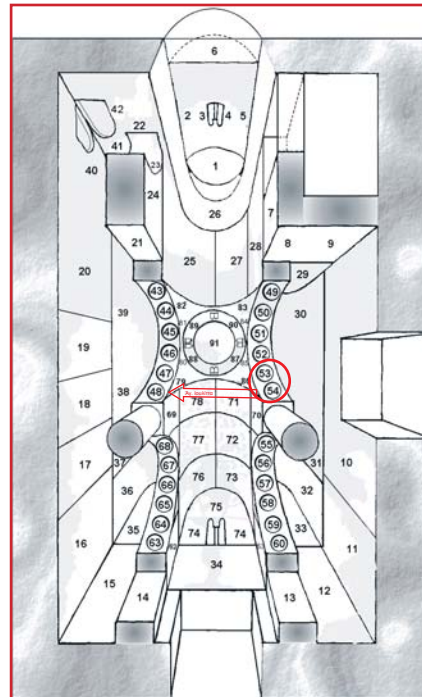
106. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο. Ο άγιος Πορφύριος.

107. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο.
Ο άγιος Ανδρόνικος.

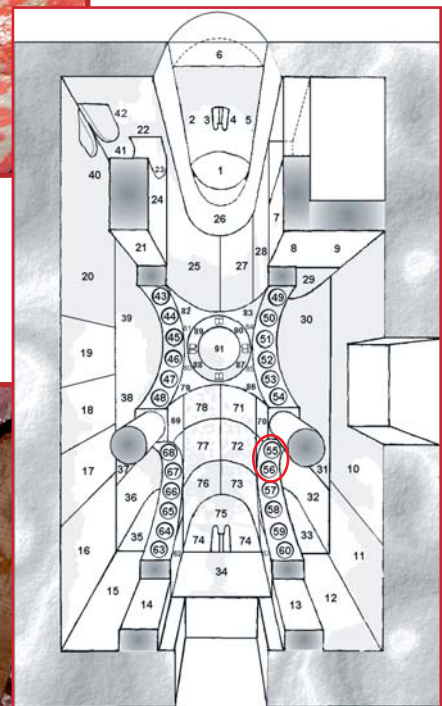

108. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου
Μάτζαρη. Κυρίως ναός, νότια
τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο. Ο άγιος

109. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο.
Ο άγιος Ανδρόνικος.

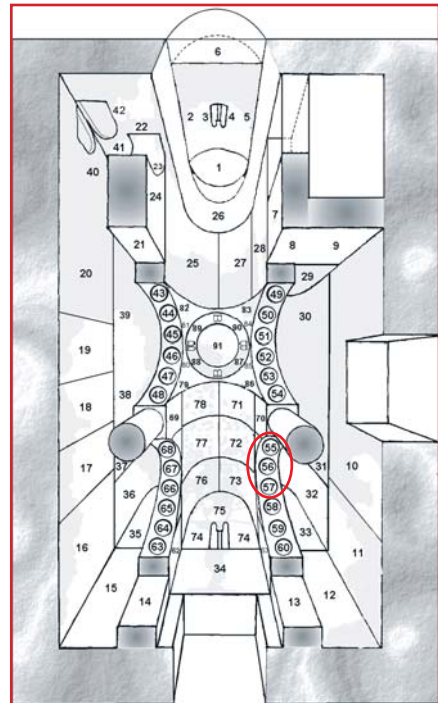
110. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο.
Ο άγιος Τάραχος.

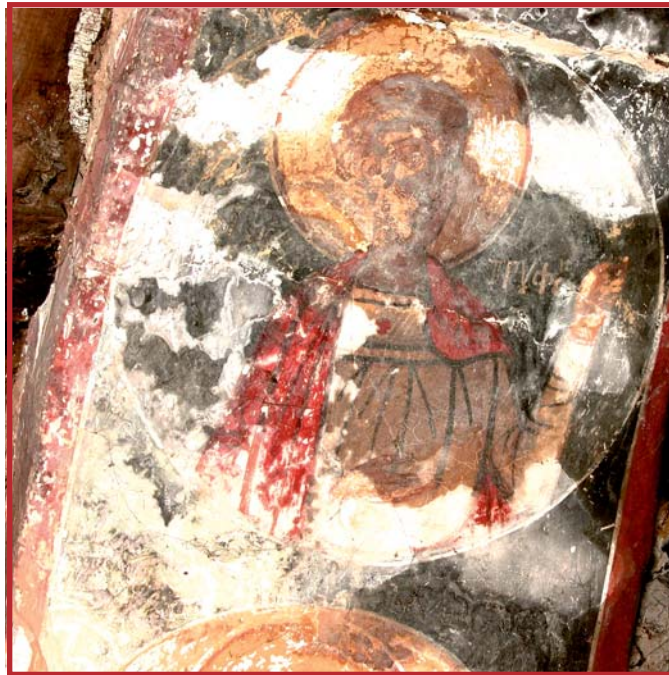

111. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο, μέταλλα: [Αγ. Ανδρόνικος (55), αγ. Τάραχος (56), αγ. Πρόβος (57)].

112. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο. Ο άγιος Πρόβος.

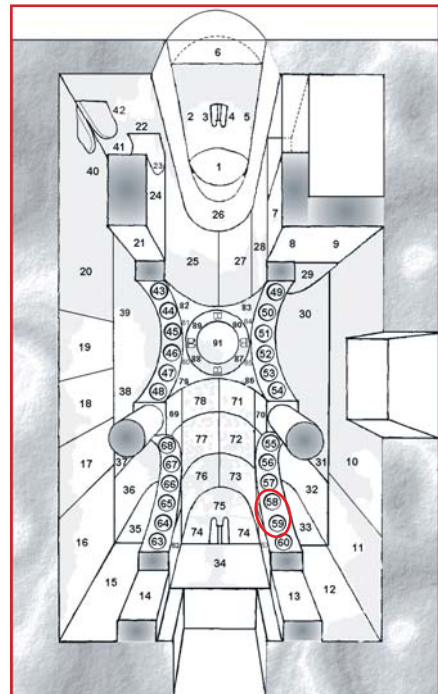

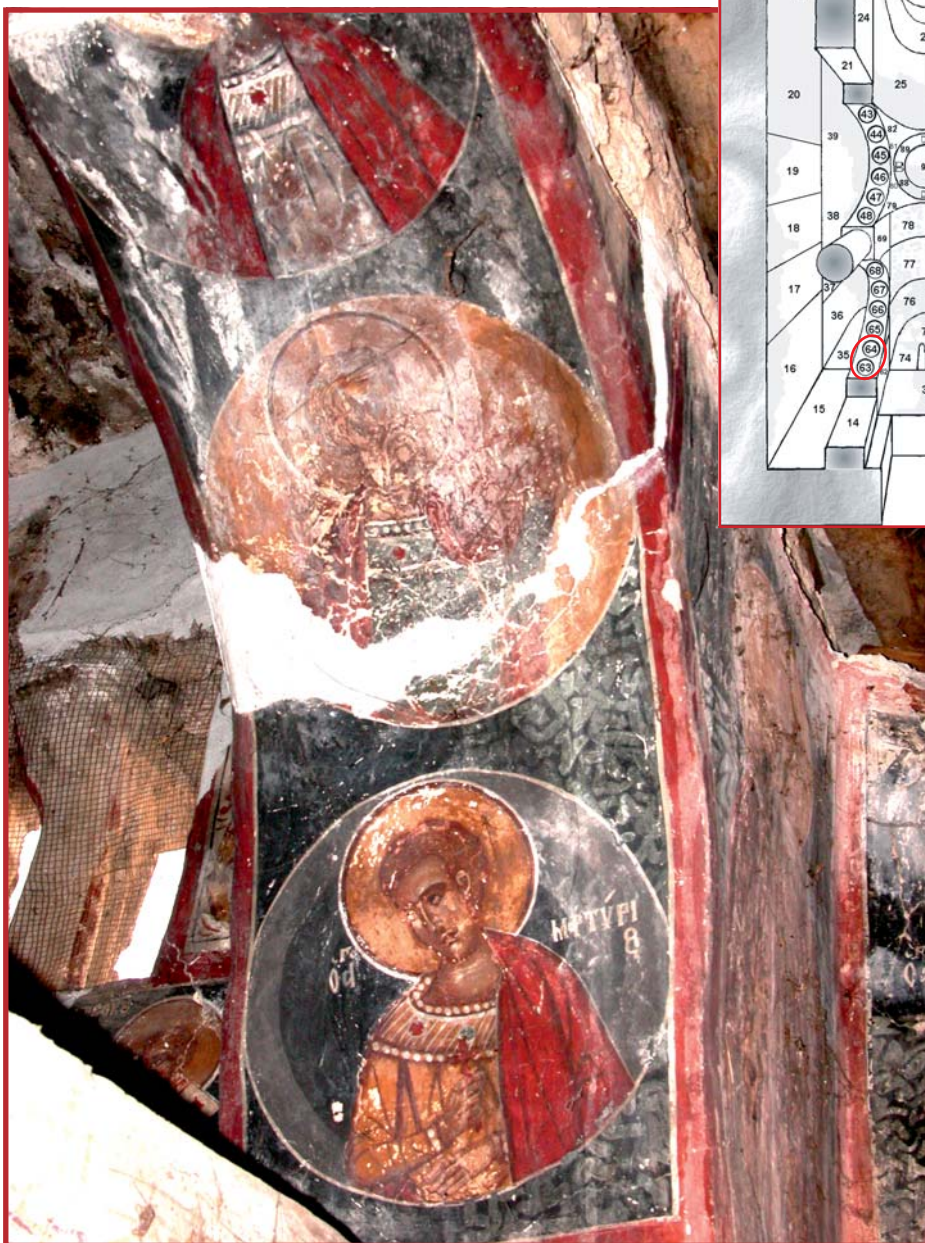

113. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Ο άγιος Τρύφων.

114. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ.
Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο.
Ο άγιος Ευδόκιμος.

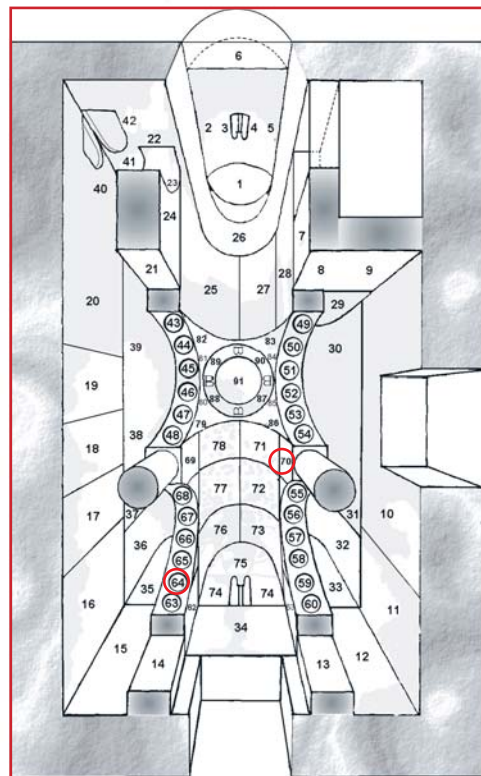

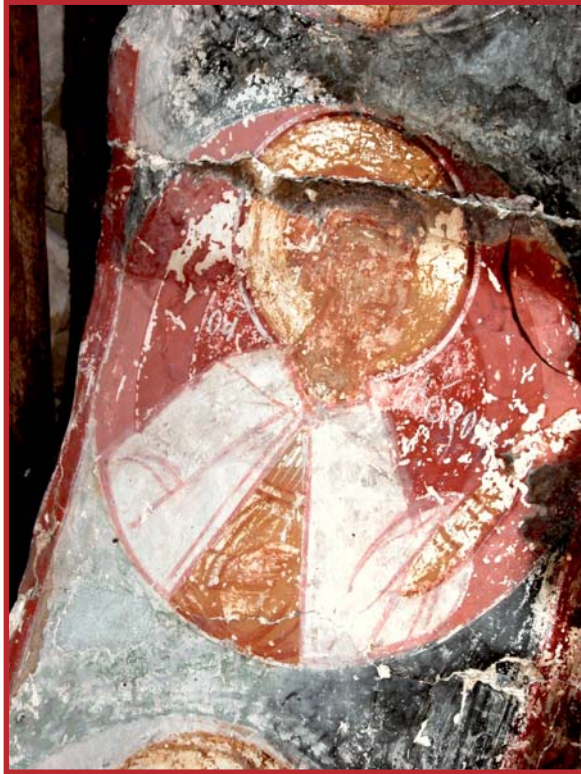

115. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως Ναός, νότια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Ο άγιος Μαρτύριος, ο άγιος Μαρκιανός (...ΑΡΚΥ.. ;)

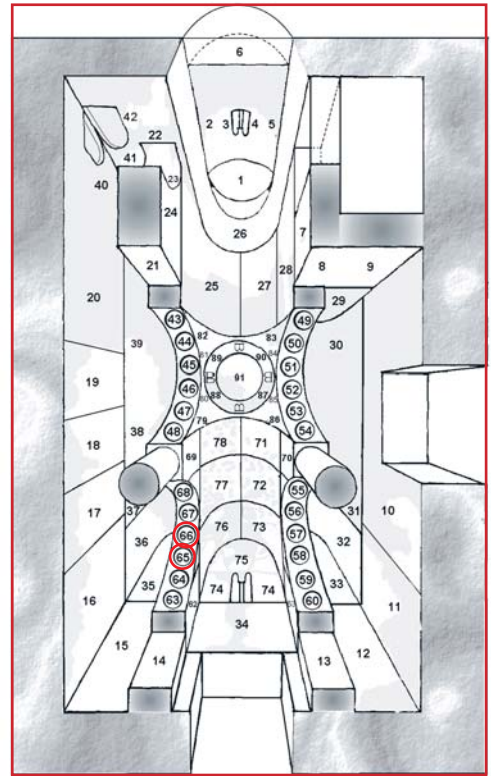

116, 117. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
 Νότια τοξοστοιχία, εσωτερική παρειά δυτικού τόξου,
 Ο άγιος Νικήτας (πάνω).
 Βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο. Ο άγιος Μα-ρ-κυ(ανός;) ή Μαυρί (κιος;)

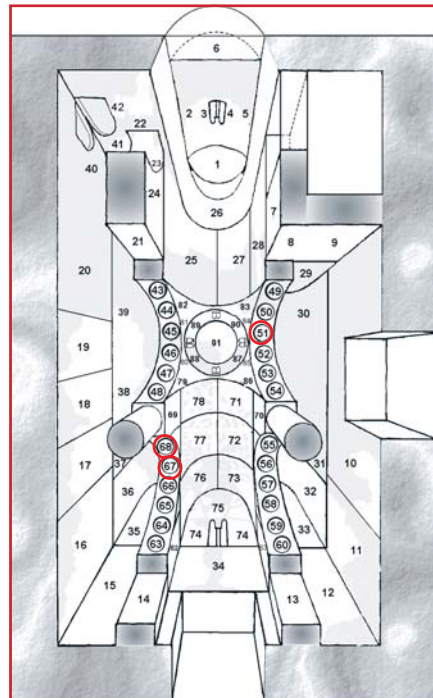
118. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο.
Άγιος Σώζων (πάνω) και αδιάγνωστος άγιος (ή ο
άγιος Φωτεινός; κάτω).

119. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Ο άγιος Σώζων.

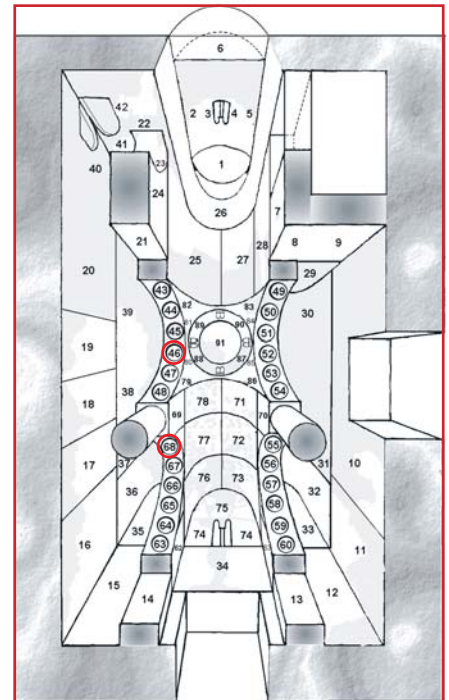
120. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο,
Αδιάγνωστος άγιος [...γωρ].

121. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Ο άγιος Αβιβος (κάτω) και αδιάγνωστος άγιος (πάνω).

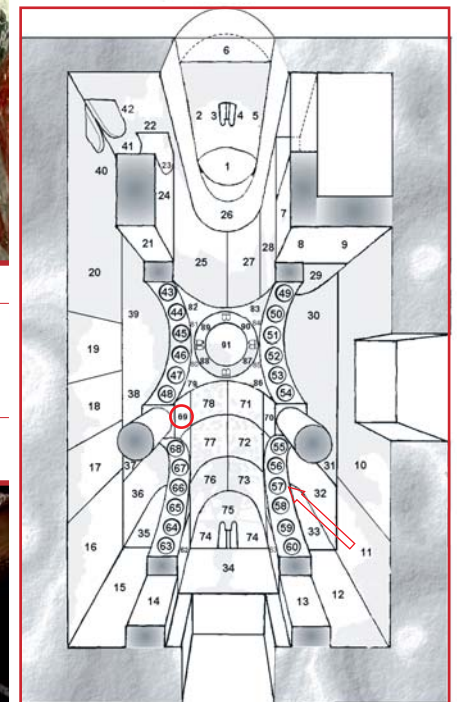
122. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια. τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο,
Αδιάγνωστος άγιος (Ευστράτιος;).

123. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρεια. τοξοστοιχία, δυτικό. τόξο,
Ο άγιος Αβίβος.

224. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, βόρεια κιονοστοιχία
Αδιάγνωστος άγιος (...μος)

125. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο.
Αδιάγνωστος άγιος.

A

B

Γ

126 α-γ. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα. Γράπτος διάκοσμος σε τόξα, τοίχους, δοκίδες.
127-128. Γραπτός και σικτός διάκοσμος σε τόξα.

127

128

A

B

129 α-γ. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα τετράφυλλων ανθικών συνόλων επί μετώπων ανατολικού
τοιχίου

130α,β. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Δυτική θύρα, δείγμα δύο στρωμάτων διακόσμησης (πάνω).
Δυτικός τοίχος εξωτερικά, υπολείμματα επιτοιχίας διακόσμησης (κάτω).

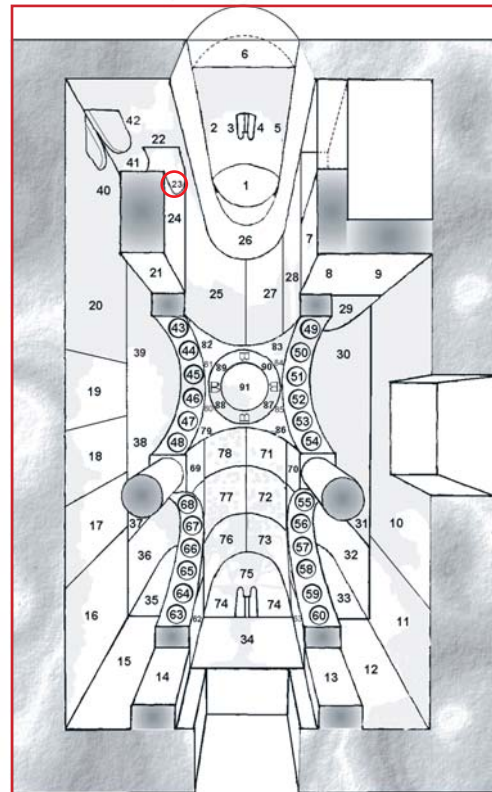
131. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως ναός.
Μονόλιθος κίονας (σε δεύτερη αρχιτεκτονικά χρήση) με γραπτό διάκοσμο.

132. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως ναός.
Μονόλιθος κίονας (σε δεύτερη αρχιτεκτονικά χρήση) με γραπτό διάκοσμο.
Στο ένθετο, η διακόσμηση του κίονα με δυσανάγνωστο φυτικό διάκοσμο
(κάτι σαν μανιτάρι ή παπαρούνα, πλαισιωμένα με γραμμικά σχήματα
παρανοημένου προτύπου. Βλέπε και φωτ. 140).

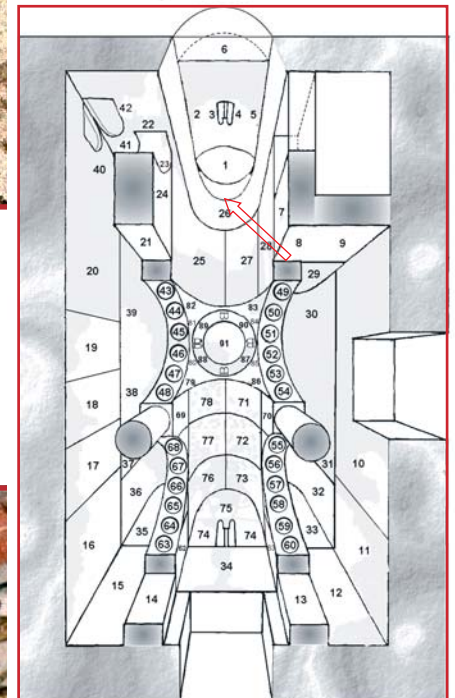

133-134. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
 Δοκίδες και επίκρανα με γραπτές διακοσμήσεις (πάνω).
 Άγγελος Κυρίου στο τόξο από το Ιερό προς την Πρόθεση
 Και γεωμετρικός διάκοσμος (κάτω).

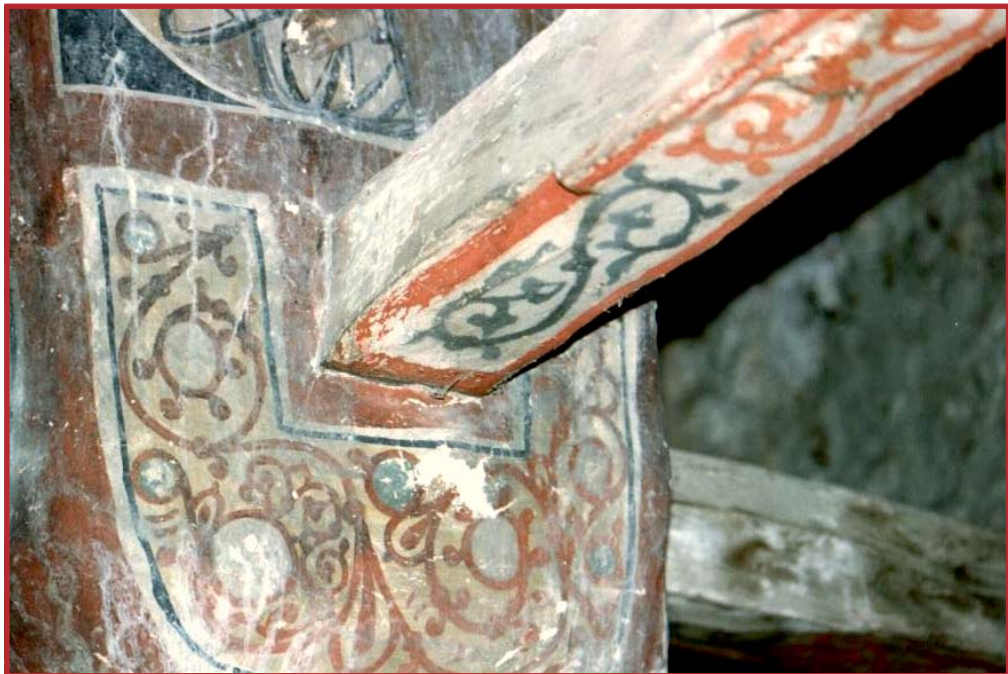

135-136. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα στο μέτωπο της κόγχης (πάνω).
Και, στον δυτικό κίονα, ανθικός διάκοσμος δίκην
επάλληλων κρινανθέμων,
πλασιωμένων και πάλι από δυσανάγνωστες
γεωμετρικές ή γραμμικές. κωδικοποιήσεις (κάτω).

137α,β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα επί πεσσού, επικράνου και ελκυστήρων.

138,139. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάντζαρη.
Διακοσμητικά θέματα επί πεσσού, επικράνου και ελκυστήρων.

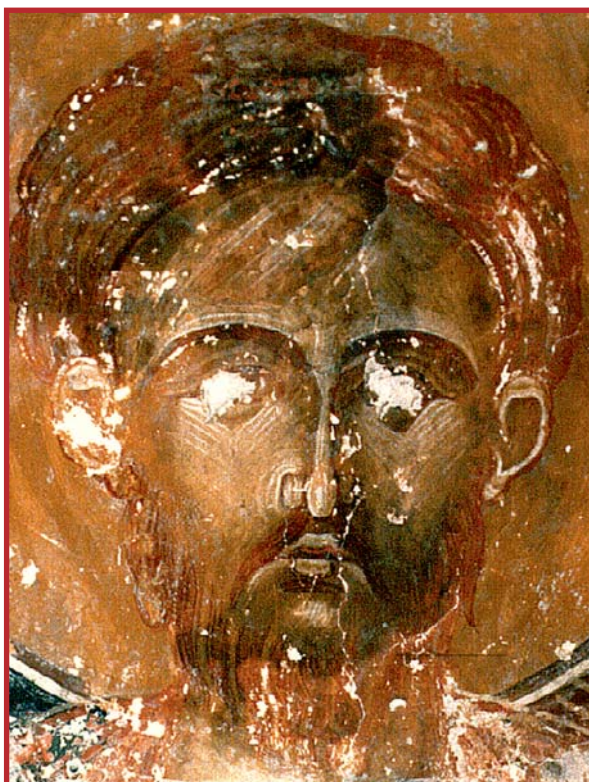
[Στη σύνθεση της παρούσας σελίδας εκτός από τα δύο διακοσμητικά θέματα του Μάντζαρη (έγχρωμα) τοποθετούνται ως ένθετα δύο (μονόχρωμα) αντίστοιχα διακοσμητικά θέματα από το βυζαντινό καθολικό ναό της Ι.Μ. Λατόμου, σύμφωνα με την δημοσίευση του μνημείου από τον Ευθ. Τσιγαρίδα (ο.π. πιν. 43). Κατά τον ανωτέρω τα τετράλοβα κοσμήματα (πάνω) και ο ελικοειδής πλοχμός (κάτω) είναι καθαρώς βυζαντινά διακοσμητικά θέματα, γεγονός που δηλώνει ότι οι αντίστοιχες διακοσμήσεις του Μάντζαρη είναι βυζαντινές ή έχουν βυζαντινό πορώτυπο].

140. Μπόρια Κορυτσάς, Ι.Ν. Ανάστασης. Τοιχογραφία στο νότιο τοίχο με ειδυλλιακή σκηνή της Αγίας Τριάδος. Στο ένθετο τμήμα διακοσμητικού θέματος από τον Ι.Ν. αγίου Αθανασίου Μάντζαρη.

[Προσεκτική παρατήρηση στο τοπίο της ειδυλλιακής σύνθεσης της Μπόριας εντοπίζεται ίσως μια πιθανή ερμηνεία της διακόσμησης του Μάντζαρη (δηλαδή μια μη κατανοημένη αναπαράσταση ειδυλλιακού τοπίου με δένδρα και εξωτική βλάστηση)].

141. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος.
Ο άγιος Θεόδωρος (λεπτομέρεια).

142. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, νότια τοξοστοιχία, εσωτερική παρειά.
Ο Άγιος Νικήτας (λεπτομέρεια)

143. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος.
Προφήτες (λεπτομέρειες κεφαλών αδιάγνωστου και Ησαΐα).

144. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρειες προσώπων μαθητών)

145. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρειες προσώπων μαθητών).

146. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, βόρεια κιονοστοιχία,
Εσωτερική παρειά, σε επαφή με δυτικό τοίχο.
Ο Δαμασκηνός (λεπτομέρεια).

147. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Βόρεια τοξοστοιχία, ο άγιος Αυξέντιος.

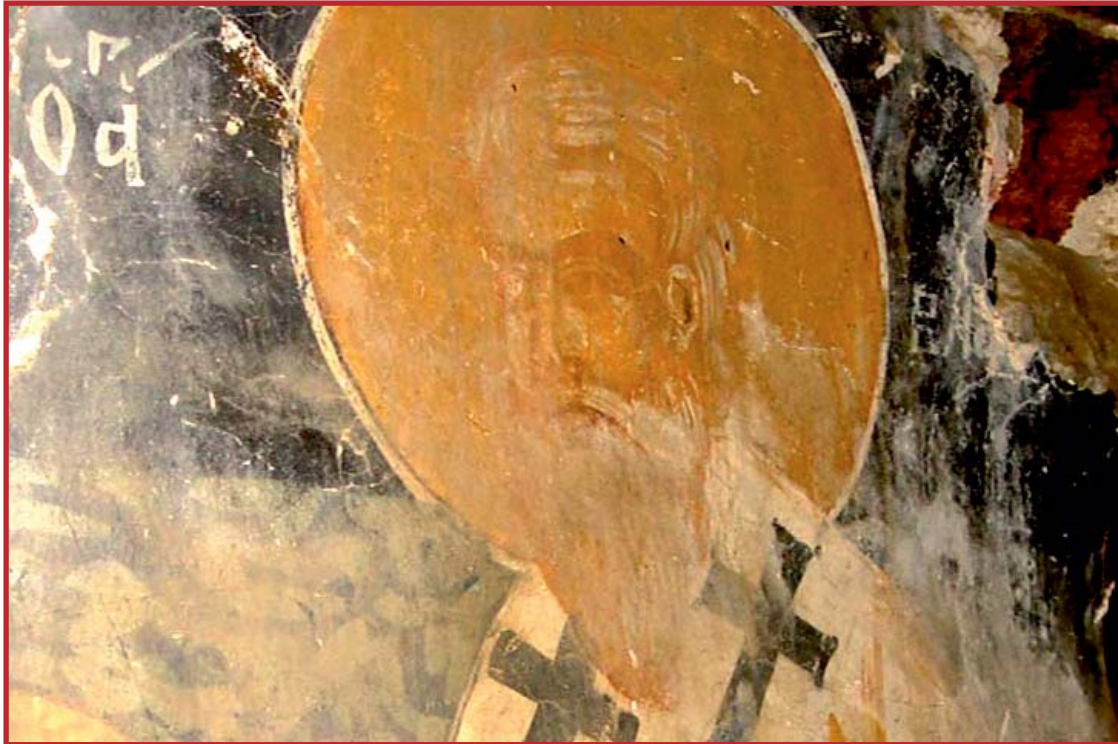
148. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρεια).

α

149 α-β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Ιερό, Πρόθεση, Βόρεια πλευρά πεσσού,
Ο Ιεράρχης άγιος Βλάσιος (πάνω) λεπτομέρεια (κάτω).

β

150. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Δυτικός τοίχος,
Η αγία Παρασκευή (λεπτομέρεια κεφαλής).

151. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότια τοξοστοιχία
Ο άγιος Ανδρόνικος (λεπτομέρεια).

152. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος.
Ο άγιος Γεώργιος, (λεπτομέρεια).

153. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρεια).

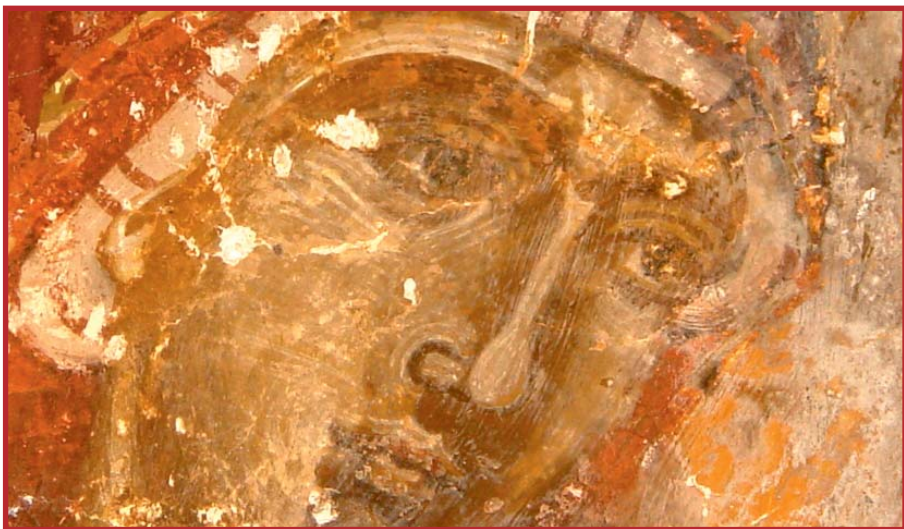

154. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κκεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρεια).

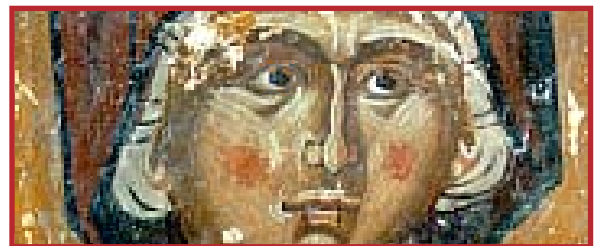
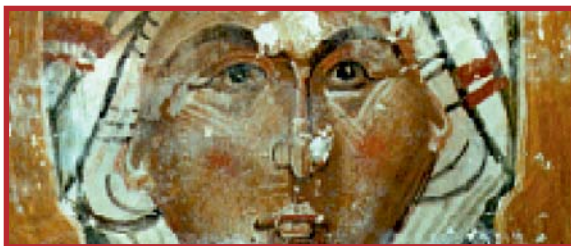

155-156. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Η Παναγία της Δέησης (σε λεπτομέρεια, πάνω).
Ο άγιος Νικήτας (σε λεπτομέρεια, κάτω).

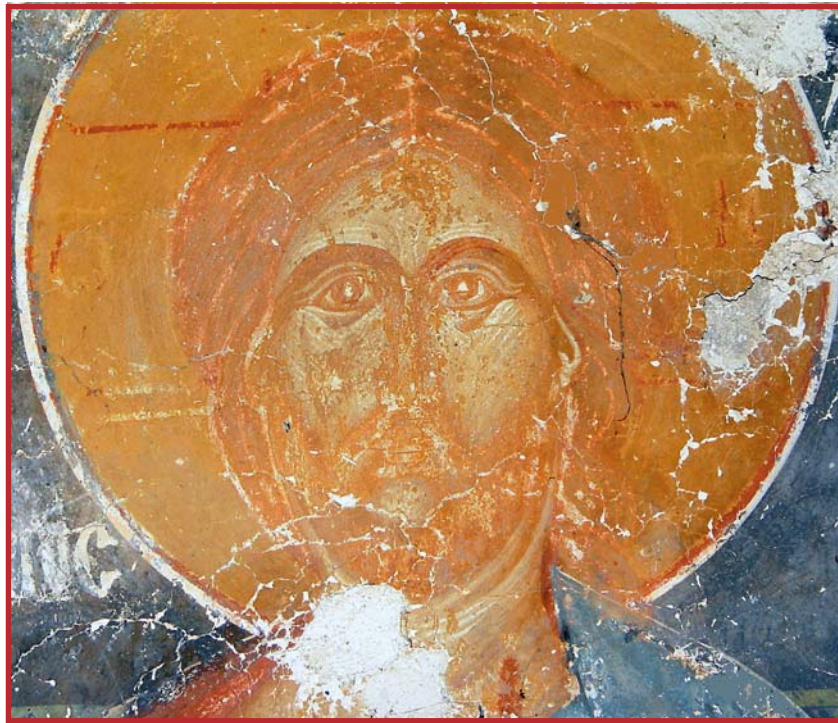

157-159. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
- Ο άγιος Βλάσιος (πάνω)
- Ο άγιος Νικήτας (μέση).
- Η Παναγία της Δέησης (κάτω).

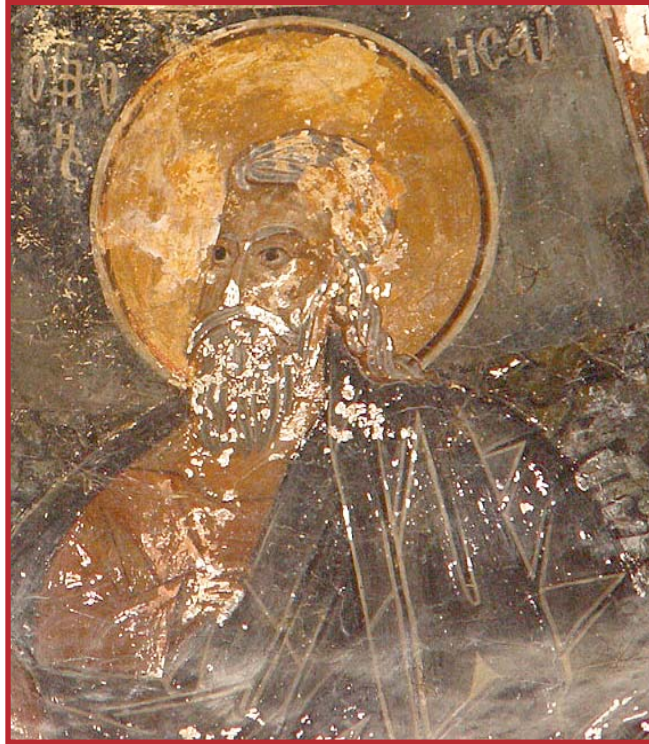

160-163. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
Ο άγιος Ιωαννης ο Ελεήμων (;) (πάνω).
Μαθητές της Κοίμησης (μέση).
Αγίες Αναστασία και Παρασκευή (κάτω).

164-165. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
- Ο Χριστός της Δέησης (πάνω).
- Ο άγιος Κήρυκος (κάτω).

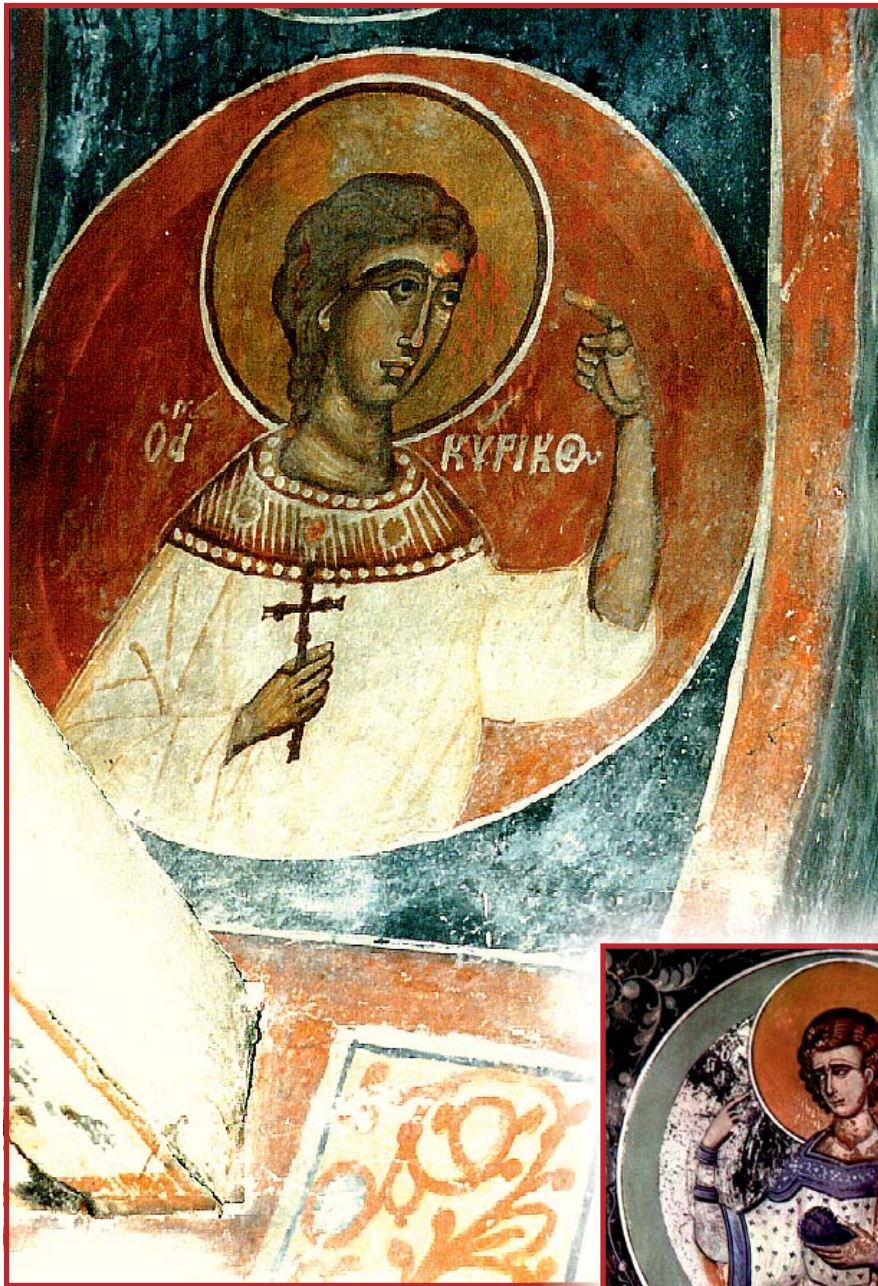
166-168. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
- Ο προφήτης Ησαΐας (πάνω).
- Θρόνοι στον τρούλο (μέση).
- Εξαπτέρυγα στον τρούλο (κάτω).

169. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότιο κλίτος, ανατολικά.
Η Δέηση λεπτομέρεια κεφαλής Προδρόμου.

170. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρεια...

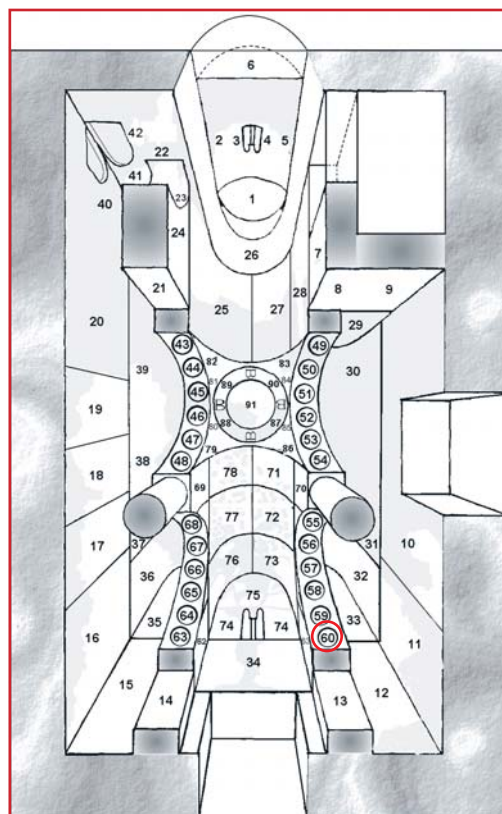

171. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότια τοξοστοιχία Ο άγιος Κήρυκος.
Στο ένθετο ο άγιος Κήρυκος του Ονούφριου στη Σέλτσανη του Ελμπασάν. (1547)

172. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Χαρακτηριστικοί τύποι χεριών.

173. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Δυτική άντυγα δυτικού τόξου, νότια κιονοστοιχία. Ο άγιος Ζωτικός

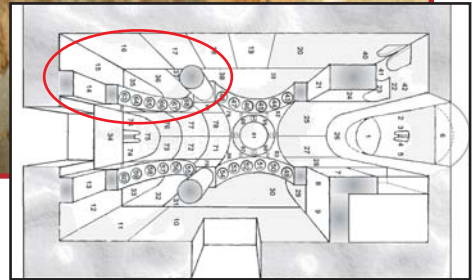

174. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Χαρακτηριστικοί τύποι χεριών.

175. Πολίτσανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Δείγμα σχεδίασης άκρων (από τον επιτάφιο Θρήνο).

176. Πολίτσηνη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Βόρειο δυτική άποψη του εσωτερικού (γωνία βόρειου και δυτικού τοίχου - από το Ιερό).

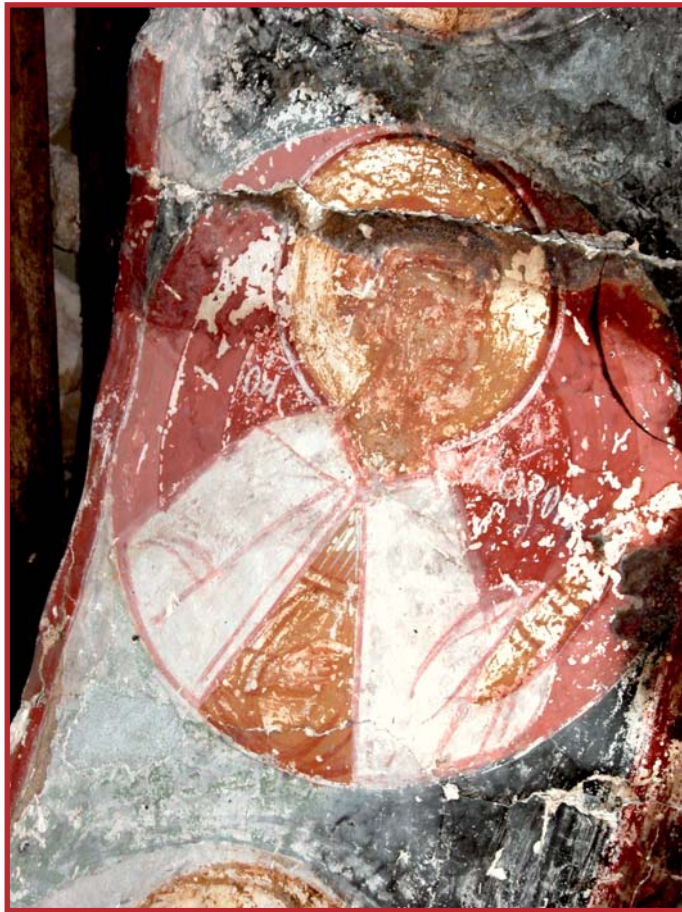

177, 178. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Χαρακτηριστικοί τύποι κεφαλών.

116, 117. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότια τοξοστοιχία, εσωτερική παρειά δυτικού τόξου,
Ο άγιος Νικήτας (πάνω).
Βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο. Ο άγιος Μαρκυ (ανός;) ή Μαυρί (κιος;)

118. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Αδιάγνωστος; Ή ο άγιος Φωτεινός;

119. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Ο άγιος Σώζων.

120. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο,
Αδιάγνωστος άγιος [...ωρ].

121. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο,
Ο άγιος Άβιβος (κάτω) και αδιάγνωστος άγιος (πάνω).

122. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, βόρεια. τοξοστοιχία, ανατολικό τόξο,
Αδιάγνωστος άγιος (Ευστράτιος;).

123. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρεια. τοξοστοιχία, δυτικό. τόξο,
Ο άγιος Αβίβος.

224. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, βόρεια κιονοστοιχία
Αδιάγνωστος άγιος (...μος)

125. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, νότια τοξοστοιχία, δυτικό τόξο.
Αδιάγνωστος άγιος.

Β

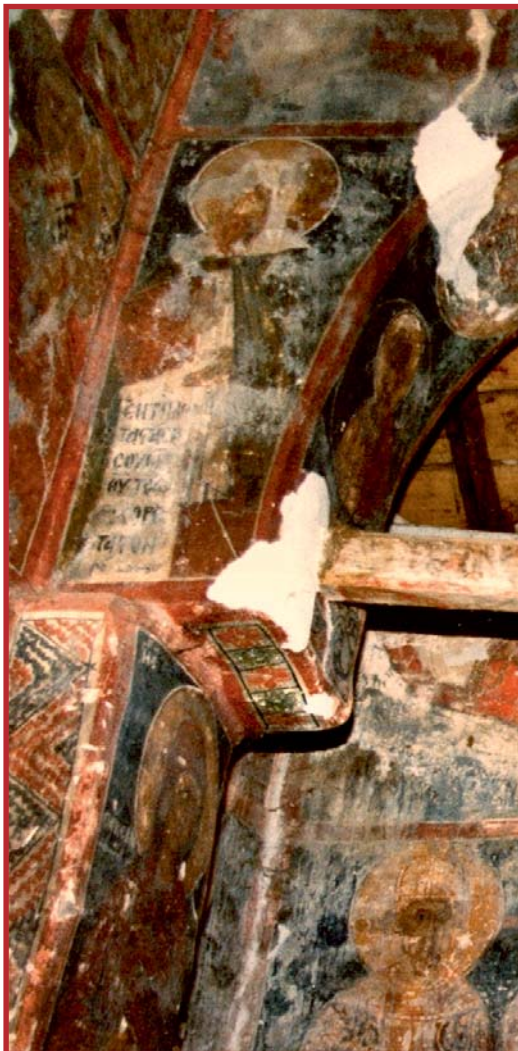

Γ

Α

126 α-γ . Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα. Γράπτος διάκοσμος σε τόξα, τοίχους, δοκίδες.
127-128. Γραπτός και στικτός διάκοσμος σε τόξα.

127

128

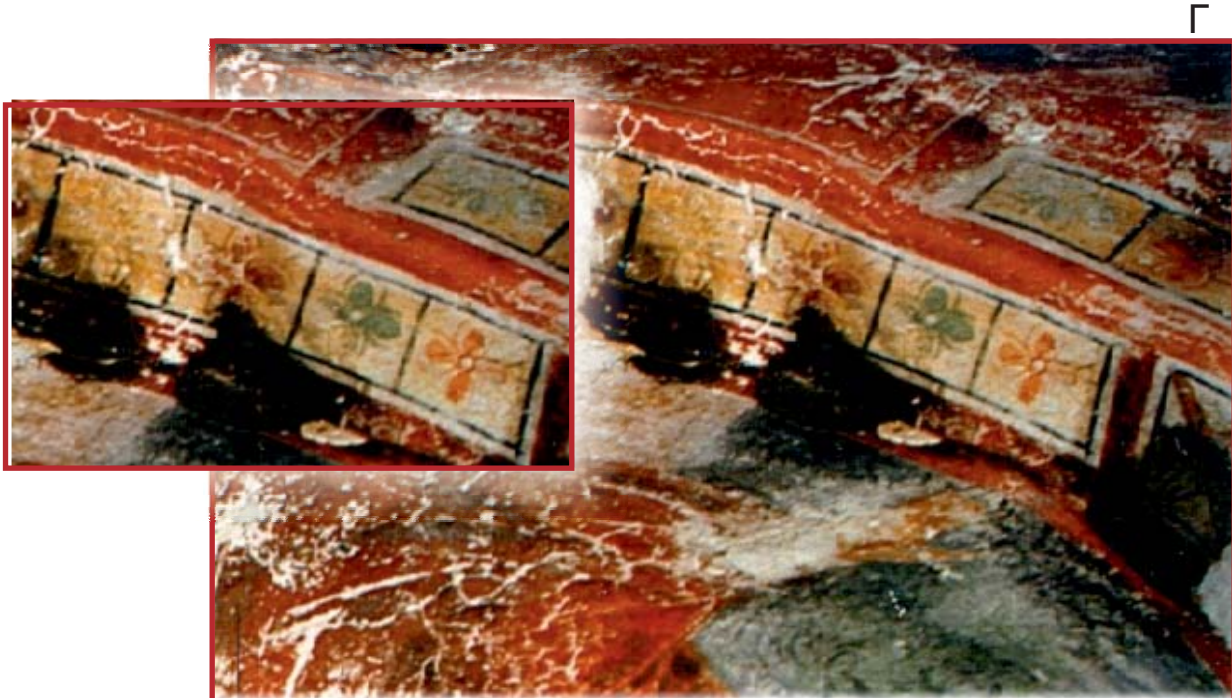

A

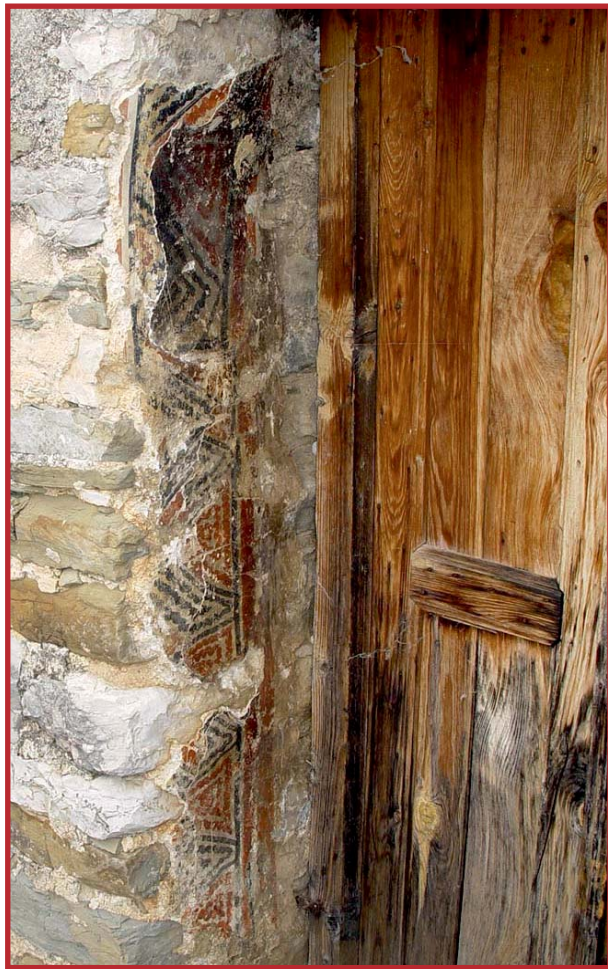

B

Γ

129 α-γ. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα τετράφυλλων ανθικών συνόλων επί μετώπων ανατολικού
τόιχου

130α,β. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Δυτική θύρα, δείγμα δύο στρωμάτων διακόσμησης (πάνω).
Δυτικός τοίχος εξωτερικά, υπολείμματα επιτοιχίας διακόσμησης (κάτω).

131. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως ναός.
Μονόλιθος κίονας (σε δεύτερη αρχιτεκτονικά χρήση) με γραπτό διάκοσμο.

132. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κυρίως ναός.
Μονόλιθος κίονας (σε δεύτερη αρχιτεκτονικά χρήση) με γραπτό διάκοσμο.
Στο ένθετο, η διακόσμηση του κίονα με δυσανάγνωστο φυτικό διάκοσμος
(κάτι σαν μανιτάρι ή παπαρούνα, πλαισιωμένα με γραμμικά σχήματα
κωδικής μάλλον αξίας).

133-134. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Δοκίδες και επίκρανα με γραπτές διακοσμήσεις (πάνω).
Άγγελος Κυρίου στο τόξο από το Ιερό προς την Πρόθεση
Και γεωμετρικός διάκοσμος (κάτω).

135-136. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα στο μέτωπο της κόγχης (πάνω).
Και, στον δυτικό κίονα, ανθικός διάκοσμος δίκην επάλληλων κρινανθέμων,
πλασιωμένων και πάλι από δυσανάγνωστες γεωμετρικές ή γραμμικές.

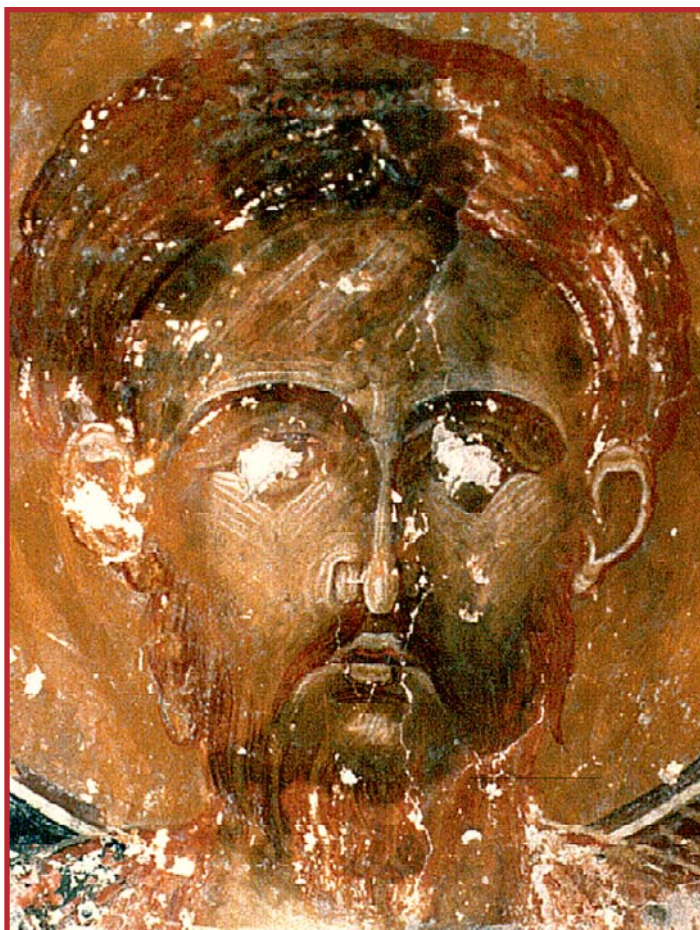
137-138. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Διακοσμητικά θέματα επί πεσσού, επικράνου και ελκυστήρων.

139-140. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότιο κλίτος, ανατολικά.
Η Δέηση λεπτομέρεια κεφαλής Προδρόμου.

*140. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Βόρειο κλίτος, Πρόθεση. Ο άγιος Βλάσιος (λεπτομέρεια).*

141. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος.
Ο άγιος Θεόδωρος (λεπτομέρεια).

142. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, νότια τοξοστοιχία, εσωτερική παρειά.
Ο Άγιος Νικήτας (λεπτομέρεια)

143. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, τρούλος.
Προφήτες (λεπτομέρειες κεφαλών αδιάγνωστου και Ησαΐα).

144. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη, κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρειες προσώπων μαθητών)

145. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρειες προσώπων μαθητών).

146. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κυρίως ναός, κεντρικό κλίτος, βόρεια κιονοστοιχία,
Εσωτερική παρειά, σε επαφή με δυτικό τοίχο.
Ο Δαμασκηνός (λεπτομέρεια).

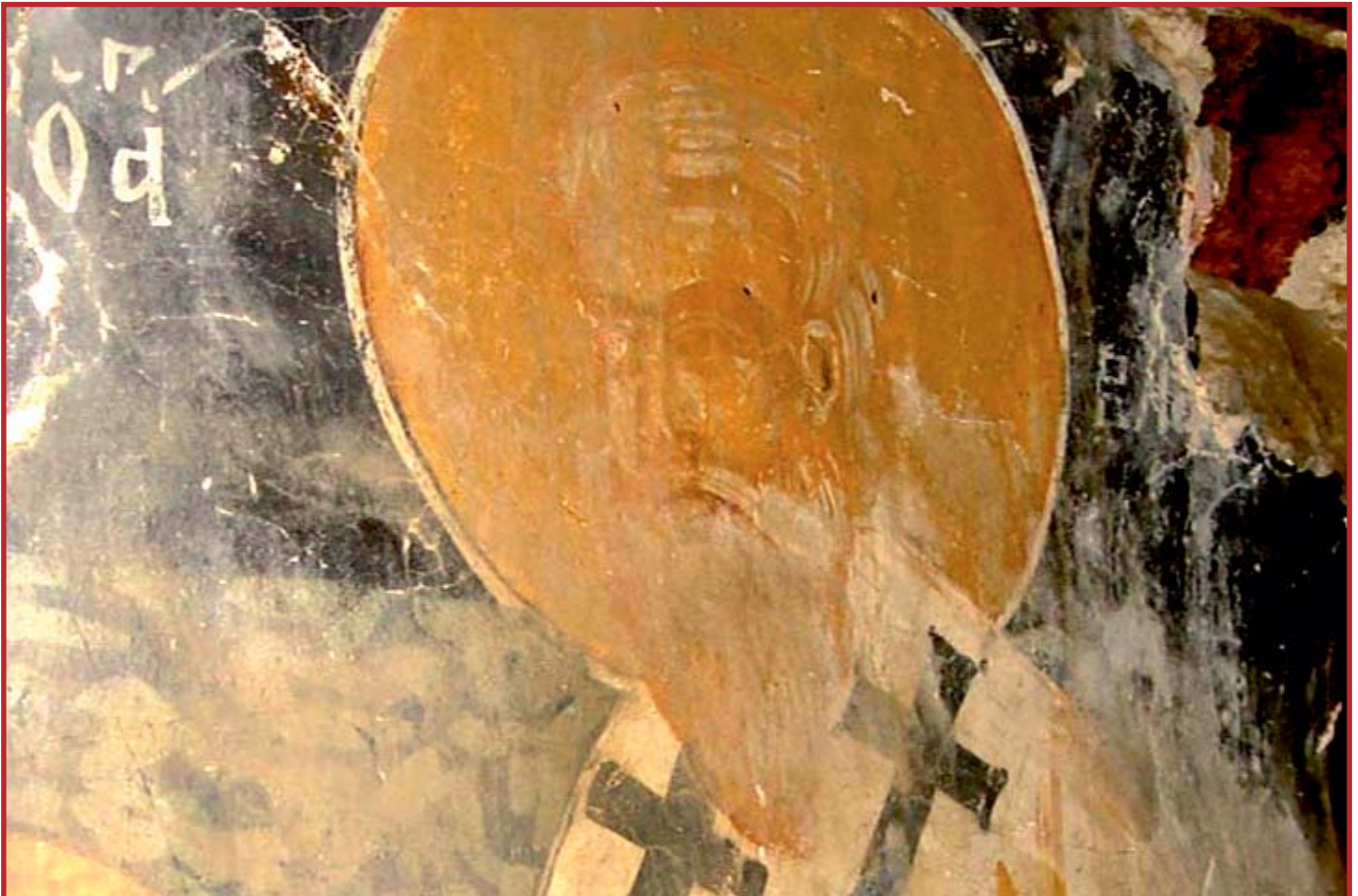
147. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Βόρεια τοξοστοιχία, ο άγιος Αυξέντιος.

148. Πολίσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρεια).

149 α-β. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Ιερό, Πρόθεση, Βόρεια πλευρά πεσσού,
Ο Ιεράρχης άγιος Βλάσιος (πάνω) λεπτομέρεια (κάτω).

150. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη,
Δυτικός τοίχος,
Η αγία Παρασκευή (λεπτομέρεια κεφαλής).

151. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότια τοξοστοιχία
Ο άγιος Ανδρόνικος (λεπτομέρεια).

152. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Βόρειο κλίτος, βόρειος τοίχος.
Ο άγιος Γεώργιος, (λεπτομέρεια).

153. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρεια).

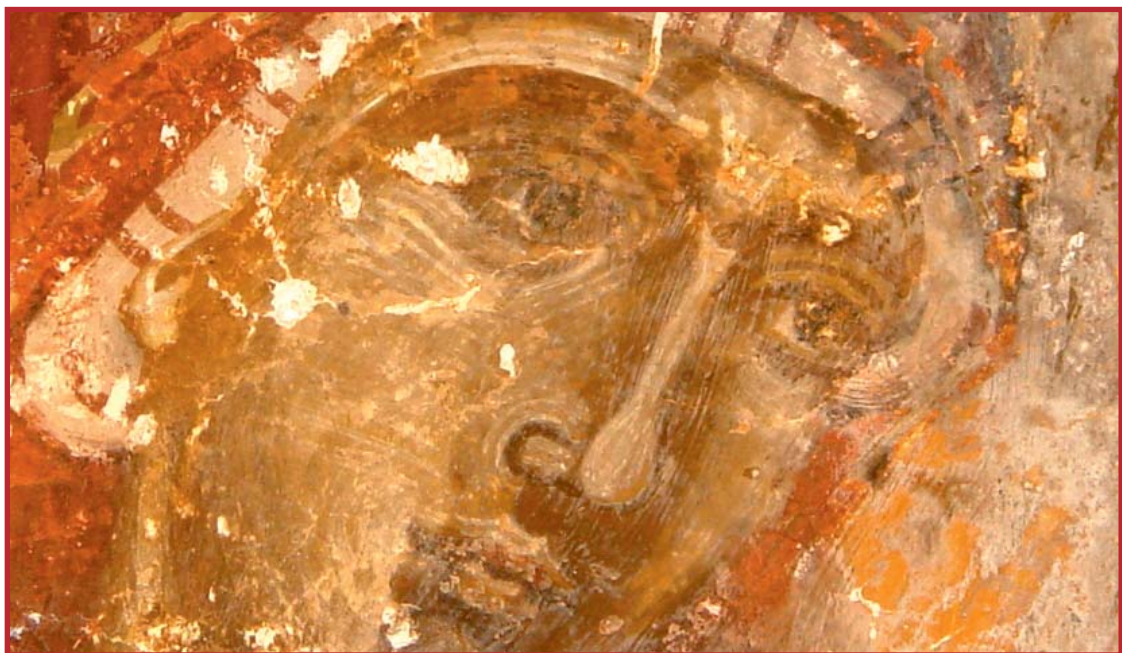

154. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Κκεντρικό κλίτος, δυτικός τοίχος.
Η Κοίμηση (λεπτομέρεια).

155-156. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Η Παναγία της Δέησης (πάνω).
Ο άγιος Νικήτας (κάτω).

157-159. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
- Ο άγιος Βλάσιος (πάνω)
- Ο άγιος Νικήτας (μέση).
- Η Παναγία της Δέησης (κάτω).

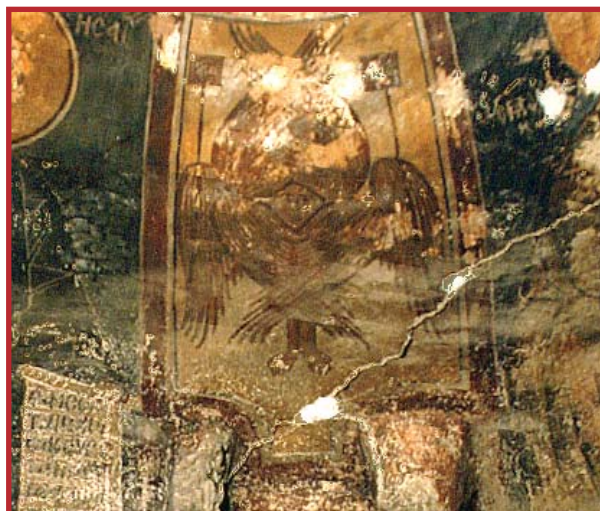

160-163. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
Ο άγιος Ιωαννης ο Ελεήμων (;) (πάνω).
Μαθητές της Κοίμησης (μέση).
Αγίες Αναστασία και Παρασκευή (κάτω).

164-165. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
- Ο Χριστός της Δέησης (πάνω).
- Ο άγιος Κήρυκος (κάτω).

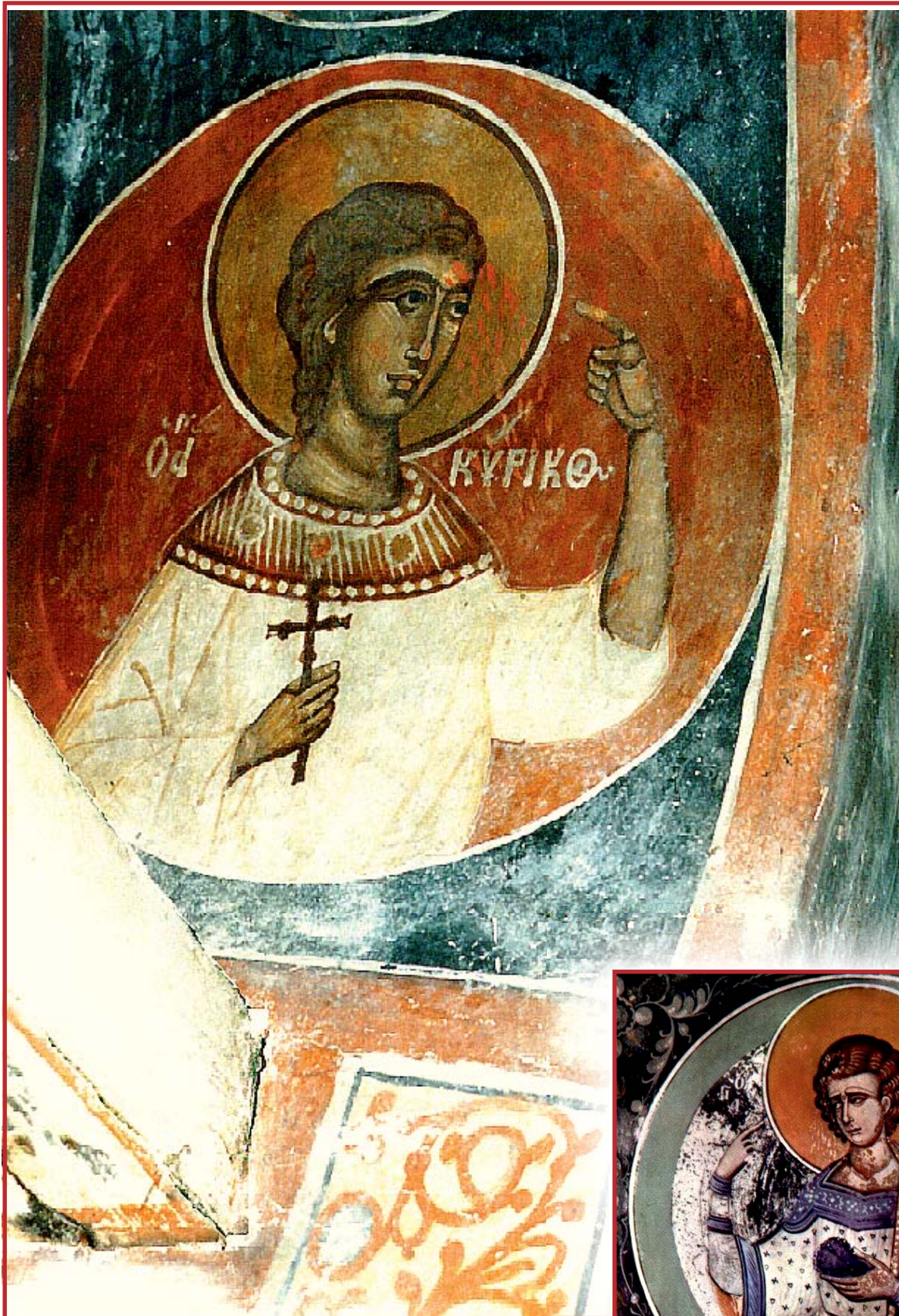

- 166-169. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρειες.
- Ο προφήτης Ησαΐας (πάνω).
 - Θρόνοι στον τρούλο (μέση).
 - Εξαπτέρυγα στον τρούλο (κάτω).

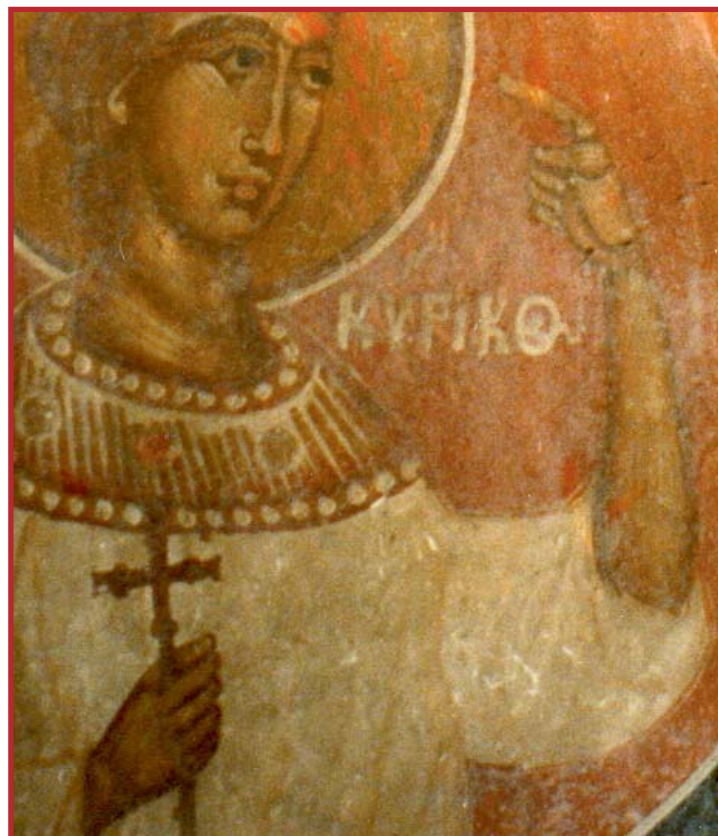
170. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Λεπτομέρεια...

171. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Νότια τοξοστοιχία Ο άγιος Κήρυκος.
Στο ένθετο ο άγιος Κήρυκος του Ονούφριου στη Σέλτσανη του Ελμπασάν.

173. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Χαρακτηριστικοί τύποι χεριών.

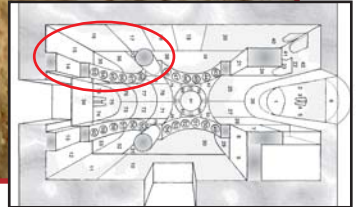
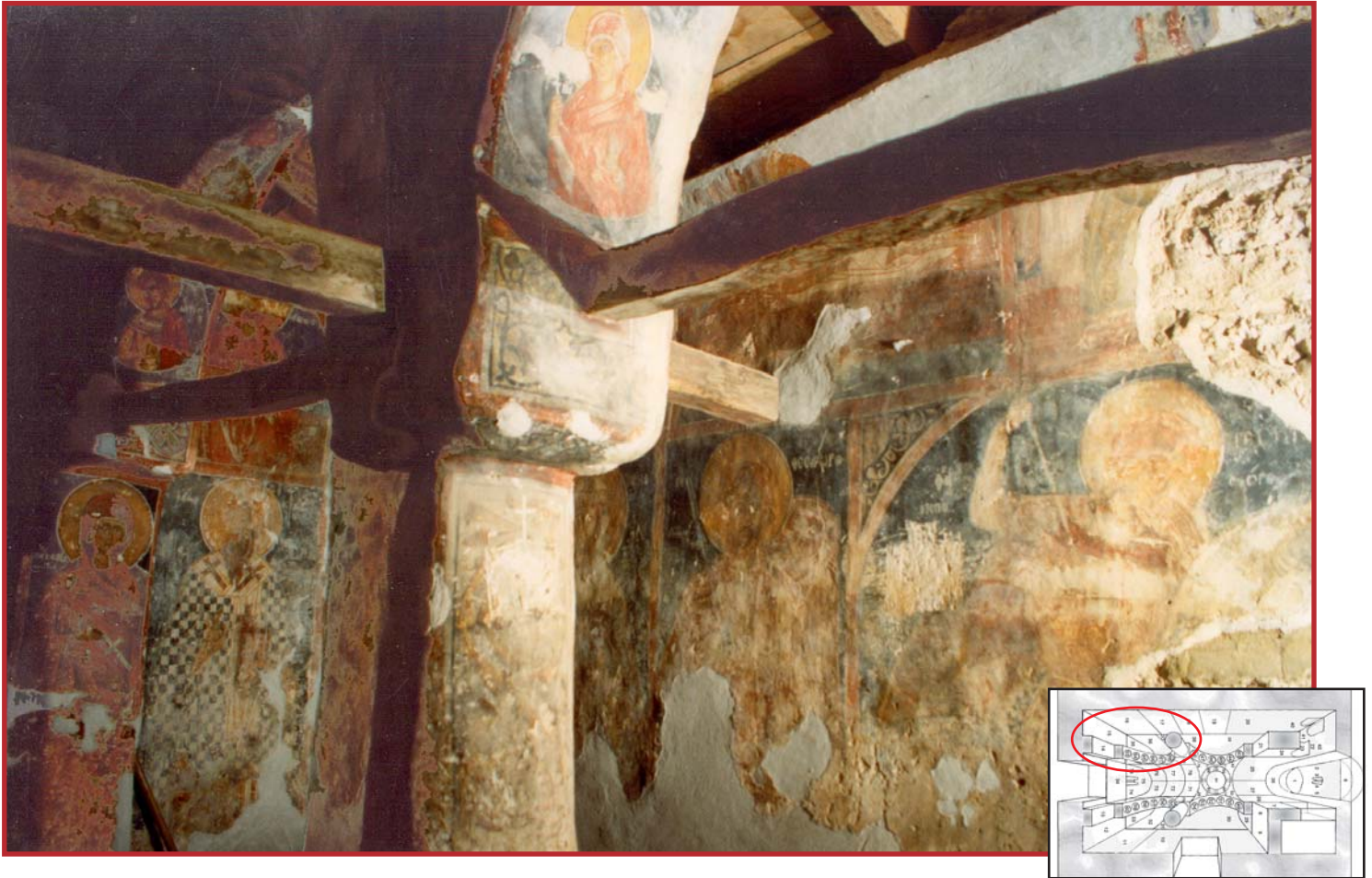

174. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Χαρακτηριστικοί τύποι χεριών.

175. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Δείγμα σχεδίασης άκρων (από τον επιτάφιο Θρήνο).

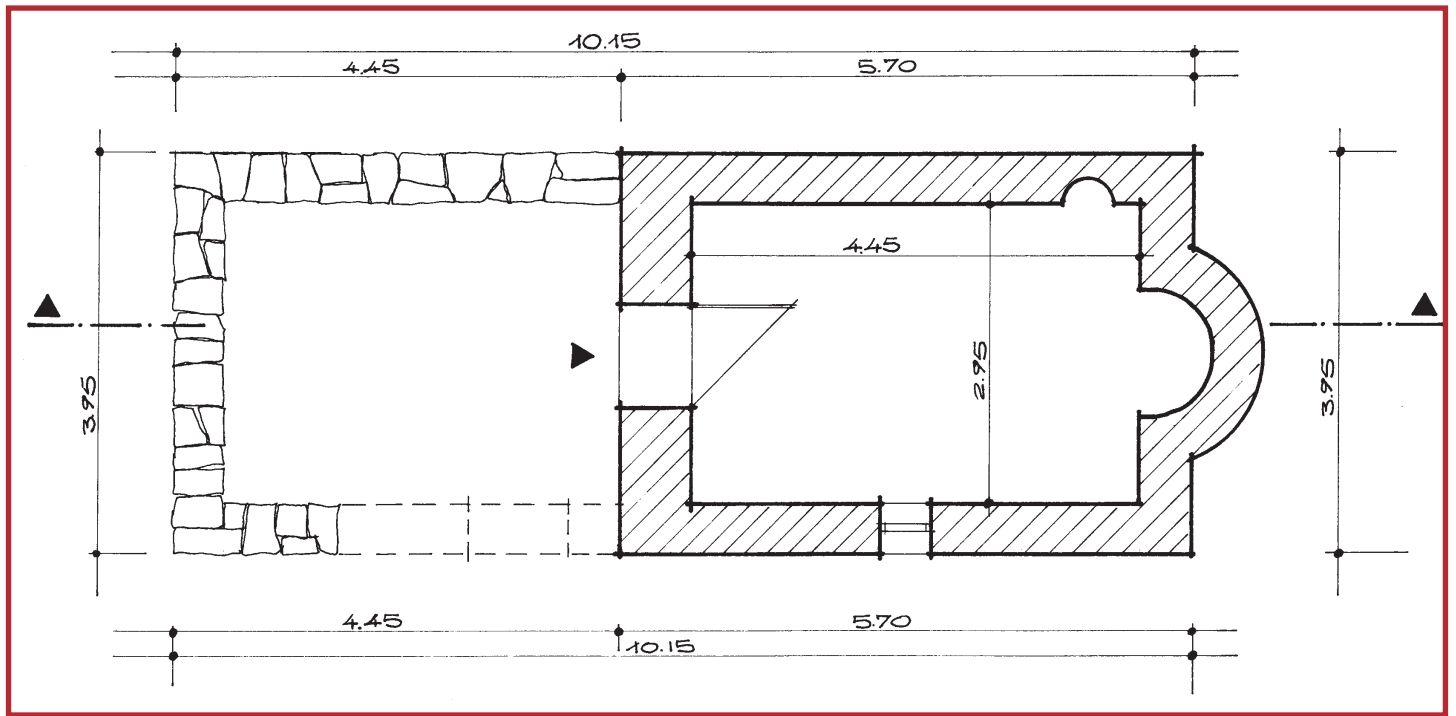
Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη. Βόρειο δυτική άποψη του εσωτερικού (γωνία βόρειου και δυτικού τοίχου από το Ιερό).

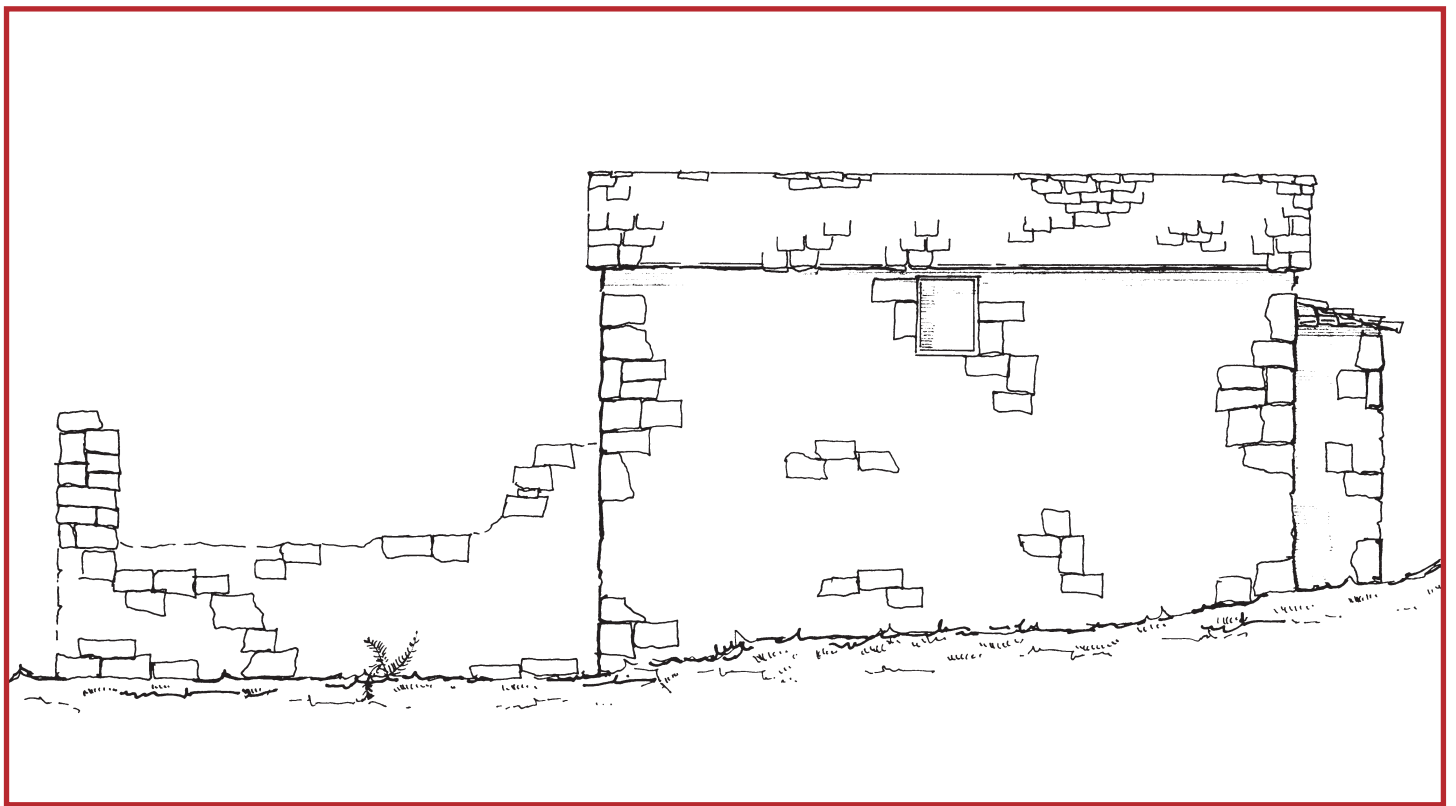
147. Πολίτσιανη, Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου Μάτζαρη.
Ιερό, ανατολικός τοίχος, ο άγιος Στέφανος.

Πολίτσιανη Πωγωνίου Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου, εσωτερικό.
Άποψη από το Ιερό.

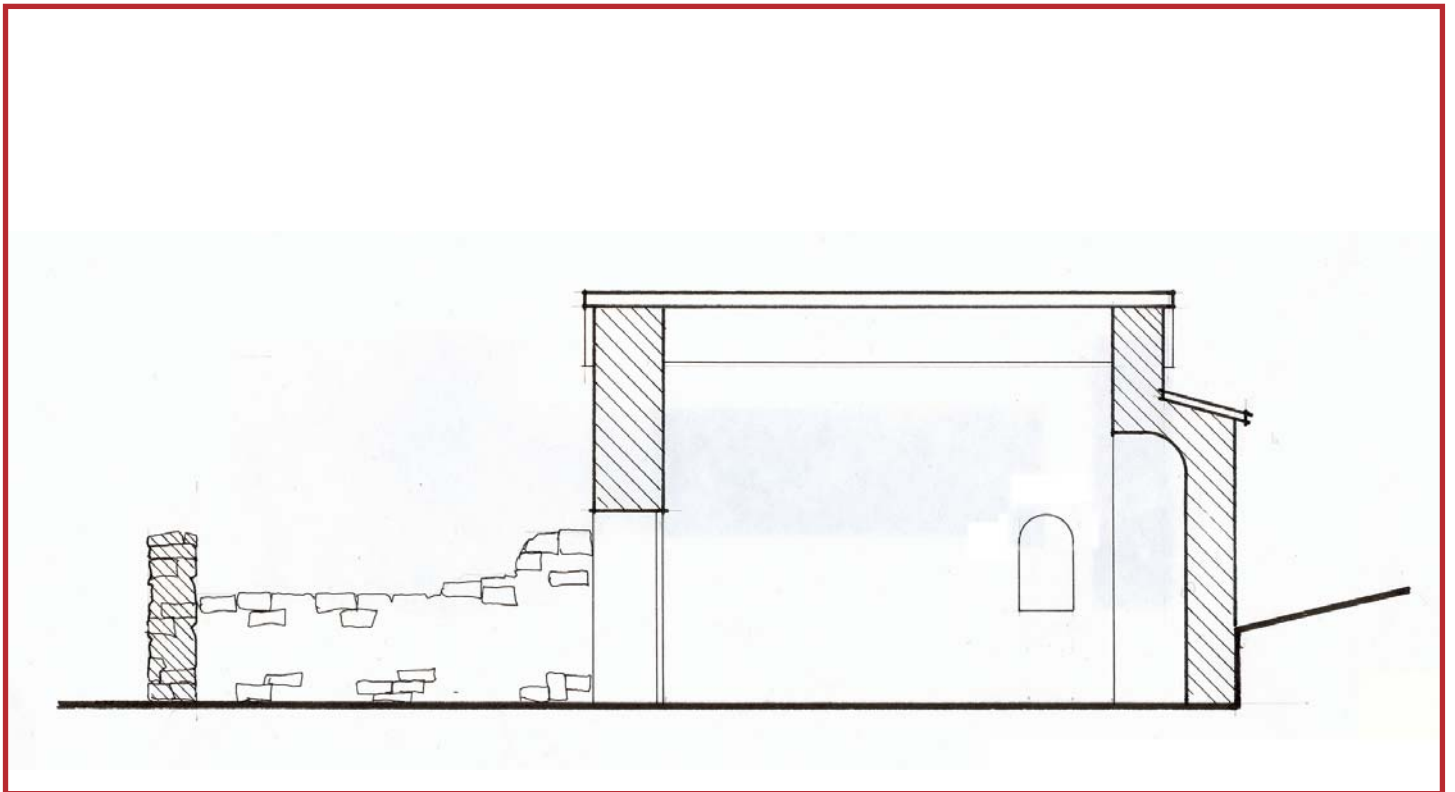
Σχέδιο 1. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κάτοψη
(σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

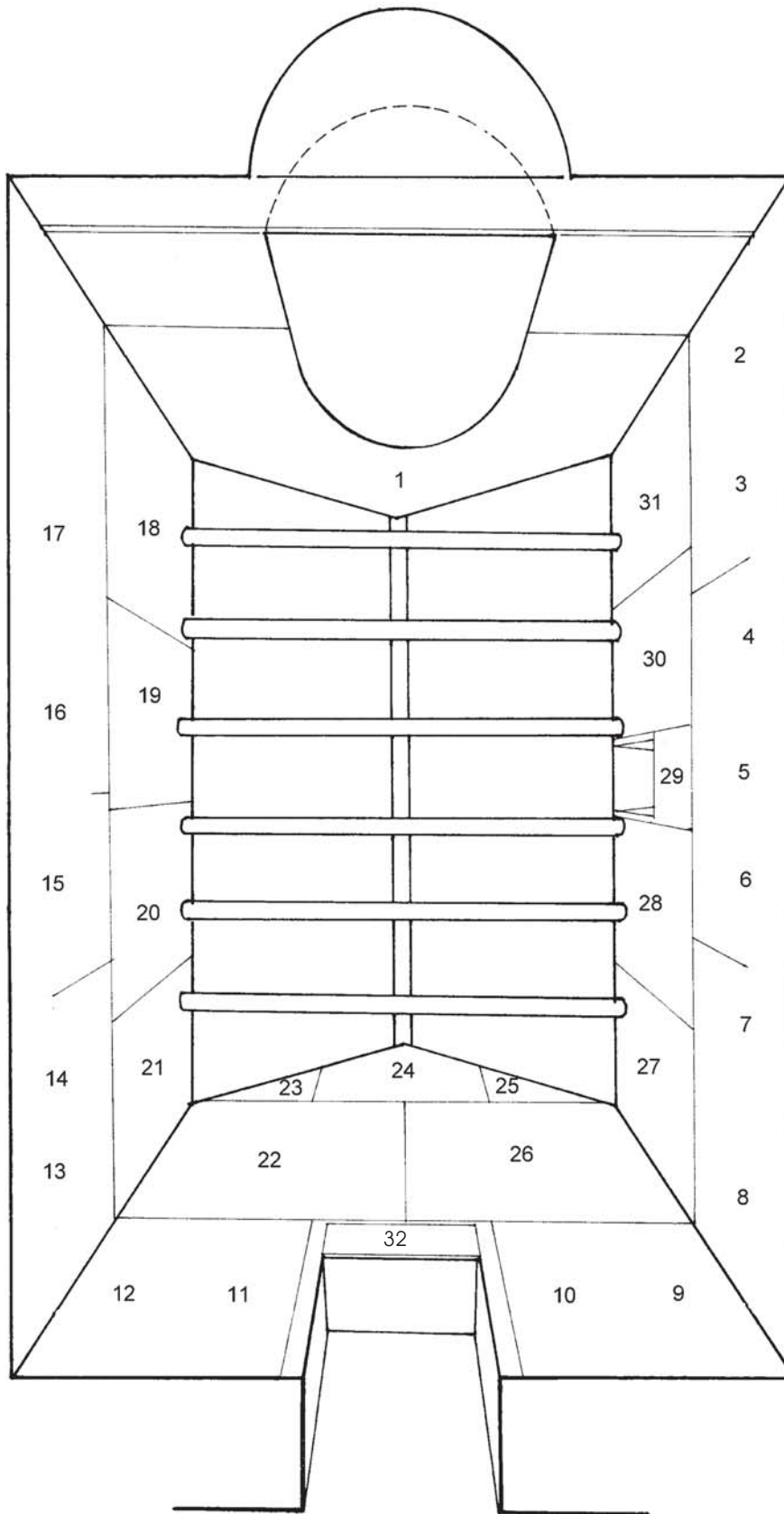
Σχέδιο 2. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Νότια όψη
(Σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

Σχέδιο 3. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Δυτική όψη.
(σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

Σχέδιο 4. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Τομή Ανατολικά-Δυτικά.
Κλίμακα 1:75 (σχέδιο του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

Σχέδιο 5. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Προοπτικό ανάπτυσμα άνοψης και εικονογραφικού προγράμματος (σκαρίφημα του αρχιτέκτονα Ανέστη Αγόρα).

1. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Νότιο δυτική όψη.

2. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βορειοδυτική όψη

3. I.N. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ανατολικός τοίχος εξωτερικά.

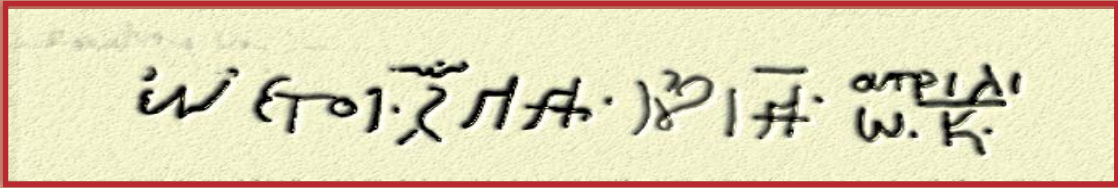
4. I.N. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Δυτικός τοίχος, εξωτερικά.
Ο Άγιος Δημήτριος σε υπέρθυρη κόγχη.

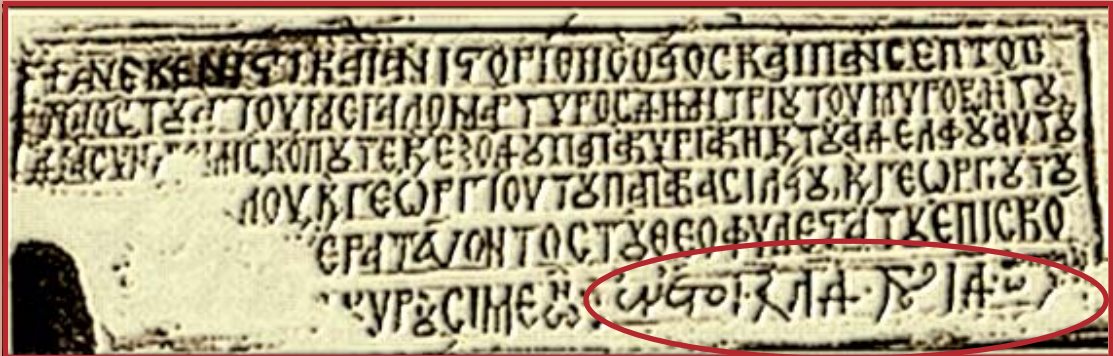
5. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Δυτική όψη νάρθηκα, διμερές άνοιγμα.

6. Ο μικρός κάμπος της Πολίσιανης δυτικά του μνημείου του Σάββου.

7. Ιδιόχειρη αντιγραφή της επιγραφής του Αγίου Δημητρίου Σάββου από τον άγγλο αρχαιολόγο S. Clark (1924).

8. Ι. Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου, δυτικός τοίχος.
Η επιγραφή όπως φωτογραφήθηκε από τον Th. Pora πριν το 1961.

9. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, δυτικός τοίχος.
Η επιγραφή σε φωτό Γ. Γιακουμή, 1992.

10. Ι. Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος τοίχος, καμάρα.
Σπάραγμα τοιχογραφίας προφήτη στον (κατατεσμένο) ημικύλινδρο της οροφής.

11. Ι. Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Αποψη της
(ξυλόστεγης τώρα) οροφής στον κυρίως ναό.

12. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, νότιος τοίχος, Η Γέννηση

13. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, νότιος τοίχος, Η Γέννηση, λεπτομέρεια (άγγελοι).

14. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, νότιος τοίχος,
Η Γέννηση (λεπτομέρεια, άγγελιοι και βουνά).

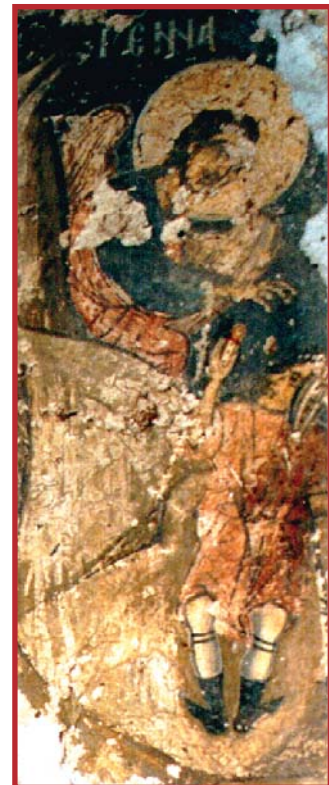
15 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, νότιος τοίχος,
η Γέννηση (λεπτομέρεια, μαία και θεραπαινίδα).

α

β

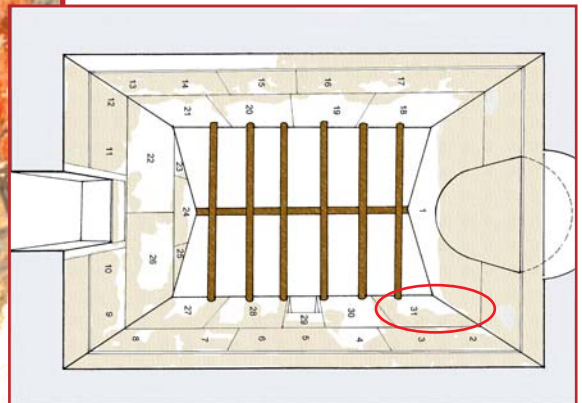

γ

16 α-β-γ. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, νότιος τοίχος, η Γέννηση
(λεπτομέρειες: η λούση, η κολυμβήθρα, το λαγήνι και ο βοσκός).

17. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Γέννηση, λεπτομέρειες: Άγγελοι, βοσκός, φάτνη, Παναγία και μάγοι.

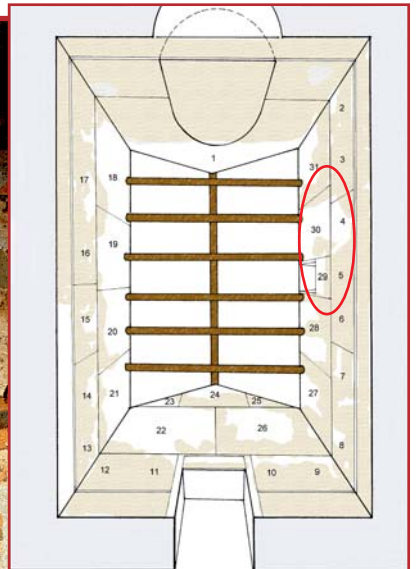

18. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Γέννηση, λεπτομέρειες: Άγγελοι, βοσκός, φάτνη, Παναγία και μάγοι.

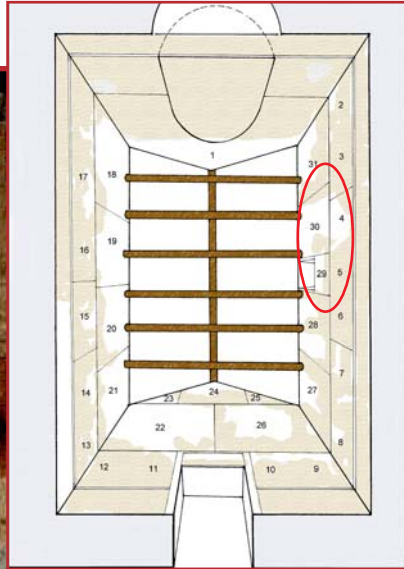
α

19α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Υπαπαντή και ο προφήτης Συμεών (δεξιά)

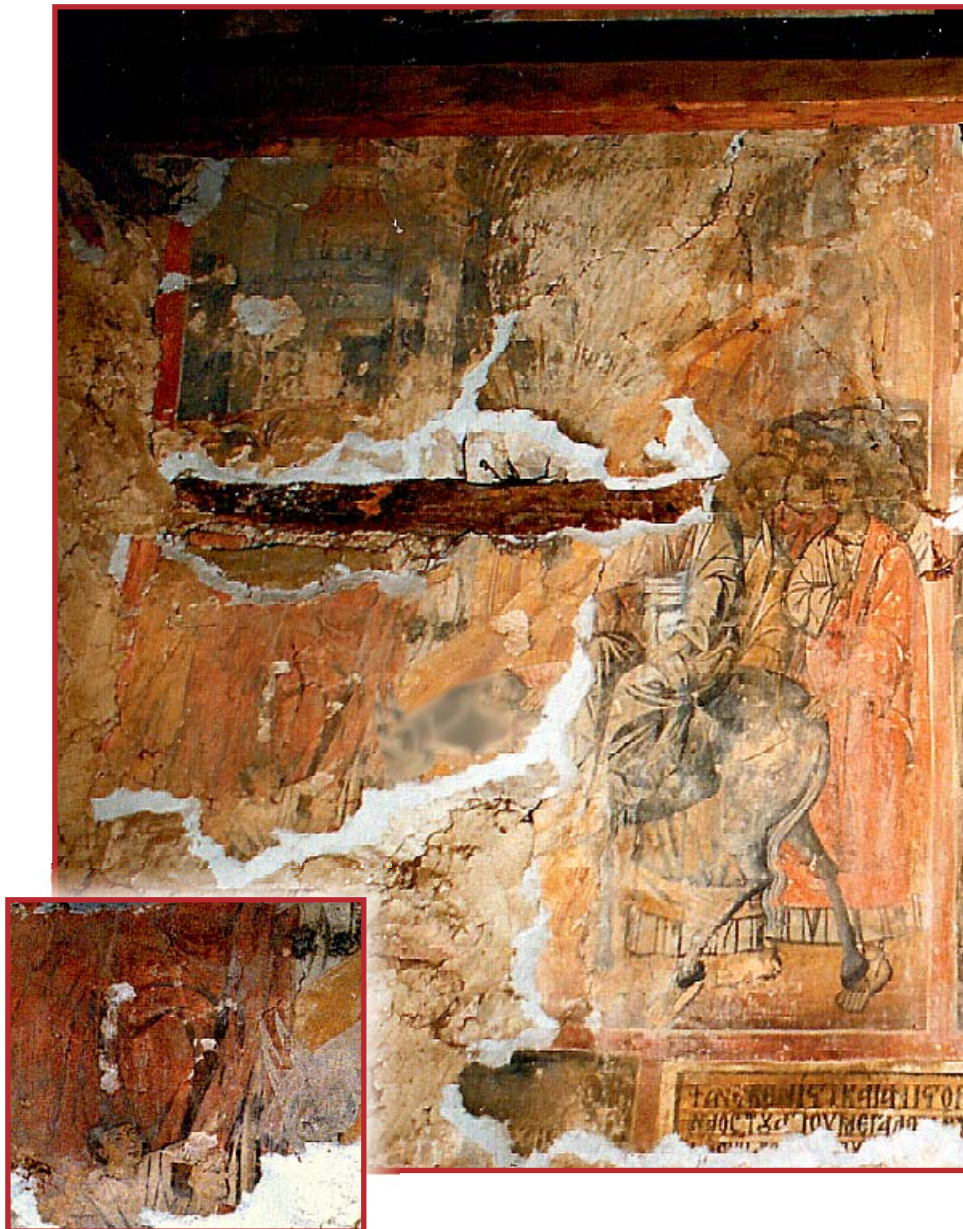

β

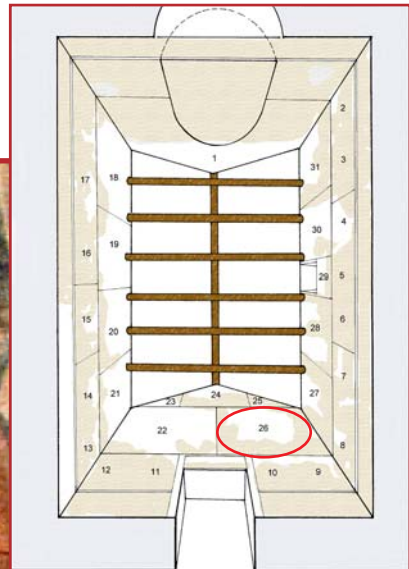
20. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Μεταμόρφωση

21. Ι.Ν. Αγ. Ι Δημητρίου Σάββου.
Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, ο Μωϋσής (από την Μεταμόρφωση).
Η Έγερση του Λαζάρου (σπαράγματα δεξιά, βλ. και φωτ. 76).

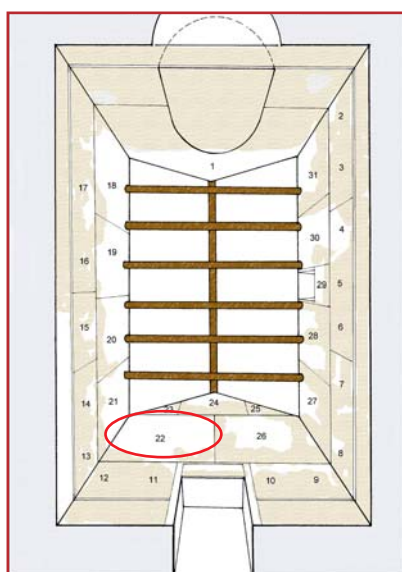
22 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Βαϊοφόρος.
Λεπτομέρειες παιδιών και του ναού του Σολομώντα (στα ένθετα).

23. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Βαΐοφόρος.
Λεπτομέρεια, όμιλος μαθητών.

24. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, δυτικός τοίχος, η Κοίμηση.

α

β

γ

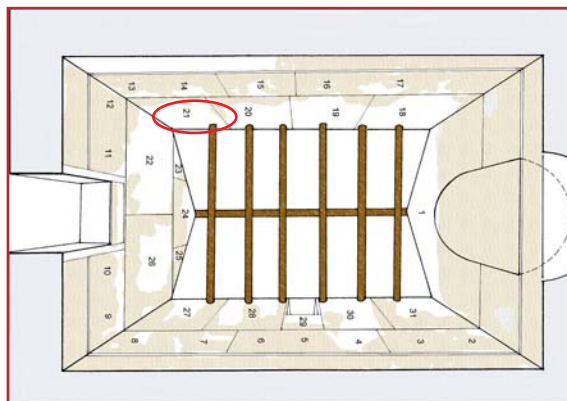
25 α,β,γ. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, δυτικός τοίχος, η Κοίμηση.
Λεπτομέρειες (κεφαλές αγγέλων).

26. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, δυτικός τοίχος, η Κοίμηση.
Λεπτομέρεια: το πρόσωπο της Παναγίας.

27. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, βόρειος τοίχος, η Σταύρωση.

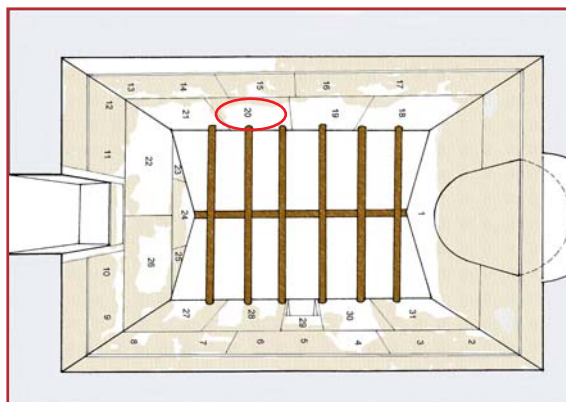
28. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, βόρειος τοίχος, η Σταύρωση. Λεπτομέρεια, ο Εσταυρωμένος.

29. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, βόρειος τοίχος, ο Θρήνος.

30. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, βόρειος τοίχος, ο Θρήνος.

31 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, βόρειος τοίχος,
ο Θρήνος: λεπτομέρειες προσώπων.

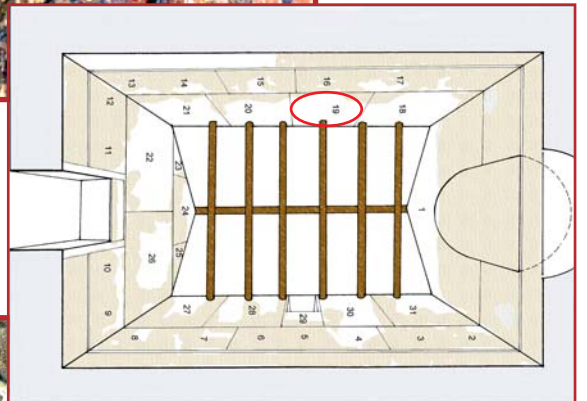

32 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, βόρειος τοίχος,
ο Θρήνος: λεπτομέρειες προσώπων.

34α,β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός,
βόρειος τοίχος, ο Λίθος.
Λεπτομέρειες προσώπων Μυροφόρων (κάτω).

α

β

γ

35 α-β-γ. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, βόρειος τοίχος, η Εις Αδου Κάθοδος.
 Λεπτομέρειες: προσώπων Χριστού,, Ιωάννη Πρόδρομου, Δαβίδ και Δικαίων.

36. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, βόρειος τοίχος, η Εις Άδου Κάθοδος.
Λεπτομέρεια,, οι Δίκαιοι.

α

β

37 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, βόρειος τοίχος, η Εις Άδου Κάθοδος.
Λεπτομέρειες προσώπων: Χριστού, Ιωάννη Πρόδρομου, Δαβίδ και Σολομώντα).

α

β

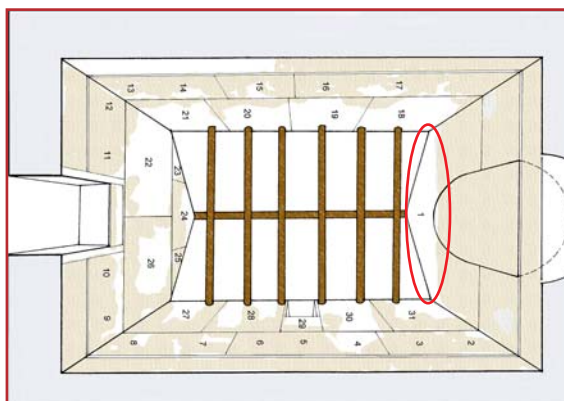

γ

38. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, βόρειος τοίχος.
Η Εις Άδου Κάθοδος, λεπτομέρειες, (ο Αδάμ και η Εύα σε ένθετο).

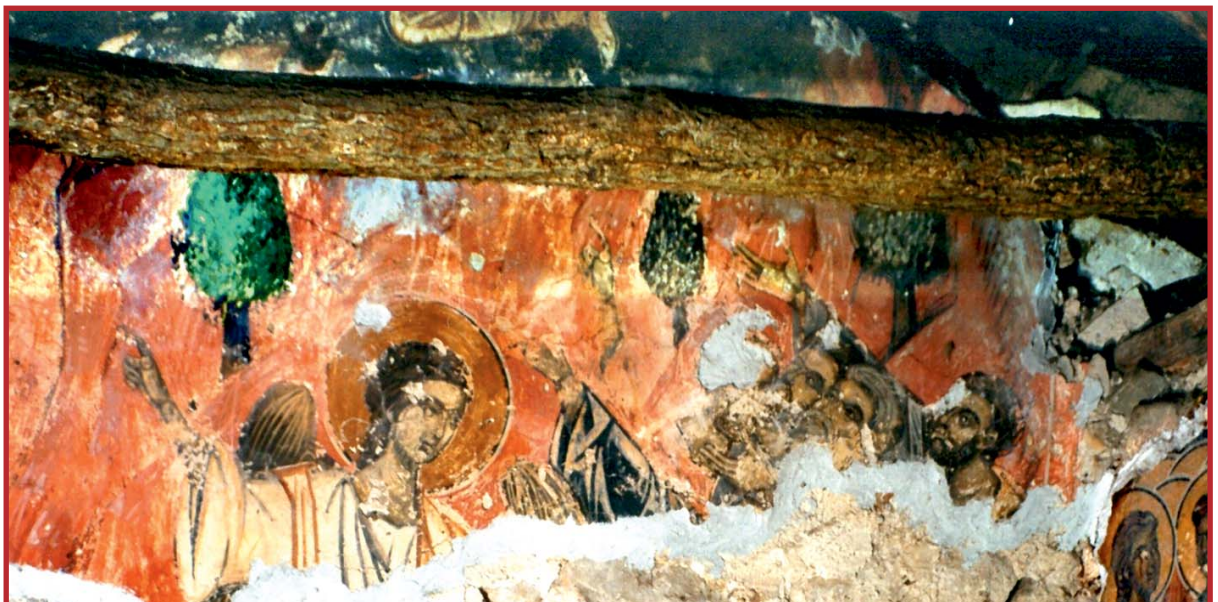

39. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, ανατολικός τοίχος, αέτωμα. Η Ανάληψη, Ο αναλαμβάνόμενος Χριστός (σε ένθετο)

40. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, ανατολικός τοίχος, αέτωμα.
Η Ανάληψη, λεπτομέρειες μαθητών αριστερού ημιχορίου και αγγέλου.

41. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, ανατολικός τοίχος, αέτωμα.
Η Ανάληψη, λεπτομέρειες μαθητών δεξιού ημιχορίου και αγγέλου.

α

42 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, ανατολικός τοίχος.
Η Ανάληψη, λεπτομέρειες από το αριστερό ημιχόριο (πάνω)
Και ο ιπτάμενος άγγελος (κάτω).

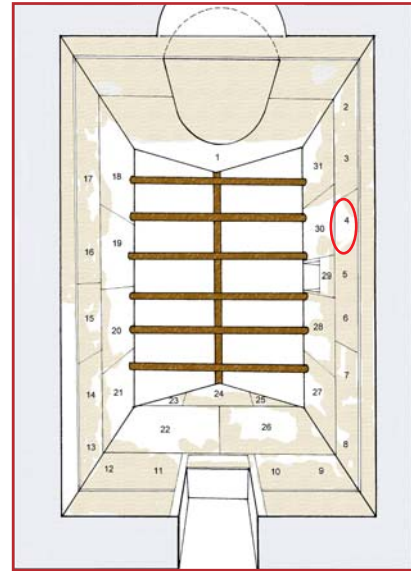
β

43, 44. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ιερό, ανατολικός τοίχος.
Η Ανάληψη, λεπτομέρειες από το δεξιό ημιχόριο (κάτω) και την Παναγία (πάνω).

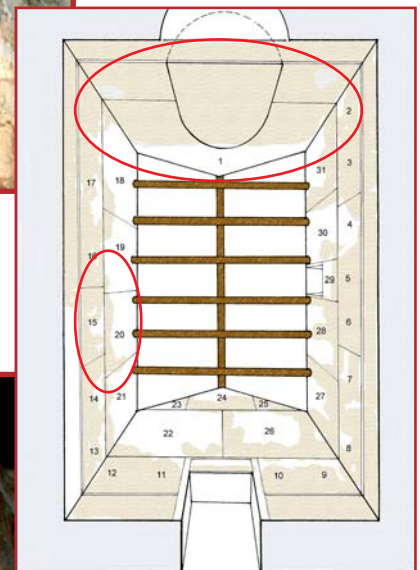

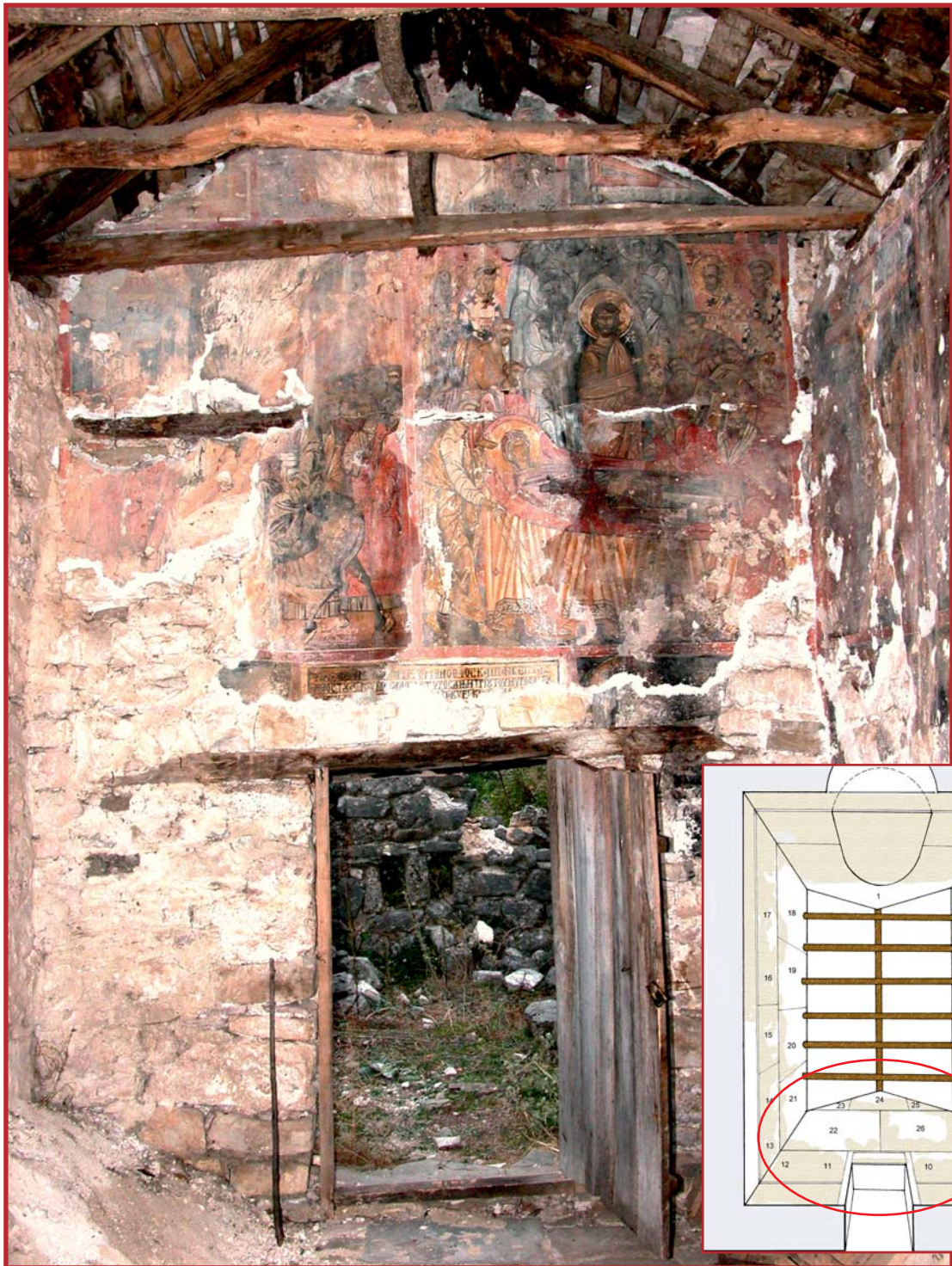
45. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Νότιος τοίχος, κάτω ζώνη. Η Δέηση.
Ο Χριστός (πάνω).

46,47,48. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό, Άποψη από δυτικά (πάνω) και βόρειος τοίχος (κάτω).

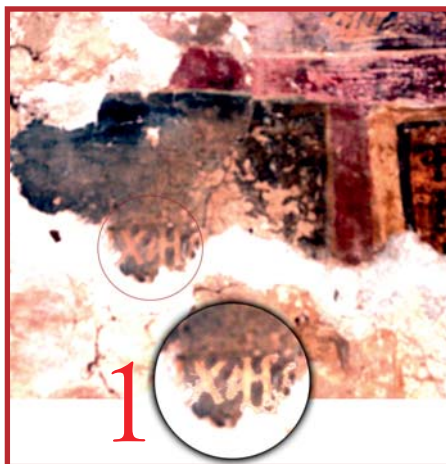

49. *Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό,
Άποψη από ανατολικά (Ιερό)*

50. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό, άποψη από ανατολικά
51 α-β. (Ιερό): Σπαράγματα της απεικόνισης του αρχαγγέλου Μιχαήλ (1),
και της απεικόνισης των αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (;2).

[Νεότερες παρατηρήσεις μας δημιούργησαν κάποιες υποψίες ως προς την σχεδόν σβησμένη επιγραφή
δεξιά της κεφαλής της αγίας Ελένης].

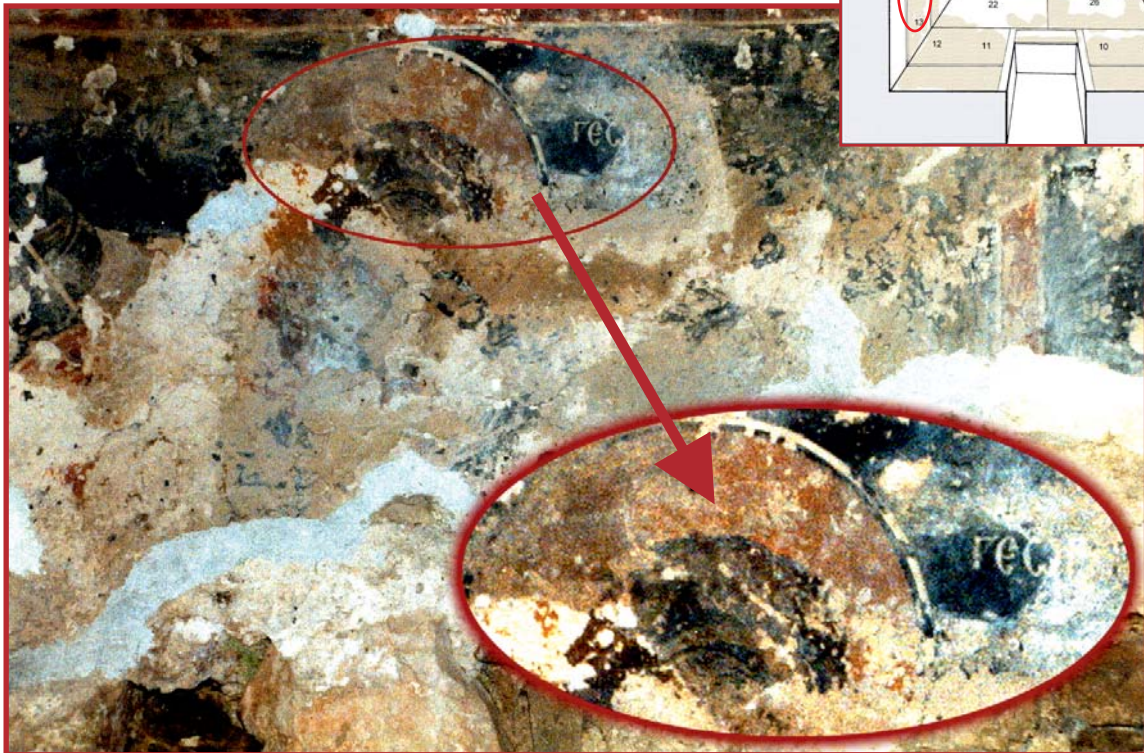
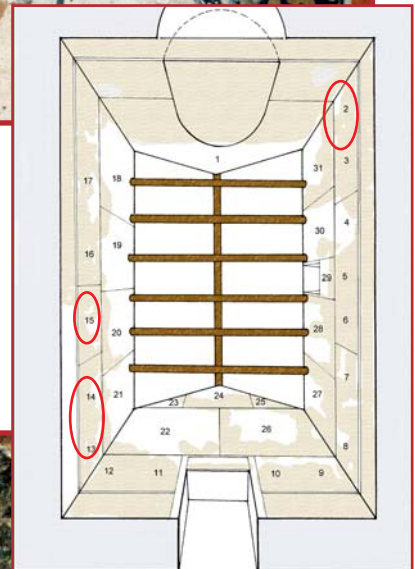
52

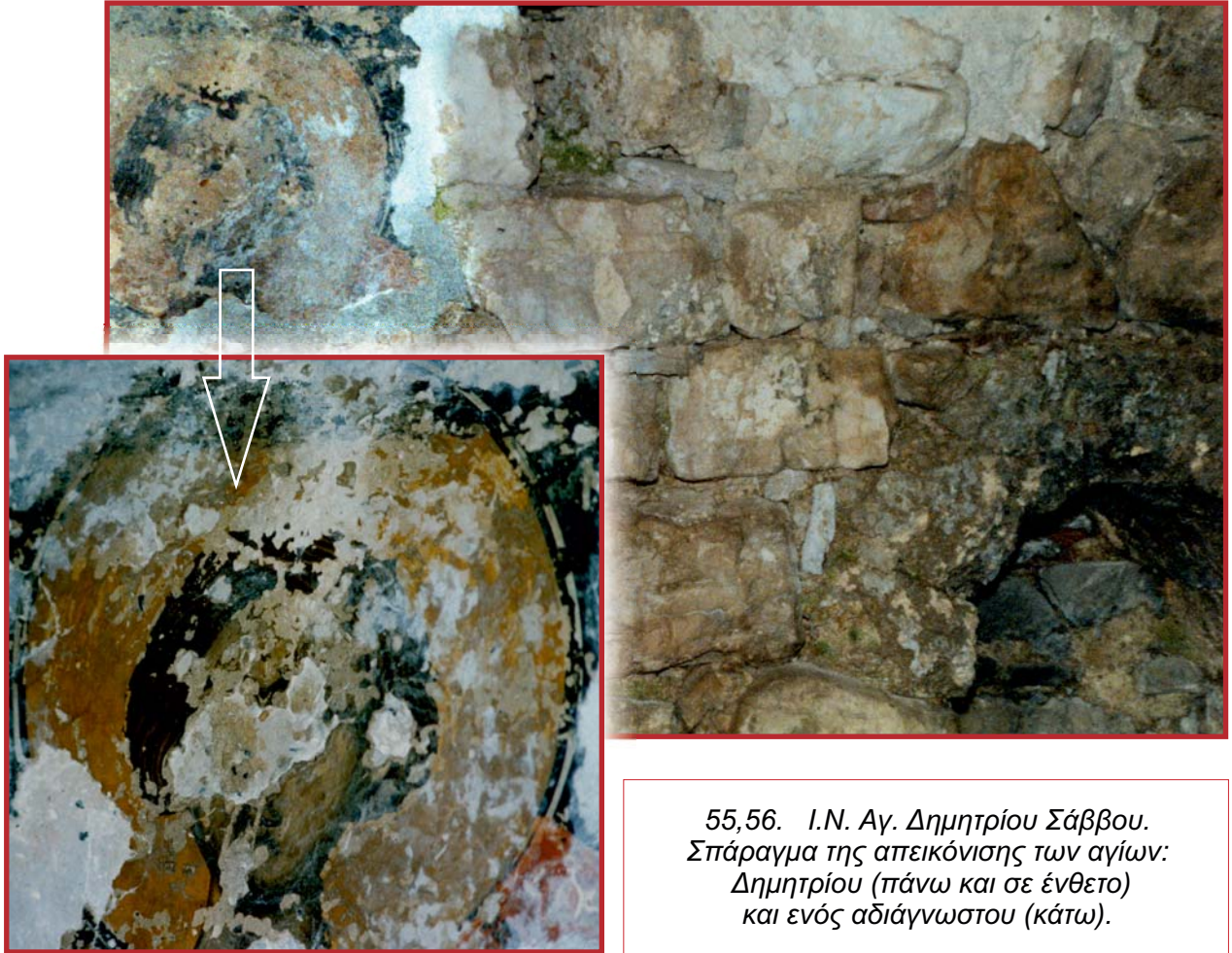

53

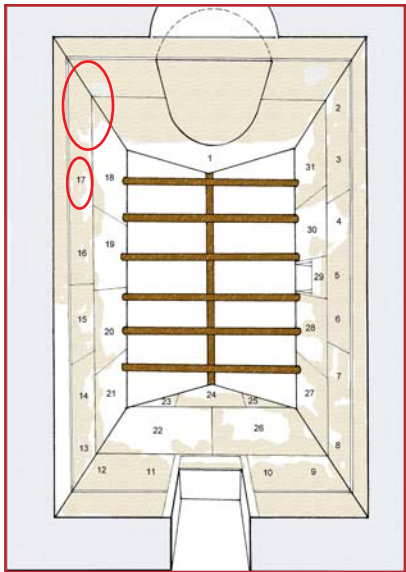
52,53,54. Ι. Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος και νότιος τοίχος. Σπαράγματα της απεικόνισης των αγίων Ελευθερίου (πάνω δεξιά), Βαρβάρας (πάνω αριστερά) και Γεωργίου (κάτω).

54

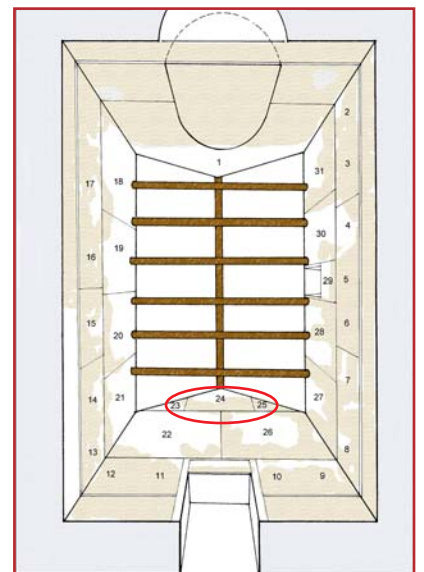
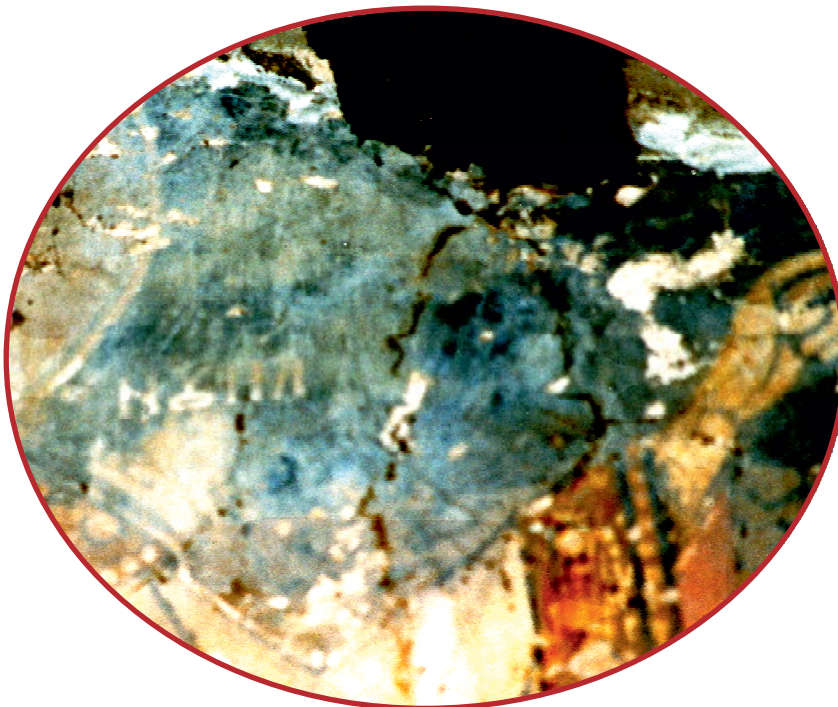

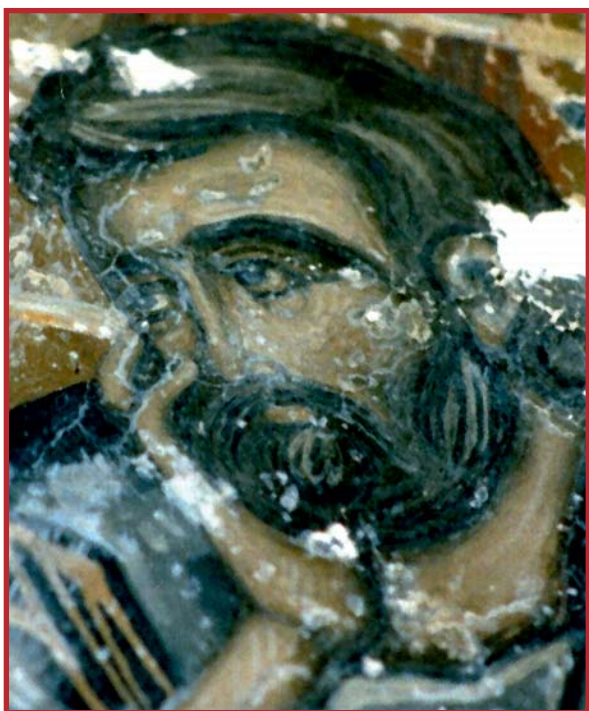
55,56. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου.
 Σπάραγμα της απεικόνισης των αγίων:
 Δημητρίου (πάνω και σε ένθετο)
 και ενός αδιάγνωστου (κάτω).

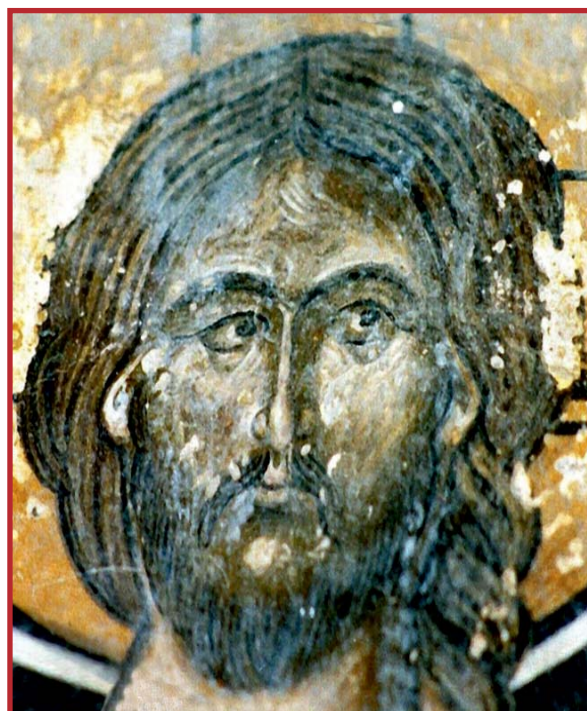

57 α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό, δυτικό αέτωμα.
Ο Χριστός Εμμανουήλ (πάνω) και λεπτομέρειά του (κάτω). Βλέπε και φωτ. 87.

58

59

58,59,60. Πορträίτα από τις σκηνές του Θρήνου (Νικόδημος, 58), της Κοίμησης (Χριστός, 59) και της Γέννησης (άγγελοι, 60).

60

61α-β. Πορträίτα από τη σκηνή της Ανάληψης (μαθητές).

62α-β. Πορträίτα από τη σκηνή της Ανάληψης (άγγελοι).

α'

γ'

β'

63 α-στ. Λεπτομέρειες από την σχεδίαση μερών προσώπου και άκρων (βλ. και φωτ. 86).

δ'

ε'

στ'

64α-β. Λεπτομέρειες από πορträίτα των Μυροφόρων (Εις Άδου Κάθοδος).

65. Λεπτομέρεια του Ιωσήφ από Αριμαθαίας (Επιτάφιος Θρήνος).

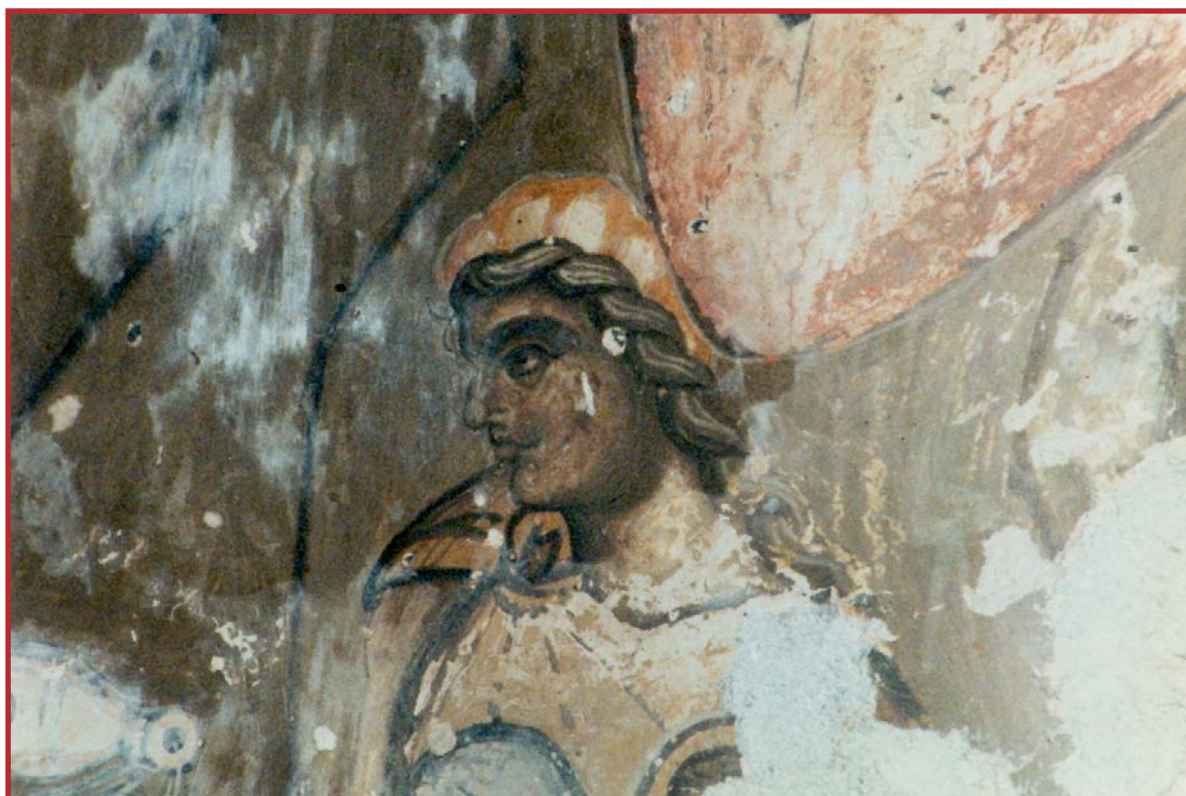

66,67. Λεπτομέρειες από πορträίτα των Δικαίων (στη σκηνή της Ανάστασης) και του Ιωάννη (στη σκηνή του Θρήνου).

68,69. Πορträίτα της παρέτριας (από την Κοίμηση)
και της θεραπαίνιδας (από την Γέννηση, κάτω).

70 α-β. Πορträίτα από τη σκηνή της Ανάστασης: Χριστός (πάνω),
Δαβίδ και Πρόδρομος (κάτω).

71. *Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό, ανατολική άποψη.*

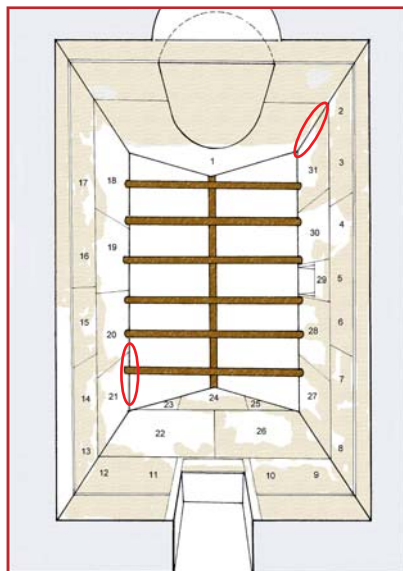
72. *Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό, νότιος τοίχος.*

73. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Εσωτερικό, νότιος τοίχος, παράθυρο (πάνω), Άγιος Νικήτας (κάτω).

74. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος τοίχος, κατεστραμμένοι ημικύλινδρος με προφήτες (πάνω)

75. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Νότιος τοίχος, Γέννηση, λετομέρεια, ο βοσκός (δεξιά)

76. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Νότιος τοίχος άνω ζώνη.
Σπάραγμα από την Έγερση του Λαζάρου (βλ. και φωτ. 21)

77. *Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ανατολικός τοίχος, αέτωμα. Η Ανάληψη, Λεπτομέρεια (άγγελος).*

78. *Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ανατολικός τοίχος, αέτωμα. Η Ανάληψη, λεπτομέρεια (άγγελος).*

79. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Δυτικός τοίχος, αέτωμα. Η Κοίμηση
λεπτομέρεια (ο Χριστός).

80, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Ανατολικός τοίχος, αέτωμα. Η Ανάληψη, λεπτομέρεια (μαθητής).

81. *Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος τοίχος. Ο Θρήνος*
Λεπτομέρεια από τον Νικόδημο
*[Τα χέρια αυτής της μορφής είναι χαρακτηριστικά **χέρια αστού**,*
λεπτά και κοντυλογραμμένα τόσο στην παλάμη, όσο και στον πήχyu.
Είναι επίσης χαρακτηριστικά αβρή η στάση του αριστεριού χεριού].

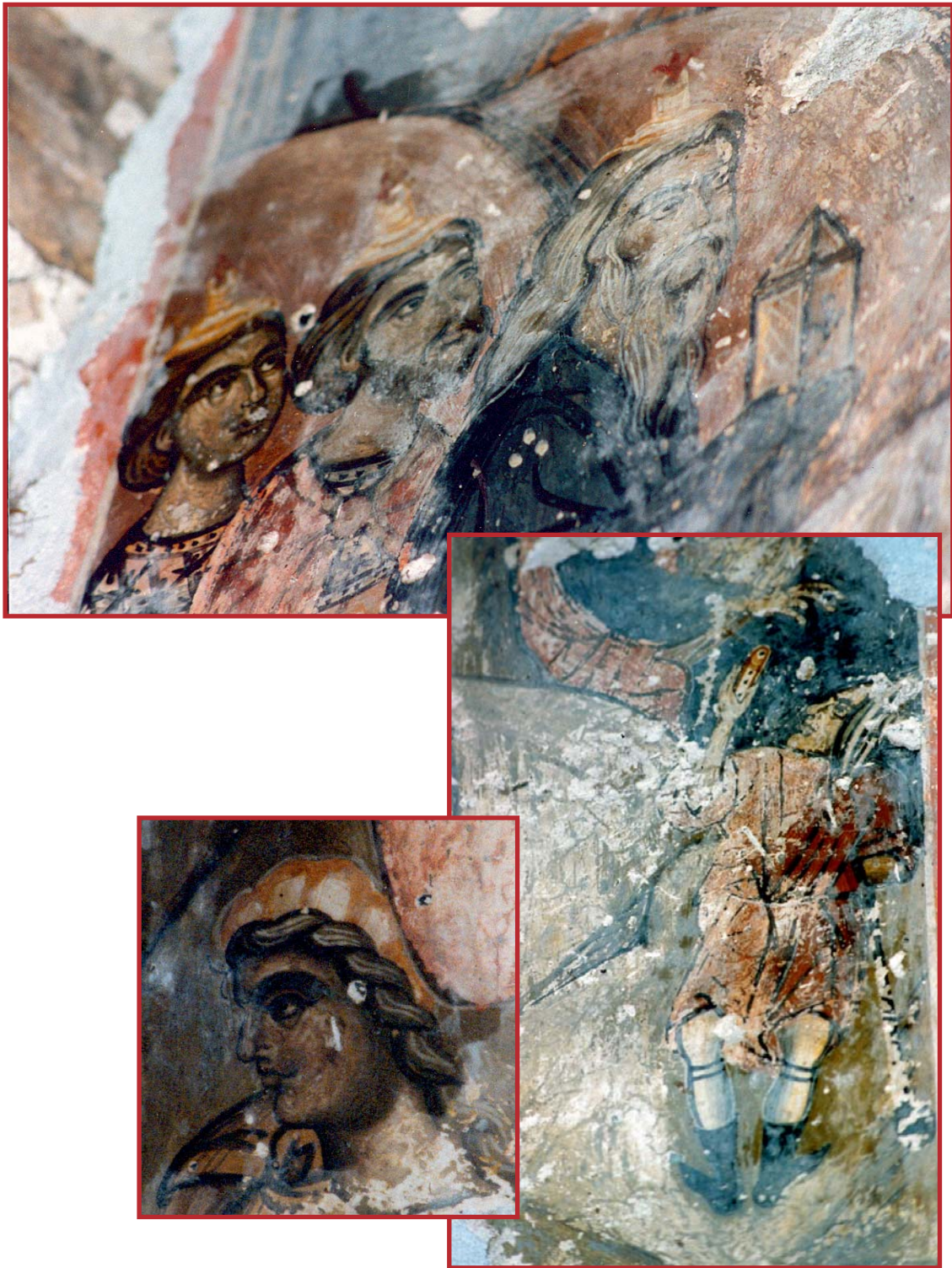
82, α-β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος και δυτικός τοίχος.
Ο Θρήνος και η Βαΐοφόρος.
Λεπτομέρειες από την σχεδίαση ποδιών. Χαρακτηριστική επίσης είναι η μετέωρη
περπατησιά του ζώου στην Βαΐοφόρο (κάτω).

83, α,β. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Λεπτομέρειες σχεδίασης χεριών και προσώπων από τη σκηνή της Ανάληψης.
84. Σπάραγμα προσώπου άγνωστης μορφής από τον χώρο του Ιερού.

85. Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Κυρίως ναός, νότιος τοίχος, η Γέννηση.
Λεπτομέρειες: ποιμένες, βοσκός, κεφαλή μαίας.

(α)

(β)

(γ)

(δ)

86α-δ. Πολίτσανη, Πωγωνίου, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος τοίχος.
Λεπτομέρειες άνω και κάτω άκρων (βλ. και φωτ. 63).

[Αξιόλογο στοιχείο στη β' λεπτομέρεια είναι το τακούνι του υποδήματος του προφήτη Ηλία (από την σκηνή της Μεταμόρφωσης) στοιχείο που μας παραπέμπει στα υποδήματα με τακούνι από οπλές αλόγων, συνήθεια δυτική].

87,88. Πολίτσιανη, Πωγωνίου, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Δυτικό αέτωμα (πάνω, με μέρος της μορφής του Χριστού-Εμμανουήλ, βλ. και φωτ. 57) και ανατολικό αέτωμα (κάτω, με τη μορφή του αναλαμβανόμενου Χριστού).

(α)

(β)

(γ)

(δ)

89α,β,γ,δ. Πολίσιανη, Πωγωνίου, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Λεπτομέρειες προσώπων από τις σκηνές της Ανάληψης (α), της Κοίμησης (β, γ), και της Δέησης (δ).

90α,β. Πολίτσανη, Πωγωνίου, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος τοίχος
(σε πρώτο πλάνο αριστερά η αγία Βαρβάρα, πάνω).
Λεπτομέρεια της σκηνής της Σταύρωσης (τα πρόσωπα Ιωάννη και Λογγίνου, κάτω)
[Είναι χαρακτηριστική η απολέπιση των επίθετων χρωμάτων, ιδιαίτερα εμφαντική στην 90β].

91α,β,γ. Πολίτσιανη, Πωγωνίου, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου. Βόρειος τοίχος, ο Χριστός της Ανάστασης (β).

[Στις απεικονίσεις (α) και (γ) η εικονογραφία είναι σχεδόν κοινή. Αξιοπαράτηρητη η χαρακτηριστική αντικίνηση του Χριστού, που ανασύρει εκ του Άδου τους πρωτοπλάστους].

92. Πολίτσανη, Πωγωνίου, Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σάββου.
Σπαράγματα τοιχογραφιών (από τη σκηνή της Κοίμησης και ειδικά την
ποδαία της νεκρικής κλίνης στο πάνω διάζωμα και το κεφάλι της αγίας
Ελένης (:;) στο κάτω διάζωμα).

